

३७ औं

वार्षिक साधारण सभा

३-५ असोज, २०८३

हाम्रो लक्ष्य **खुसी**
एवम् **स्वस्थ** सदस्य

सबैको पहिलो रोजाइ

वार्षिक प्रतिवेदन ANNUAL REPORT

आ.व. २०८२/८३

जि.स.का.द.नं. १/०४९/०५०

रा.स.नि.प्रा.ई.नं. २०५०-००८२९

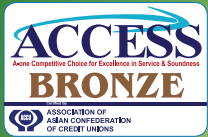

विक्कू

सबैको पहिलो रोजाइ

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
VYCCU Savings and Credit Co-operative Ltd.

सबैको पहिलो रोजाइ

दैनिक ५० पैसाको सुरुवात

विकू आस्था पाठ,

हामी हाम्रो विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. प्रति आस्थावान् रहँदै यसप्रति आफ्नो अटुट दृढ विश्वास प्रकट गर्दछौं। “हाम्रो लक्ष्य खुसी एवम् स्वस्थ सदस्य” भन्ने मूल मन्त्रलाई आत्मसात् गरी नैतिक मूल्य र सहकारी मान्यताको निष्ठापूर्वक अवलम्बन गर्ने छौं। सदस्य सेवा, सम्यक् भाव र सुशासनको पूर्ण परिपालन गर्दै ज्ञान, विज्ञान र नवप्रवर्तनको महान् सम्प्राप्तिद्वारा सामाजिक रूपान्तरणका लागि प्रतिबद्ध रहने प्रतिज्ञा गर्दछौं।

जय विकू ॥ जय सहकारी ॥

प्रिय सदस्यज्यूहरू,

“नियमित बचत, सुरक्षित भविष्यको आधार”

नियमित बचत आर्थिक समृद्धि र आत्मनिर्भरताको पहिलो पाइला हो । हरेक महिना थोरै रकम बचत गर्ने बानीले भविष्यका आवश्यकताहरू पूरा गर्न, आकस्मिक परिस्थितिको सामना गर्न, ठूलो परिमाणको ऋण प्राप्त गर्न योग्य बन्न तथा आफ्नो परिवारको आर्थिक सुरक्षा सुनिश्चित गर्न मद्दत गर्दछ ।

तपाईंको नियमित बचतले तपाईंलाई मात्र होइन, हाम्रो संस्थालाई पनि थप बलियो, सक्षम र दिगो बनाउँछ । सदस्यहरूको बचत नै संस्थाको मुख्य शक्ति हो, जसले समुदायको आर्थिक विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँछ ।

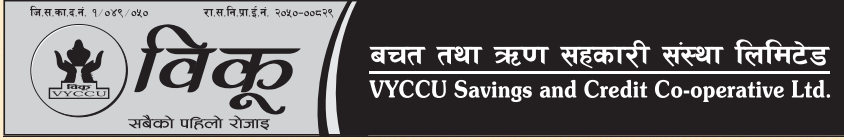
त्यसैले, हामी सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरूलाई नियमित मासिक बचत गर्ने बानी अपनाउन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं । आजको सानो बचतले भोलिको ठूलो आवश्यकता पूरा गर्न सक्छ ।

आउनुहोस्,

- नियमित बचत गरौं ।
- आर्थिक अनुशासन अपनाऔं ।
- संस्थालाई अझ सुदृढ बनाऔं ।
- समृद्ध परिवार र समृद्ध समाज निर्माणमा सहकार्य गरौं ।

“आजको नियमित बचत, भोलिको सुनिश्चित समृद्धि ।”

धन्यवाद ।

गैडाकोट, नवलपुर

३७ औं साधारण सभासम्बन्धी सूचना

आदरणीय सेयर सदस्यज्यू,

उपरोक्त सम्बन्धमा यस विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को मिति २०८३ श्रावण ८ गतेको सञ्चालक समितिको निर्णयानुसार ३७ औं वार्षिक साधारण सभा तपसिलको मिति, समय र स्थानमा हुने भएकाले यहाँको अनिवार्य उपस्थितिको लागि हार्दिक अनुरोध छ ।

साधारण सभामा छलफल तथा निर्णयार्थ प्रस्तुत गरिने प्रस्तावहरू :

- गत वर्ष २०८२/८३ को प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
- गत वर्ष २०८२/८३ को आर्थिक प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
- गत वर्ष २०८२/८३ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
- गत वर्ष २०८२/८३ को लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
- आ.व. २०८३/८४ को लागि प्रस्तावित वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सम्बन्धमा ।
- आ.व. २०८३/८४ को लागि प्रस्तावित वार्षिक बजेट सम्बन्धमा ।
- आ.व. २०८३/८४ को लागि लेखा परीक्षकको नियुक्ति र पारिश्रमिक निर्धारण सम्बन्धमा ।
- विनियम संशोधन तथा आन्तरिक नीति तथा कार्यविधिहरू पारित गर्ने सम्बन्धमा ।
- स्थिर सम्पत्ति खरिद तथा बिक्री सम्बन्धमा ।
- सञ्चालक समितिको निर्णय अनुमोदन सम्बन्धमा ।
- सञ्चालक समितिलाई अख्तियारी सम्बन्धमा ।
- एकाई साधारण सभा तथा निर्णय प्रमाणीकरण सभाको निर्णय प्रमाणित गर्न प्रतिनिधि चयन सम्बन्धमा ।
- विविध ।

साधारण सभा हुने मिति, समय र स्थान : एकाई-१

मिति : २०८३ असोज ५ गते सोमवार

समय : बिहान ११:०० बजे

स्थान : थारु राष्ट्रिय सङ्ग्रहालय परिसर, कावासोती -१६, डण्डाबजार, नवलपुर

साधारण सभा हुने मिति, समय र स्थान : एकाई-२

मिति : २०८३ असोज ३ गते शनिवार

समय : बिहान ११:०० बजे

स्थान : गैडाकोट-१२ स्थित जनता मा.वि. परिसर, हर्कपुर

साधारण सभा हुने मिति, समय र स्थान : एकाई-३

मिति : २०८३ असोज ४ गते आइतवार

समय : बिहान ११:०० बजे

स्थान : विजय सामुदायिक शिक्षा सदन परिसर, गैडाकोट-५, नवलपुर

निर्णय प्रमाणीकरण साधारणसभा

मिति : २०८३ असोज १० गते शनिवार

स्थान : विजय विकास स्रोत केन्द्र, गैडाकोट-८, विजयनगर, नवलपुर

गोविन्द कँडेल
(सचिव)

विषय अनुक्रमणिका

क्र.सं.	शीर्षक
१.	अध्यक्षको विचार
२.	आ.व. २०८२/०८३ को प्रगति समीक्षा
३.	आ.व. २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम
४.	आ.व. २०८२/०८३ को आर्थिक विवरण
५.	आ.व. २०८३/०८४ को लागि प्रस्तावित वित्तीय लक्ष्य तथा बजेट
६.	आ.व. २०८२/०८३ को लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन
७.	आ.व. २०८२/०८३ को ऋण उपसमितिको प्रतिवेदन
८.	आ.व. २०८२/०८३ को शिक्षा उपसमितिको प्रतिवेदन
९.	आ.व. २०८२/०८३ को सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी प्रतिवेदन
१०.	आ.व. २०८२/०८३ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदन

वर्तमान सञ्चालक समिति

अध्यक्ष	श्री प्रेमप्रसाद सापकोटा
उपाध्यक्ष	श्री कालिदाश गौडेल
सचिव	श्री गोविन्द कँडेल
कोषाध्यक्ष	श्री पुष्पराज बराल
सह-सचिव	श्री लक्ष्मण शर्मा
सदस्य	श्री निर्मला रेग्मी अधिकारी
सदस्य	श्री अग्निप्रसाद सापकोटा
सदस्य	श्री देवेन्द्र राना
सदस्य	श्री दिलमाया श्रेष्ठ
सदस्य	श्री लक्ष्मी गौतम
सदस्य	श्री शोभाखर कँडेल
सदस्य	श्री गणेशमान महतो
सदस्य	श्री हिरा भुषाल रिमाल
सदस्य	श्री मुनाकुमारी धनन्जय
सदस्य	श्री शेषकान्त कोइराला

लेखा सुपरिवेक्षण समिति

संयोजक	श्री कमल सुवेदी
सदस्य	श्री सुरेन्द्र तिवारी
सदस्य	श्री लक्ष्मी सिग्देल

लेखा परीक्षक

वरिष्ठ चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट	श्री रवि पोखरेल (ए.आर.एन. एशोसिएट्स)
-----------------------------	---

अध्यक्षको मन्तव्य...

प्रेमप्रसाद सापकोटा

अध्यक्ष

आदरणीय सेयर सदस्यज्यूहरू,

आज विकूलाई हेर्दा समृद्धिको उज्यालो देखिन्छ तर त्यो उज्यालोको जगमा विगतका अनेक सङ्घर्ष, अभाव र त्यागका कथा लुकेका छन् । तत्कालीन अवस्थामा पैसा भनेको शिक्षक, व्यापारी र लाहुरेहरूसँग मात्र हुने वस्तु जस्तै थियो । सामान्य किसानका लागि पैसा खोजेर पनि सजिलै भेटिदैनथ्यो । त्यही अभावका समयमा भविष्यप्रति आशा बोकेको विजय युवा क्लब हाल विजय विकास स्रोत केन्द्रका २६ जना युवाहरू एक ठाउँमा बसे । उनीहरूसँग ठुलो पुँजी थिएन, बैङ्क भनेको के हो थाहा थिएन, थाहा भए पनि ठुलोबडाको लागि हो भन्ने थियो । कुनै धनी संरक्षक थिएन । थियो त केवल आफ्ना सन्तानलाई राम्रो भविष्य दिन सकिने विश्वास र एक अर्काप्रतिको भरोसा । उनीहरूले भने दिनको पचास पैसा बचाऔँ, दुई दिनमा एक कप चियाको खर्च कम गरौँ । सुन्दा सामान्य लाग्ने यो निर्णय त्यति बेला उहाँहरूको लागि ठूलो त्याग थियो । अनि भोलिको आशा थियो त्यसैले उहाँहरूलाई एक पटक यस ३७ औँ वार्षिक साधारण सभाबाट सम्मान एवम् आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

विकू : विश्वास, सेवा र सामाजिक रूपान्तरणको अविराम यात्रा हो । विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को अध्यक्षको हैसियतले आज संस्थाको गौरवपूर्ण यात्रालाई स्मरण गर्दा गर्व, आत्मीयता र जिम्मेवारीको अनुभूति एक साथ हुने गर्दछ । साँढे तीन दशकभन्दा बढी समयको यस यात्रामा हामीले केवल एउटा वित्तीय संस्था मात्र निर्माण गरेनौँ, हामीले एउटा विचार, एउटा संस्कार, एउटा सामाजिक आन्दोलन र एउटा भरोसाको परिवार निर्माण गरेका छौँ । वि.सं. २०४८ साल भाद्र ५ गते स्थापित विकूले आज १ लाख ३३ हजार भन्दा बढी सदस्य, १७ हजार जति नाबालक सदस्य, २४ वटा सेवा केन्द्र, करिब ११ अरबभन्दा बढी कुल सम्पत्ति, ८ अरब ७५ करोड

रूपैयाँ निक्षेप र ऋण लगानीसहित नेपालको अग्रणी सहकारी संस्थाको रूपमा आफ्नो पहिचान स्थापित गरेको छ । यी उपलब्धिहरू केवल तथ्याङ्क होइनन्, यी हजारौँ सदस्यहरूको विश्वास, श्रम, सपना र सहकार्यका प्रतिफल हुन् ।

हामीले सुरुआती अवस्थादेखि नै सहकारीलाई वित्तीय कारोबारको सीमित परिभाषाभित्र बन्द गरेर हेरेौँ । हाम्रो विश्वास थियो र आज पनि छ । सहकारी भनेको समाज परिवर्तनको माध्यम हो । यही सोचका साथ हामीले वित्तीय सेवा मात्र होइन, वित्तीय साक्षरता, उद्यमशीलता विकास, सामाजिक उत्तरदायित्व, स्वास्थ्य, शिक्षा र सामुदायिक उत्थानका कार्यक्रमहरूलाई समान महत्त्व दिएका छौँ ।

महिला सशक्तीकरणलाई हामीले संस्थाको प्रमुख प्राथमिकतामध्ये एक बनाएका छौँ । सुत्केरी महिलाहरूको लागि पोषण सहयोग, आर्थिक पहुँच र आत्मनिर्भरता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएका छौँ । समाजको समृद्धि महिलाको सशक्तीकरण बिना सम्भव छैन भन्ने हाम्रो दृढ विश्वास छ ।

आज पनि हामी विद्यालय-विद्यालयमा पुगेर “स्कूल-स्कूलमा विकू” कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेका छौँ । हामी बालबालिकामा बचत संस्कार, जिम्मेवारी र आर्थिक चेतना विकास गर्न चाहन्छौँ । किनकि आजका विद्यार्थीहरू भोलिका नेतृत्वकर्ता, उद्यमी र जिम्मेवार नागरिक हुन् ।

युवा पुस्ता राष्ट्रको भविष्य हो । त्यसैले युवाहरूलाई उद्यमशीलता, स्वरोजगार, करियर काउन्सिलिङ र उत्पादनशील लगानीतर्फ प्रेरित गर्न विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिरहेका छौँ । हामी युवाहरूलाई रोजगारी खोज्ने मात्र होइन, रोजगारी सिर्जना गर्ने नेतृत्वका रूपमा हेर्न चाहन्छौँ ।

हामीले ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मानपूर्वक जीवनयापन गर्न सहयोग गर्ने उद्देश्यले टेक्ने लट्टी वितरण, स्वास्थ्य परीक्षण तथा घरदैलोमै पुगेर सेवा प्रदान गर्ने अभियान सञ्चालन गरेका छौँ । अनुभव र योगदानका धनी ज्येष्ठ नागरिकप्रति सम्मान प्रकट गर्नु हाम्रो सामाजिक दायित्व हो ।

हामीले रक्तदान, स्वास्थ्य शिविर, सामाजिक सचेतना कार्यक्रम तथा सामुदायिक सेवाका विविध आयामहरूमा पनि सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्दै आएका छौँ । समाजबाट प्राप्त विश्वासलाई समाजकै हितमा रूपान्तरण गर्नु नै सहकारीताको मूल मर्म हो । विगतमा राष्ट्रिय रूपमा सृजना भएका चुनौतीपूर्ण अवस्थामा विकू सदस्यहरूको साथमा दृढतापूर्वक उभिएको छ । सङ्कटको समयमा सदस्यहरूको भरोसा जोगाउनु, सेवा निरन्तरता कायम राख्नु र आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउनु हाम्रो संस्कार बनेको छ ।

हामीले प्रविधिलाई पनि विकासको महत्त्वपूर्ण आधारको रूपमा आत्मसात् गरेका छौं । डिजिटल प्रणाली, आधुनिक व्यवस्थापन, पारदर्शी सूचना प्रवाह र प्रविधिमा आधारित सुशासनमार्फत् सदस्यहरूलाई छिटो, सुरक्षित र विश्वासनीय सेवा उपलब्ध गराउने दिशामा निरन्तर अघि बढिरहेका छौं ।

विकूको सम्पूर्ण यात्रालाई एउटा वाक्यमा व्यक्त गर्नु पर्दा म भन्न चाहन्छु - “हामी सदस्यको जीवनसँग जोडिएको संस्था हौं” यही सोचबाट प्रेरित भएर हामीले “गर्भदेखि स्वर्गसम्म” को अवधारणालाई अगाडि बढाएका छौं । सदस्यको जीवनका प्रत्येक चरणमा साथ दिने हाम्रो प्रतिबद्धता आज पनि उत्तिकै बलियो छ । हाम्रो संस्थाको मूल मन्त्र "We Never Say No" केवल Slogan मा मात्र होइन सेवा संस्कृतिको आधार हो । सदस्य समस्या लिएर आउँदा हामी समाधान खोज्छौं । चुनौती आउँदा अवसर खोज्छौं । कठिनाई आउँदा सहयात्रा गर्छौं । यही संस्कारले विकूलाई लाखौं सदस्यहरूको भरोसाको केन्द्र बनाएको छ ।

आज प्राप्त उपलब्धिहरू अन्तिम गन्तव्य होइनन् । यी भविष्यका अभ्द दुला जिम्मेवारीका आधार हुन् । आगामी दिनमा हामीले वित्तीय समावेशीकरण, डिजिटल रूपान्तरण, उद्यमशीलता विकास, सुखी एवम् स्वस्थ सदस्य निर्माण तथा समाजिक उत्तरदायित्वका कार्यक्रमहरूलाई अभ्द प्रभावकारी बनाउँदै जानेछौं ।

अभ्द पनि नेपालको अर्थतन्त्र चलायमान नहुनुको मुख्य कारण निजी लगानी कम हुनु, सरकारको विकास खर्च कम हुनु, रोजगारीका अवसरहरू पर्याप्त नहुनु, नीतिगत अनिश्चितता, उच्च व्यावसायिक लागत, बजारको कमजोर माग र लगानी गरेपछि प्रतिफल सुनिश्चित नहुने जोखिम हुनुका कारण धेरै मानिसहरू सानो उद्योग सुरु गर्नुभन्दा वैदेशिक रोजगारी वा सुरक्षित आम्दानीतर्फ जान रुचाउनु मुख्य समस्याको रूपमा देखा परेको छ । त्यसैले साना व्यवसायीलाई प्रोत्साहन, सरल दर्ता तथा कर प्रणाली, बजारको सुनिश्चितता, स्थानीय उत्पादनको प्रवर्धन र सरकारी सहयोग वास्तविक उद्यमीको पहुँचमा पुर्‍याउन सके व्यवसायको जोखिम घट्छ, निजी क्षेत्रको विश्वास बढ्छ अनि नयाँ व्यवसाय बढ्न सुरु भई अर्थतन्त्र तथा रोजगारी दुवै चलायमान हुन्छ ।

अन्तमा,

विश्व तीव्र गतिमा चलायमान हुँदैछ । डिजिटल अर्थतन्त्र, कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI), हरित अर्थतन्त्र, जलवायु परिवर्तन र नयाँ पुस्ताको सोच सँगै सहकारी क्षेत्रमा पनि आफूलाई रूपान्तरण गर्नुपर्ने आवश्यकता छ । युवा नेतृत्व विकास, डिजिटल सेवा विस्तार, हरित उद्यममा लगानी, वित्तीय नवप्रवर्तन, साइबर सुरक्षा, सहकारी शिक्षा तथा पारदर्शी संस्थागत सुशासन अब आगामी दशकका प्रमुख प्राथमिकता बन्नुपर्ने देखिन्छ । विकूले आफ्नो विगतको अनुभव र वर्तमानको संस्थागत क्षमताका आधारमा यी अवसरहरूलाई सफलतापूर्वक आत्मसात् गर्न सक्ने र गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

“विकूको इतिहास केवल विगतको गौरवमात्र होइन, भविष्यको सम्भावनाको पनि उज्यालो दस्तावेज हो”

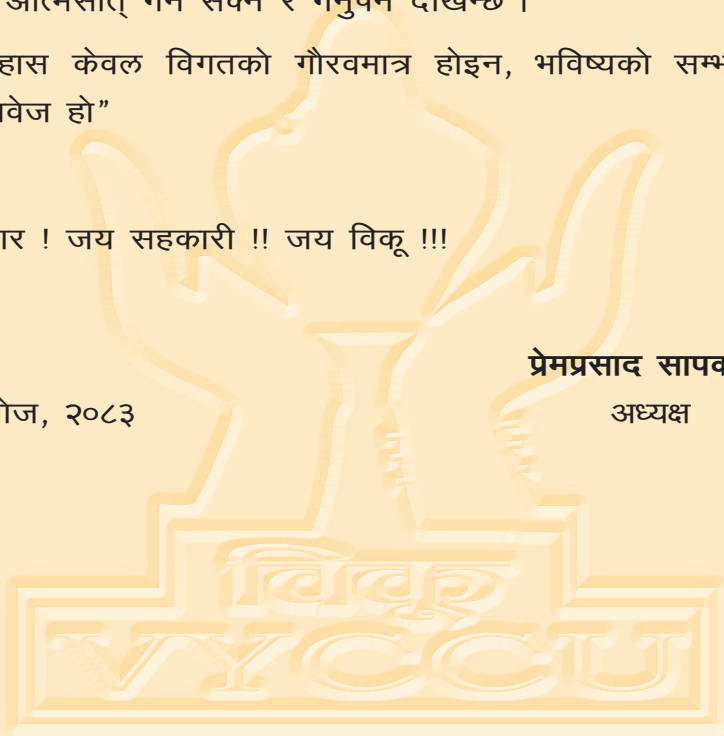
धन्यवाद ।

नमस्कार ! जय सहकारी !! जय विकू !!!

प्रेमप्रसाद सापकोटा

अध्यक्ष

मिति : ३ असोज, २०८३

हाम्रो प्रतिबद्धता

विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.ले गौरवमय ३५ वर्ष पूरा गरी ३६ औं वर्षमा प्रवेश गर्दै गर्दा “हाम्रो लक्ष्य खुसी एवम् स्वस्थ सदस्य” भन्ने आदर्श अभियानका साथ आफ्ना गतिविधिहरूलाई सञ्चालनमा ल्याउँदै स्वस्थकर बानीको विकासको लागि सहयोग पुऱ्याएका छौं । त्यसैगरी सदस्यको आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक पक्षमा मात्र नभएर **वित्तीय साक्षरता, स्वास्थ्य साक्षरता, प्रविधि साक्षरता र वित्तीय समावेशिताका पक्षमा** समेत महत्त्वपूर्ण अभियान सञ्चालन गरेका छौं । आदरणीय सदस्य महानुभावहरूको प्रोत्साहनपूर्ण सहयोग, नियामक निकायको अनुगमन तथा निर्देशन, सञ्चालकहरूको कुशल मार्गदर्शन एवम् सिर्जनशील मेहनत र शुभचिन्तकको शुभेच्छाबाट सञ्चालित यस संस्थाले संस्थागत आन्तरिक सुदृढीकरणको साथमा प्रभाव क्षेत्र विस्तार गर्दै अगाडि बढिरहेको छ । तसर्थ सदस्यमैत्री सेवा, सेवाग्राहीको हित, साथमा सरल र सहज ढङ्गले उत्पादनशील क्षेत्रमा ऋण लगानी गर्दै आधुनिक तथा प्रविधियुक्त वित्तीय क्षेत्रको विकासमा निरन्तरताका साथ अभै गुणस्तरीय एवम् विस्तारित प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

व्यवस्थापन समूह

बचत तथा ऋण सहकारी सञ्चालनसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सिद्धान्तहरू

क) सहकारी संरचना

१. सदस्यहरूको स्वामित्व
२. सदस्यहरूको नियन्त्रण
३. प्रजातान्त्रिक नियन्त्रण

ख) सदस्यहरूलाई सेवा

४. वित्तीय समावेशीकरण
५. वित्तीय स्थिरता
६. सदस्यहरूलाई आर्थिक फाइदामा बढोत्तरी

ग) सामाजिक उत्तरदायित्व

७. वित्तीय साक्षरता
८. सञ्जाल सहयोग
९. सामाजिक दायित्व
१०. विश्वव्यापी परिदृश्य

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को प्रगति समीक्षा तथा चालु आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

गोविन्द कँडेल
सचिव

यस गरिमामय ३७ औँ साधारण सभाका अध्यक्षज्यू, सञ्चालक समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, उपसमितिका सदस्यज्यूहरू एवम् सेवा केन्द्र व्यवस्थापन समितिका संयोजक एवम् सदस्यज्यूहरू, सम्पूर्ण मिडिया हाउस एवम् पत्रकारज्यूहरू एवम् व्यवस्थापन तथा सम्पूर्ण महानुभावज्यूहरू ।

स्थानीय स्तरमा छरिएर रहेको सानो-सानो पुँजीलाई बचतको माध्यमबाट एकीकृत गरी त्यसैको परिचालनबाट संस्थामा संलग्न सदस्यज्यूहरूको आर्थिक तथा सामाजिक स्तर माथि उकास्दै आत्मनिर्भरता बढाउने अभिप्रायले विक्रम संवत् २०४८ साल भाद्र ५ गते यस संस्थाको स्थापना एवम् शुभारम्भ गरिएको हो ।

“बचत नै विकासको बिउ हो” भन्ने मनसायका साथ संस्थाको सुरुआतदेखि नै बचत सङ्कलन तथा ऋण परिचालन कार्यक्रममा दिइएको निरन्तरताको फलस्वरूप सहकारी ऐन २०४८ अन्तर्गत यो संस्था २०५० साल जेठ ५ गते तत्कालीन जिल्ला सहकारी कार्यालय नवलपरासीमा सर्वप्रथम दर्ता गरिएको थियो । एक ग्रामीण समुदायमा सुरुआत गरिएको यो संस्था अहिले नेपालका सहकारी संस्थाहरूको माझमा एक अग्रणी एवम् सबल संस्थाको रूपमा परिचित भइसकेको छ । यस संस्थालाई वर्तमान अवस्थासम्म ल्याउनमा प्रवर्द्धक संस्था विजय विकास स्रोत केन्द्रको अग्रणी र अहम् भूमिका रहेको कुरा सबैमा सर्वविदितै रहेको छ ।

विकू आज जुन अवस्थामा आइपुगेको छ, त्यसका विगतदेखि वर्तमानसम्मका सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, उपसमिति, सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उपसमिति, व्यवस्थापन, सदस्य तथा शुभेच्छुक व्यक्ति तथा सङ्घसंस्थाहरू सबैको महत्त्वपूर्ण योगदान रहेको छ । यस अवसरमा संस्थाको विकास र प्रगतिमा निरन्तर योगदान गर्नुहुने सम्पूर्णमा उच्च सम्मानका साथ म हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्ति गर्न चाहन्छु ।

“हिजोदेखि आजसम्म, आजदेखि भोलिसम्म” विकूको यात्रा, विकास, विश्वास र भविष्यप्रतिको प्रतिबद्धताको प्रतिबिम्ब हो । हिजोका अनुभव, सङ्घर्ष, उपलब्धि र सदस्यहरूको सामूहिक योगदानले विकूको बलियो आधार निर्माण गरेको छ । आज विकू आफ्ना सदस्यहरूको आर्थिक आवश्यकता पूरा गर्दै, आधुनिक वित्तीय सेवा प्रदान गर्दै र सदस्य तथा समुदायको समृद्धिका लागि निरन्तर अघि बढिरहेको छ । यही वर्तमानको उपलब्धि र अनुभवलाई आधार बनाउँदै विकू भोलिका दिनमा अझ सवल, दिगो, प्रविधिमैत्री र सदस्य केन्द्रित सहकारीका रूपमा अघि बढ्ने सङ्कल्प गर्दछौं ।

- **हिजो - हाम्रो आधार :** संस्थाको इतिहास, सङ्घर्ष, अनुभव, उपलब्धि र सदस्यहरूको योगदान ।
- **आज - हाम्रो प्रतिबद्धता :** सदस्य केन्द्रित सेवा, विश्वास, वित्तीय पहुँच, प्रविधिको प्रयोग र निरन्तर सुधार ।
- **भोलि - हाम्रो दृष्टिकोण :** दिगो विकास, समृद्ध सदस्य, सवल समुदाय र भावी पुस्ताका लागि सुरक्षित आर्थिक भविष्य ।

“हिजोको अनुभवबाट आजको उपलब्धि, आजको उपलब्धिबाट भोलिको समृद्धि - विकू सधैं सदस्यको समृद्धिको यात्रामा” निरन्तर लागिरेको निवेदन गर्न चाहन्छु ।

प्रयोग र अनुभवको हिसाबले संस्थाले अनुकरणीय इतिहास स्थापित गरिसकेको छ । संस्थाको आगामी ४ वर्षका लागि थप परिमार्जित र अग्रगामी व्यावसायिक योजना निर्माण सम्पन्न गरिसकेका छौं । उक्त योजनाको सुरुआती कार्यान्वयन वर्ष पनि रहेको छ यो वर्ष ।

नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी सङ्घ लि. (नेफस्कून) द्वारा सर्वोत्कृष्ट संस्थाको पुरस्कार, एसियाली ऋण महासङ्घ (ACCU) द्वारा ६ पटकसम्म लगातार अन्तर्राष्ट्रिय ब्राण्ड (ACCESS BRAND) प्राप्त, उच्चतम प्रविधिको अनुकरणीय प्रयोग गरेबापत राष्ट्रिय पुरस्कार, उद्यमशीलता प्रवर्धन, वित्तीय समावेशीता, सामाजिक रूपान्तरणमा योगदान पुऱ्याएबापत पुरस्कृत लगायतका अनेकौँ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरका पुरस्कार ले गर्दा सदस्य र समुदायप्रतिको उत्तरदायित्व अझ बढेको छ ।

हाम्रो लक्ष्य खुसी एवम् स्वस्थ सदस्य, We Never Say No, B2 (Best and Biggest), M2 (Member and Mobile First), गर्भदेखि स्वर्गसम्म, भरपर्दो पनि, मन पर्दो पनि भन्ने जस्ता विषयलाई कार्यसम्पादनको प्रमुख मार्गदर्शन मान्दै उच्च प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयनमा जोड दिएका छौं । विज्ञान र प्रविधिको वर्तमान समयमा सदस्यको इच्छा र चाहनाअनुसारका कार्यक्रम र सेवालाई उच्च महत्त्वका साथ अगाडि बढाएका छौं । सदस्य सेवा र सदस्य सन्तुष्टि हाम्रो पहिलो प्राथमिकता हो ।

स्पष्ट योजना, सक्षम नेतृत्व र सदस्यको सहभागिता नै विकूको दिगो एवं निरन्तरताको आधार हो । योजना कागजमा सीमित हुँदा परिवर्तन हुँदैन र त्यसलाई कार्यान्वयनसँग जोड्दा इतिहास बन्छ । तसर्थ हाम्रा सबै कार्यक्रमहरूलाई कार्यान्वयन योग्यताका आधारमा प्रस्ताव गरिएको छ । योजनाले लक्ष्य देखाउँछ, नेतृत्वले त्यसलाई गति दिन्छ र सदस्यको विश्वासले सफलता सुनिश्चित गर्छ, जुन कुरा हामीले प्रमाणित गरिसकेका छौं । तसर्थ हाम्रा प्रत्येक योजना, नीति तथा कार्यक्रमहरू सदस्यको जीवनस्तर उकास्ने उद्देश्यबाट निर्देशित रहेका छन् ।

बचत हाम्रो संस्कार, योजना तथा कार्यक्रम हाम्रो मार्ग, नेतृत्व हाम्रो शक्ति र सदस्यको समृद्धिलाई संस्थाले आफ्नो गन्तव्य बनाएको छ । यस वर्षको नीति तथा कार्यक्रम पनि त्यसतर्फ परिलक्षित भएको अनुरोध गर्न चाहन्छु । किनकि विकूको प्रत्येक योजना तथा कार्यक्रम सदस्यको विश्वासबाट सुरु हुन्छ र सामूहिक समृद्धिमा पुगेर पूर्ण हुन्छ । संस्थाको चालु व्यावसायिक योजनाको लक्ष्य पनि यही रहेको छ ।

आज सहकारी क्षेत्र परिवर्तनको महत्त्वपूर्ण चरणमा छ । सदस्यहरूको अपेक्षा स्वाभाविक रूपमा बढ्दै गएको छ, प्रविधिको प्रयोग तीव्र रूपमा भइरहेको छ, प्रतिस्पर्धा बढिरहेको छ र सुशासन, पारदर्शिता, जोखिम व्यवस्थापन, वित्तीय अनुशासन र व्यावसायिकता पहिलेभन्दा बढी महत्त्वपूर्ण बनेका छन् । त्यसैले सँगै काम गरौं, सँगै सिकाऔं, सँगै अघि बढौं र सँगै विकूलाई अभि बलियो बनाऔं भन्ने आग्रह गर्न चाहन्छु ।

गत आर्थिक वर्ष संस्थाका लागि अवसर र चुनौती दुवै रहेको वर्ष रह्यो । बदलिँदो आर्थिक परिवेश, वित्तीय बजारमा देखिएका उतारचढाव, तरलता व्यवस्थापन, ऋण असुली, सदस्यको अपेक्षामा आएको परिवर्तन तथा प्रविधिको तीव्र विकासजस्ता विषयहरू बिच संस्थाले आफ्नो उद्देश्य, नीति, विधि र सुशासनलाई केन्द्रमा राखी कार्यसम्पादन गर्ने प्रयास गरेको छ ।

सचिवको हैसियतले म विशेष रूपमा संस्थागत सुशासन, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, नीति तथा निर्णयको प्रभावकारी कार्यान्वयन र सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापन बिचको समन्वयलाई आगामी दिनमा अभि सुदृढ बनाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छु । संस्थाको दिगो विकास केवल वित्तीय कारोबारको विस्तारबाट मात्र सम्भव हुँदैन । सदस्यको विश्वास कायम राख्दै गुणस्तरीय सेवा, जिम्मेवार वित्तीय व्यवहार, जोखिम व्यवस्थापन र संस्थागत संस्कारलाई निरन्तर बलियो बनाउन आवश्यक हुन्छ ।

आगामी दिनमा विकूलाई अभि सुदृढ, सदस्य केन्द्रित, प्रविधिमैत्री, पारदर्शी र दिगो सहकारी संस्थाको रूपमा विकास गर्न हामी सबैको साभ्ना प्रतिबद्धता आवश्यक हुन्छ । सदस्यको सक्रिय सहभागिता, सञ्चालक समितिको प्रभावकारी नेतृत्व तथा कर्मचारीको

व्यावसायिक कार्यसम्पादनमार्फत् संस्थाले आगामी चुनौतीहरूलाई अवसरमा रूपान्तरण गर्दै अगाडि बढ्ने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

संस्थाले गत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का लागि स्वीकृत कार्यक्रमहरूमध्ये प्रकृति, प्राथमिकता, सन्दर्भ र आवश्यकताका आधारमा चालु आर्थिक वर्ष २०८३/८४ मा पनि निरन्तरता दिइएको छ । उपलब्ध स्रोत, साधन र पद्धतिलाई प्रभावकारी तथा अर्थपूर्ण तरिकाले परिस्कृत र परिमार्जित गरी सेवा सम्पादन गर्ने संस्कारलाई जोड दिई वित्तीय परिचालनको माध्यमबाट उच्च प्रतिफल सेयर सदस्यज्यूसम्म पुऱ्याउन विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएका छौं ।

बचतका सेवाहरू

- १) मासिक बचत
- २) खुत्रुके बचत
- ३) दैनिक बचत
- ४) आँकुरा बचत
- ५) सञ्चयकोष बचत
- ६) विकू जीवन सुरक्षा बचत
- ७) पर्व बचत
- ८) शिक्षा बचत
- ९) रेमिट्यान्स बचत
- १०) चिन्ता निवारण बचत
- ११) घरखर्च आवधिक बचत
- १२) ज्येष्ठ सदस्य सम्मान बचत
- १३) ऐच्छिक प्लस बचत
- १४) नारी सम्मान बचत
- १५) ऐच्छिक बचत
- १६) आवधिक बचत
- १७) हरित बचत
- १८) श्रमिक बचत
- १९) युवा समृद्धि बचत
- २०) खुसी नारी बचत

ऋणका सेवाहरू

अ) सुरक्षणको आधारमा ऋणका शीर्षकहरू :

- क) धितो ऋण
- ख) सदस्य जमानत ऋण

आ) प्रयोगको आधारमा ऋणका शीर्षकहरू :

- १) कृषि ऋण
- २) पशुपंक्षीपालन ऋण
- ३) लघु उद्यम ऋण
- ४) औद्योगिक ऋण
- ५) व्यापारिक ऋण
- ६) सेवा व्यवसाय
- ७) वैदेशिक रोजगार ऋण
- ८) हायर पर्चेज ऋण
- ९) घर मर्मत ऋण
- १०) शैक्षिक ऋण
- ११) आवास तथा जग्गा खरिद ऋण
- १२) खरखाँचो ऋण
- १३) आपतकालीन ऋण
- १४) कर्मचारी ऋण
- १५) आवधिक बचत ऋण
- १६) घरायसी सामग्री ऋण
- १७) प्रोफेशनल ऋण
- १८) साइकल खरिद ऋण
- १९) हरित ऋण (Green Loan)
- २०) पुनरुत्थान ऋण
- २१) तलबी ऋण
- २२) युवा उद्यमी ऋण

गत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का लागि साधारण सभाबाट स्वीकृत गरिएका वित्तीय तथा गैरवित्तीय कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रगति सन्तोषजनक रहन गयो । यस समीक्षा अवधिसम्म आइपुग्दा वित्तीय कार्यक्रमतर्फ करिब ८६ प्रतिशत र गैरवित्तीय कार्यक्रमतर्फ करिब ९५ प्रतिशत गरी समग्रमा करिब ९१ प्रतिशत कार्यसम्पादन भएका छन् ।

यस विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. को व्यावसायिक योजनाले निर्धारण गरेका परिकल्पना, ध्येय एवम् मूल्य र मान्यताहरू यसप्रकार रहेका छन् :

संस्थाको व्यावसायिक योजनाले तय गरेको

२. संस्थाको परिकल्पना, ध्येय, लक्ष्य र उद्देश्यहरू

२.१ परिकल्पना (Vision)

“सबैको पहिलो रोजाइ”

"The first choice of All"

२.२ ध्येय (Mission)

नवीन नीति र उन्नत प्रविधिहरू अवलम्बन गर्दै सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहरू मार्फत् “सदस्यको आर्थिक तथा सामाजिक उन्नयनका लागि प्रतिस्पर्धी, नवीनतम्, पहुँचयोग्य, गुणस्तरीय वित्तीय एवं गैर-वित्तीय सेवाको माध्यमबाट सदस्यहरूको सामाजिक तथा आर्थिक उत्थान गर्नु”

सङ्क्षेपमा : **S.M.A.R.T. VYCCU**

S: Safe & Smart (सुरक्षित र स्मार्ट)

M: Member Control - Management Excellency (सदस्य नियन्त्रित तथा उत्कृष्ट व्यवस्थापन)

A: Accountable (जवाफदेहिता)

R: Resilient (लचिलो तथा उत्थानशील)

T: Transformative & Trustworthy (रूपान्तरणरूपी र विश्वसनीय)

मूल्य मान्यताहरू

संस्थाले निम्न '**WIN-WIN**' सिद्धान्तमा आधारित मूल्य मान्यताहरू आत्मसात् गर्ने छ :

W: We never say No

- वास्तविकतामा आधारित व्यवहार

I: Institutional Integrity

- समग्रतामा उच्च नैतिक आचरण तथा ईमान्दारिता

N: Natural Nature

- दिगो विकासको लक्ष्य
- स्थानीय स्रोत साधनको संरक्षण
- वातावरण

W: Working Culture

- कामप्रतिको सम्मान
- काम गर्नुपर्छ, खाली नबस,
- कामको आधारमा पुरस्कृत
- गुणस्तरीय कार्य सम्पादन

I: Innovation

- वित्त प्रविधिमा
- सेवामा सिर्जनशीलता
- नीति विधिमा

N: Nurturing Quality Life

- सदस्यको जीवन पद्धति
- सदस्यको व्यावसायिकता
- सामाजिक न्याय

२.३ लक्ष्य (Goal)

रणनीतिक लक्ष्य (Strategic Goal): संस्थालाई “Best and Biggest” (राम्रो पनि र ठूलो पनि) बनाउने ।

Best: गुणस्तर, गति, दक्षता र कम लागतमा उत्कृष्ट सेवा दिने ।

(सदस्य सेवामा, प्रविधिमा, सुशासन, व्यवस्थापन, नेतृत्वमा, सदस्य हेरचाह, कोष व्यवस्थापन वृद्धि, शुन्य कानून उल्लङ्घन)

Biggest: भौगोलिक विस्तार, सदस्य संख्या, कारोबार तथा व्यवसायको आधारमा ठूलो बनाउने ।

(व्यावसायिक आकार, सदस्य संख्या)

अन्य लक्ष्यहरू :

- खुसी एवं स्वस्थ सदस्य
- वार्षिक न्यूनतम ७ प्रतिशत सदस्यता वृद्धि
- सदस्यको अपेक्षाअनुसार सेवाको विकास
- सदस्य सन्तुष्टि मापन
- स्वमूल्याङ्कन
- मानसिक स्वास्थ्य, शारीरिक स्वास्थ्यका लागि काम गर्ने
- सामाजिक सम्बन्ध विस्तार
- सदस्यको जीवनको लक्ष्य प्राप्तिमा सहयोग
- सदस्यको वित्तीय लक्ष्यको मापन
- सामाजिक पुँजी निर्माणसम्बन्धी क्रियाकलाप
- वित्तीय परामर्श
- उत्कृष्ट सुशासन (Good Governance)
- आर्थिक सक्षमता
- सुरक्षा र प्रविधिमा जोड (Safety and Technology)

वार्षिक प्रगति समीक्षा

यस वार्षिक प्रगति समीक्षामार्फत् गत आर्थिक वर्षमा संस्थाले गरेका प्रमुख गतिविधि, प्रगति, उपलब्धि, चुनौती तथा आगामी कार्यदिशालाई सदस्यसमक्ष प्रस्तुत गरिएको छ । प्रस्तुत विवरणले संस्थाको समग्र अवस्था बुझ्न तथा आगामी रणनीति र योजनाका सम्बन्धमा रचनात्मक सुझाव दिन सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरेको छु ।

समादरणीय सेयर सदस्यज्यूहरू, अब म गत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा प्रस्ताव गरी गत साधारण सभाबाट स्वीकृत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरूतर्फ के-कति उपलब्धिहरू हासिल भए भन्ने बारेमा प्रगति समीक्षा यहाँहरूसमक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

नियमित तथा नीति बैठक

संस्थागत रूपमा नीति र विधि केन्द्रित भई गत वर्षको वार्षिक साधारण सभाले स्वीकृत गरी कार्यान्वयनको लागि निर्देशित गरेको नीति तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्ने क्रममा नियमित १२ पटक र नीति बैठक १ पटक गरी १३ पटक सञ्चालक समितिको पूर्ण बैठक सम्पन्न भएको, साथै सोही समीक्षा अवधिमा लेखा सुपरिवेक्षण समिति, उपसमिति, व्यवस्थापन उपसमिति र व्यवस्थापनसँग पनि औपचारिक तथा अनौपचारिक बैठकहरू सम्पन्न भएका छन् । कार्य सञ्चालनमा थप चुस्तता ल्याउन सबै तहका समितिहरूको बैठकलाई नियमित गरिएको छ ।

सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय सहभागिता

- संस्थाको वैधानिक स्वीकृत कार्यक्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने र हालसम्म कुनै पनि वित्तीय औपचारिक निकायमा संलग्न नरहेका व्यक्तिहरूलाई हरेक सेवा केन्द्र स्तरबाट हाम्रो सेवामा सहभागिता गराउने कार्यक्रमअनुसार वित्तीय पहुँचअन्तर्गत यस वर्ष १,६२१ जनालाई संस्थामा आवद्ध गराइएको छ ।
- संस्थाको निर्धारित कार्यतालिकाअनुसार प्रत्येक सेवा केन्द्रस्तरमा यस वर्ष २५ वटा सदस्य शिक्षा शिविर तथा विस्तारित मञ्च सञ्चालन गरिएको छ, जसमा करिब ६ हजारभन्दा बढी सदस्यज्यूहरूको उपस्थिति रहेको थियो । यसै गरी मासिक बचतलाई नियमित गर्नका लागि १५८ पटक घरदैलो कार्यक्रम गरिएको छ ।
- संस्थाको व्यवसाय विस्तार र प्रवर्द्धन तथा सदस्यको सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले हरेक सेवा केन्द्र स्तरमा हरेक महिना उत्कृष्ट सेयर सदस्य तथा उत्कृष्ट प्रविधि प्रयोगकर्ता घोषणा गरी सम्मान गर्ने गरिएको छ ।

- सदस्यको नियमित सहभागितालाई सुनिश्चित गर्दै वित्तीय परिचालनमा योगदान पुऱ्याउनको लागि वर्षभरि नै सदस्यता खुल्ला राखिएको थियो । यस समीक्षा अवधिसम्म जम्मा सेयर सदस्य १,३३,५४४ जना पुग्नभएको छ । उक्त सदस्यज्यूहरूबाट ८ अरब ७४ करोड ९१ लाख ९८ हजार बचत सङ्कलन र ८० करोड ८२ लाख ४८ हजार सेयर पुँजी परिचालन गर्न संस्था सफल भएको छ ।
- यस वर्ष उच्च तरलता व्यवस्थापन तथा सहज र सुलभ तरिकाबाट व्यवसायको लागि ऋण लगानी गर्न सहकारी क्षेत्रमै पहिलो पटक ऋण क्लिनिक सेवा सञ्चालन गरिएको थियो ।
- प्रत्येक सेवा केन्द्रको क्षेत्राधिकारभित्रका सदस्य हुन बाँकी व्यक्तिहरू पहिचान गरी घरदैलो कार्यक्रमअन्तर्गत सदस्य विस्तार गरिएको छ ।

निरन्तर शिक्षा

- बढीभन्दा बढी सदस्यलाई प्रविधिको प्रयोगमार्फत् सेवा उपयोग गराउने सन्दर्भमा यस वर्ष स्वयंसेवीहरू छनौट गरी घरघरमा पुगी प्रविधि साक्षरता तथा सदस्य सेवा सर्वेक्षण कार्य सम्पन्न गरिएको छ । यस क्रममा सदस्यहरूले प्रदान गर्नुभएका रचनात्मक सुभावहरूलाई प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रममा समेटिएको छ । यस कार्यक्रममा ५१ जना प्रशिक्षार्थीद्वारा ३८,३३७ जना सदस्यको घरमा नै पुगी प्रविधि साक्षरता तथा सदस्य सर्वेक्षण गरिएको थियो ।
- बचत तथा ऋण सहकारी संस्था सञ्चालनसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सिद्धान्तमा समेत समेटिएको सेवाअन्तर्गत सदस्यज्यूहरूलाई वित्तीय साक्षरता, प्रविधि साक्षरता र स्वास्थ्य साक्षरता कार्यक्रमलाई एकीकृत गरी विभिन्न तह र चरणमा २५ वटा सञ्चालन गरिएको छ ।
- नयाँ सदस्यलाई सेवा केन्द्रस्तरमा मासिक रूपमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम २२७ पटक सम्पन्न गरिएको छ ।
- संस्थागत गतिविधि एवम् सूचनालाई सदस्यसम्म पुऱ्याउनका लागि विभिन्न माध्यमको अवलम्बन गर्ने क्रममा संस्थाको छुट्टै Facebook, Twitter, Youtube, Viber Group मा स्थायी स्तम्भको व्यवस्था गरी संस्थागत सूचना तथा जानकारी सदस्यसम्म पुऱ्याउने कार्य गरिएको छ ।
- संस्थाको वेबसाइट, मोबाइल एप्स तथा एसएमएस मार्फत् पनि संस्थागत सूचना तथा जानकारी सदस्यसम्म पुऱ्याउने कार्य गरिएको छ ।

सम्मान तथा पुरस्कार

- नेपालका सम्पूर्ण बचत तथा ऋण सहकारी सङ्घ-संस्थाहरूको औपचारिक सङ्घ, नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी सङ्घ लि. (नेफ्स्कून) ले विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. लाई नेपालकै सर्वोत्कृष्ट सहकारी संस्थाको रूपमा घोषणा गरिसकेको छ ।
- एसियाली ऋण महासङ्घ (ACCU) को प्राविधिक सहयोग तथा नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी सङ्घ लि. (NEFSCUN) द्वारा सञ्चालित उत्कृष्ट सेवा तथा सुरक्षाका लागि सर्वोत्तम छनौट (ACCESS) कार्यक्रमअन्तर्गत एसियाली स्तरको अन्तर्राष्ट्रिय चिह्न (ACCESS BRAND) लगातार ६ पटक प्राप्त गर्न सफल भएको छ । वित्तीय सक्षमता, सदस्य सेवा, आन्तरिक व्यावसायिकता र सिकाइ/वृद्धिको निरन्तरता गरी ४ वटा क्षेत्रमा सघनरूपमा मापन गरिन्छ ।
- सानो पुँजी परिचालनबाट आर्थिक तथा सामाजिक रूपान्तरणमा पुऱ्याएको योगदानस्वरूप लघुवित्त संस्थाहरूको विश्वव्यापी सञ्जाल MIXMARKET ले विकूलाई पाँच तारा (Five Star) प्रदान गरेको छ ।
- नेपालमा रहेका ATM सेवा सञ्चालन गरेका बैङ्क तथा वित्तीय सहकारी संस्थाहरूमध्ये यस विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. **उत्कृष्ट ATM सेवा सञ्चालन** गर्न सफल भएकोमा SCT UNIONPAY मार्फत् सम्मान प्राप्त भएको छ ।
- नेपालमा सहकारीको क्षेत्रमा “**उत्कृष्ट प्रविधिको अनुकरणीय प्रयोग**” गरेको एक मात्र संस्थाको रूपमा नेफ्स्कूनले पुरस्कृत गरेको छ । यसै गरी राष्ट्रिय सहकारी महासङ्घजस्ता प्रतिनिधिमूलक केन्द्रीय सङ्घ-संस्थाले समेत यस संस्थालाई उत्कृष्ट सहकारी संस्थाका रूपमा पुरस्कृत गरिसकेका छन् भने व्यवस्थापकीय क्षेत्रबाट पनि संस्थाका व्यवस्थापक केन्द्रीय सङ्घ नेफ्स्कूनबाट देशभरिकै सहकारी व्यवस्थापकमध्ये सर्वोत्कृष्ट व्यवस्थापकको पुरस्कारसमेत प्राप्त भएको थियो । यस्तै उत्कृष्ट व्यवस्थापकको पहिलो पुरस्कार तत्कालीन डिभिजन सहकारी कार्यालय, नवलपरासीबाट समेत प्राप्त भएको थियो ।
- सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत संस्थाले गरेको उत्कृष्ट योगदानको फलस्वरूप स्थानीय, जिल्ला तथा प्रादेशिक रक्त सञ्चार केन्द्रहरूबाट यस क्षेत्रमै सर्वाधिक रगत संकलन गरेकोमा पुरस्कृत तथा सम्मान प्राप्त भएको छ ।

सम्पर्क र समन्वय

- संस्थागत सुदृढीकरण तथा क्षमता विकासका लागि संस्थाले DSIK (Deutsche Sparkassenstiftung Kooperation) जर्मनी र नेफस्कूनसँग आगामी ३ वर्षका लागि सम्झौता सम्पन्न भएको छ ।
- गैँडाकोट नगरपालिकाअन्तर्गत स्थापित **सहकारी समन्वय मञ्चमा** संस्थाको तर्फबाट **सञ्चालकको** नेतृत्व लिइएको छ ।
- संस्थाको कार्यक्षेत्रभित्रका सहकारी संस्थाहरूको आपसी समझदारीलाई अभिवृद्धि रचनात्मक बनाउनका लागि नियामक निकाय, सहकारी कार्यतन्त्र र स्थानीय तहसँग विभिन्न चरणमा सहकार्यहरू गरिएको छ ।
- यस संस्थाको कार्यक्रम र छविलाई प्रभावकारी र विस्तृत बनाउने उद्देश्यले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा विभिन्न सङ्घ-संस्थाहरूसँग सम्पर्क र समन्वय गरी सम्बन्ध विस्तार गरिएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा ACCU, MCRIL, MIXMARKET, IRMA, IDACA-Japan, Micro Save International, ICA, Cooperative College of Malaysia, ACCESS Advisory जस्ता सङ्घ-संस्थाहरूसँगको सम्बन्धलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- अन्य संस्थाद्वारा आयोजित तालिम, गोष्ठी तथा सेमिनार जस्ता कार्यक्रममा संस्थाको तर्फबाट भौतिक तथा अभौतिक रूपमा नेतृत्वदायी तथा अर्थपूर्ण सहभागिता रहँदै आएको छ ।
- संस्थाको उद्देश्य, भावना र कार्यगत प्रक्रिया मिल्ने संस्थाहरूसँग हातेमालो गर्दै सहकारीको क्षेत्रमा देखिएका समस्या तथा चुनौती र अवसरहरूको सदुपयोगिताको बारेमा दबाब तथा वकालतको कार्यलाई विभिन्न चरणमा अगाडि बढाइएको छ ।

दैनिक कार्यसञ्चालन

- संस्था सञ्चालनको तरिका र व्यवस्थापन परिचालनको विकसित नयाँ अवधारणाअनुसार संस्थाको मौजुदा मानवीय स्रोत व्यवस्थापन नीतिमा संशोधन गरी सोहीअनुरूप व्यवस्थापनले निर्वाद रूपमा दैनिक कार्य सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । युवा शक्तिको वैदेशिक इच्छाका कारण व्यवस्थापकीय चुनौती पनि बढ्दो छ । हाल यस संस्था अन्तर्गत व्यवस्थापनको विभिन्न तह र कार्यालयमा नियमिततर्फ १७४ र करारमा १४ जना कर्मचारीहरू नियमित सेवामा संलग्न रहनुभएको छ ।

- संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरूको नियमन तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि आधुनिक मानवीय स्रोत व्यवस्थापन प्रणाली (HR Software) सञ्चालनमा ल्याइएको । यसै सफ्टवेयरमार्फत् कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, स्वमूल्याङ्कन र गतिविधिहरूको स्वचालित प्रणालीमार्फत् अभिलेख व्यवस्थित गरिएको छ ।
- दैनिक कार्यसम्पादनको क्रममा बिहान कार्यालय प्रवेश गर्दा र बेलुका कार्यालयबाट बाहिरीदा **स्ट्याण्डिङ बैठक** गर्ने गरिएको छ । हरेक दिन बिहान कार्यालय प्रवेश पश्चात् आफ्नो कार्य प्रारम्भ गर्नु अघि **ध्यानयोग** तथा **विकू आस्था पाठ** वाचन तथा श्रवण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

मानवीय संसाधन

- सदस्य सेवालाई उच्च मर्यादित एवम् संस्कारयुक्त बनाउँदै लगिएको छ । सदस्य सेवालाई संस्थागत संस्कारको रूपमा स्थापित गरिएको छ ।
- प्रत्येक कर्मचारीलाई कार्य विवरण (Job description) अनुसार लक्ष्य निर्धारण गरी जिम्मेवारी प्रदान गरिएको छ ।
- कर्मचारीको क्षमता तथा दक्षता पहिचानको लागि वार्षिक रूपमा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने गरिएको छ ।
- सबै तहका कर्मचारीहरूलाई मूल्याङ्कनको आधारमा विकास योजनाअनुरूप तालिम तथा गोष्ठीको आयोजना गरिएको छ ।
- विभागीय एवम् सेवा केन्द्र प्रमुखहरूको तर्फबाट नियमित रूपमा कार्य प्रगतिको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने गरिएको छ ।
- कर्मचारीको लागि संस्थाद्वारा जारी गरिएको आचारसंहिताको उच्च पालना भएको छ ।
- सञ्चालक समितिले श्रावण १ गते उच्च व्यवस्थापनलाई दिएको वार्षिक लक्ष्य र कार्य विवरणअनुसार सेवा केन्द्रको व्यवसाय, क्षमता र सम्भावित बजारका आधारमा वार्षिक लक्ष्य प्रदान गरिएको र आवधिक रूपमा लक्ष्य प्राप्तिको प्रगति समीक्षा गर्ने गरिएको छ । यसरी प्राप्त लक्ष्य र उत्कृष्टताको आधारमा पुरस्कृत गर्ने गरिएको छ ।
- कर्मचारीको कार्यदक्षता आवधिक तथा वार्षिक रूपमा अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले कार्यविवरणअनुसार कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कनको आधारमा सरुवा, बढुवा तथा जिम्मेवारी हेरफेर (Job Rotation) गर्ने गरिएको छ ।

व्यवस्थापकीय कार्यसम्पादन

- संस्था अद्यावधिक नीति, विधि र सदस्यमैत्री प्रविधि मार्फत् असल प्रवृत्तिका साथ सञ्चालन हुनुपर्छ भन्ने हाम्रो दृढ मान्यता स्थापित भइसकेको छ । सोही स्थापित मान्यताका आधारमा हाल संस्थामा रहेका नीति ताथ कार्यविधिहरू संस्था सञ्चालनका मार्गनिर्देशक हुन्, जसअनुसार सम्पूर्ण कार्यसम्पादन हुँदै आएको छ ।
- कार्यसम्पादनलाई थप व्यवस्थित, चुस्त, दुरुस्त गराउने क्रममा वार्षिक वित्तीय उपलब्धिको लागि व्यवस्थापनलाई लक्ष्य निर्धारण गर्ने, र सोहीअनुसार विभागीय प्रमुख एवम् सेवा केन्द्रहरूलाई पनि उच्च व्यवस्थापनबाट लक्ष्य निर्धारण गर्ने, मासिक रूपमा उच्च व्यवस्थापनलाई लक्ष्यको प्रगति प्रस्तुत गर्ने, उपलब्धिका बारेमा समीक्षा गर्ने, रणनीति बनाउने र सेवा केन्द्रको कार्यसम्पादनको आधारमा स्तर (Grading) निर्धारण गर्ने गरिएको छ ।
- सेवा केन्द्र स्तरमा हुने कार्यक्रमको लागि सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उपसमितिको निर्णय र सल्लाहका आधारमा मात्र कार्यसम्पादन गर्ने परिपाटी रहेको छ ।
- सञ्चालक समितिको हरेक महिना बस्ने नियमित बैठकमा व्यवस्थापनको तर्फबाट अधिल्लो मसान्तसम्मको PEARLS विश्लेषण, वित्तीय अवस्थाको विवरण, सदस्यका गुनासो तथा सुझाव, सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी विवरण तथा नगद प्रवाहको विवरणसहितको प्रतिवेदन सञ्चालक समिति समक्ष प्रस्तुत गर्ने गरिन्छ भने सोही प्रतिवेदनका आधारमा व्यवस्थापनलाई आवश्यक सुझाव तथा निर्देशन दिने गरिएको छ ।
- आवधिक रूपमा सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी प्रतिवेदन प्रस्तुत तथा छलफल गर्ने गरिएको छ ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरणका सम्बन्धमा समय-समयमा नियामक तथा सरोकारवाला निकायबाट हुने परिमार्जनका बारेमा अद्यावधिक हुँदै गइएको छ ।

सदस्य सुरक्षा तथा सामाजिक उत्तरदायित्व

- सदस्य वा सदस्यको घर परिवारमा भवितव्य तथा अन्य आकस्मिक विपत्ति वा दुर्घटनामा परेमा तत्काल राहत ऋणस्वरूप एक महिनाका लागि निर्व्याजी उपलब्ध गराउँदै आइरहेको ऋण रकममा वृद्धि गरी रु. १ लाख पुऱ्याइएको छ ।

- संस्थाका सेयर सदस्यको मृत्यु भएमा सम्बन्धित परिवारलाई राहत तथा सहानुभूतिस्वरूप रु.३०,०००/- अन्तिम संस्कार खर्चबापत उपलब्ध गराउँदै आएको छ । यस वर्ष २८२ जना सेयर सदस्यका परिवारलाई यो रकम सदस्यको दुःखद् मृत्यु भएको मितिले १३ दिनभित्र घरमा नै पुगी शोक समवेदनासहित प्रदान गरिएको छ ।
- विशेष गरी सदस्यज्यूहरू स्वस्थ रहन र स्वास्थ्य उपचारमा लाग्ने ठूलो खर्चको कारण पर्ने अष्ट्यारो तथा भविष्यमा पर्न सक्ने जोखिमलाई कम गर्न स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम निरन्तर सञ्चालन भइरहेको छ ।
- सदस्यहरूको स्वास्थ्य उपचारलाई थप सहज र सरल बनाउनको लागि भरतपुर तथा कावासोतीस्थित विभिन्न अस्पतालहरूमा स्वास्थ्य जाँच तथा उपचारमा संस्थाको सदस्यलाई विशेष छुट पाउने गरी व्यवस्था मिलाइएको छ भने दैनिक जीवनसँग सम्बन्धित अन्य फरक-फरक वस्तु तथा सेवा प्रदायक क्षेत्रमा विस्तार गरिने छ ।

सदस्यमैत्री प्रविधि र सेवा

- संस्थाका मौजुदा कार्यालयहरूलाई सदस्यमैत्री र व्यवस्थित बनाउँदै लैजाने क्रममा आन्तरिक भौतिक संरचना परिमार्जन, रूपान्तरण र स्तरोन्नति गरिएको छ ।
- सदस्यका रचनात्मक तथा सिर्जनशील सकारात्मक सुभावा, सल्लाह तथा गुनासोहरूलाई तुरुन्त सम्बोधन गर्न क्युआर (QR) कोड, एप्स र मेलमार्फत् प्रत्यक्ष रूपमा संस्थासमक्ष राख्ने आधुनिक व्यवस्था गरिएको छ । प्राप्त सुभावा, सल्लाह एवम् गुनासोलाई गुनासो तथा दुखेसो व्यवस्थापन अधिकारी मार्फत् सम्बोधन गर्ने गरिएको छ भने नीतिगत सुभावा तथा सल्लाहलाई सञ्चालन समितिमा प्रवेश गराई सम्बोधन गर्ने गरिएको छ ।
- सबै कार्यालयमा सदस्य सेवा, सूचना तथा दुखेसो डेस्क र सम्बन्धित कर्मचारीको व्यवस्था गरिएको छ ।
- सदस्यलाई सर्वसुलभ एवम् प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्ने संस्थाको उद्देश्यअनुसार नियमित कार्यालय सेवाको समय विस्तारअन्तर्गत केन्द्रीय कार्यालय, हर्कपुर सेवा केन्द्र, दियालो सेवा केन्द्र, कावासोती सेवा केन्द्र, पूजा सेवा केन्द्र गरी हाल ५ वटा कार्यालयमार्फत् ३६५ दिने बैंकिङ्ग सेवा सञ्चालन भइरहेको छ भने कावासोती सेवा केन्द्रमा सन्ध्याकालीन सेवा पनि उपलब्ध गराइएको छ ।
- संस्थागत जानकारी छिटो, छरितो तथा उपयुक्त माध्यमबाट प्राप्त गर्न सक्ने गरी कल सेन्टर सञ्चालनमा रहेको छ ।

- सदस्यज्यूहरूलाई संस्थाले उपलब्ध गराउने सेवा सुविधाको बारेमा प्रत्यक्ष जानकारी दिने र सुझाव लिने उद्देश्यले सदस्यको पिँढीमा पलेटी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । यस वर्ष ४४९ वटा कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन् । सुझाव पुस्तिका, सामाजिक सञ्जाल एवम् इन्टरनेटको माध्यमबाट देश-विदेशमा रहनुभएका सदस्यले आफ्ना अमूल्य सुझाव, सल्लाह एवम् गुनासाहरू व्यक्त गरी हामीलाई सचेत गराउनु भएकोमा संलग्न तपाईं सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु र निरन्तर यस्तै सहभागिताको अपेक्षा पनि गर्दछु ।

प्रकाशन तथा प्रसारण

- संस्थाका विभिन्न सेवा-सुविधा एवम् कार्यक्रमहरूको बारेमा विस्तृत जानकारी दिने उद्देश्यले यस वर्ष पनि विकू परिचय पुस्तिका, सङ्क्षिप्त चिनारी एवम् मासिक प्रगति प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्दै आइएको छ ।
- संस्थाको पहिचानसहितको कप सेट, टि-सर्ट, डायरी, किरिड, भोला जस्ता प्रवर्धनात्मक सामग्रीको प्रकाशन तथा वितरण गरिएको छ ।
- संस्थाले उपलब्ध गराएका बचत, ऋण तथा रेमिट्यान्स सेवाहरूको छुट्टाछुट्टै सङ्क्षिप्त जानकारीमूलक लिफ्लेटहरू तयार गरिएको छ भने विभिन्न सेवा तथा भूमिकाको बारेमा फ्लेक्समार्फत् पनि सदस्यमाझ जानकारीमा ल्याएका छौं जसको कारणले सेवासम्बन्धी आधारभूत विषयको जानकारी हुन गई सदस्यलाई सूचना एवम् व्यवसाय प्रवर्द्धनमा सहयोग पुगेको छ ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

- नीति निर्माण एवम् निर्णय प्रक्रियामा सुरुदेखि अन्तसम्म समिति पदाधिकारी तथा सदस्यको प्रत्यक्ष सहभागी हुने परिपाटीलाई संस्थागत गरिएको छ ।
- संस्था सञ्चालनका लागि सञ्चालक एवम् कर्मचारीको आचारसंहिता तथा संस्थागत मूल्य-मान्यतालाई सुशासन नीतिद्वारा थप व्यवस्थित गरिएको छ ।
- सहकारी ऐन, नियमावली, सहकारी विभाग तथा राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधीकरणको संस्थागत सुशासनसम्बन्धी व्यवस्थाको भावना र मर्मबमोजिम निर्देशनको पालना गर्दै आएका छौं ।
- आन्तरिक तथा बाह्य लेखा परीक्षक तथा नियमनकारी निकायहरूले आँल्याएका कैफियत एवम् सुझावहरूमाथि गम्भीरतापूर्वक छलफल गर्ने र सुधारका लागि योजनासहित व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिने गरिएको छ ।

- संस्थाको मौजुदा सुशासन नीति तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी नीतिलाई अद्यावधिक गर्दै सोही नीतिअनुरूप संस्थाका हरेक वित्तीय क्रियाकलापलाई अझ बढी व्यवस्थित एवम् सुदृढ गर्दै लिएको छ ।
- संस्था सञ्चालनको परिवर्तित परिवेशअनुसार व्यवस्थापनका संरचनाहरूलाई पनि परिमार्जन गर्दै लिएको छ । बचत विभाग, ऋण विभाग, वित्त विभाग, व्यवसाय विकास विभाग, गैरवित्तीय विभाग, मानवीय स्रोत व्यवस्थापन विभाग, सूचना तथा प्रविधि विभाग र अनुपालन विभाग गरी छुट्टाछुट्टै विभाग र विभिन्न इकाईहरू (एटिएम, बिमा, सदस्य सेवा, गुनासो व्यवस्थापन, अभिलेख व्यवस्थापन) मार्फत् कार्यसम्पादन गरिएको छ ।
- व्यवस्थापनलाई लक्ष्य निर्धारण, व्यवस्थापनको नियमित बैठक तथा समीक्षा, आवधिक स्वमूल्याङ्कन, उपलब्धिको समीक्षा र रणनीति निर्माण गर्ने गरिएको छ ।
- ३७ पटक उच्च व्यवस्थापन तहको बैठक सम्पन्न भएको छ । व्यवस्थापकीय सूचना प्रणालीको मजबुत रूपमा विकास गरी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन संस्था प्रतिबद्ध रहेको छ ।
- केन्द्रीय तहमा रहेका समिति तथा उप-समितिका अतिरिक्त सबै सेवा केन्द्र स्तरमा न्यूनतम ७ सदस्यीय सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समितिमार्फत् संस्थाको मौजुदा नीतिअनुसार सबै समिति तथा उप-समितिले आवश्यक कार्यसम्पादन, मूल्याङ्कन तथा अनुगमन गर्ने गरिएको छ ।
- प्रविधिको प्रयोगको उच्च मान्यताअनुसार नयाँ नयाँ प्रविधिको प्रयोगमार्फत् सेवालाई आधुनिकीकरण गर्दै लिएको छ भने हाल संस्थामा ६२ वटा नीति तथा कार्यविधिहरू रहेको र ती नीति तथा कार्यविधिमार्फत् संस्था सञ्चालनमा रहेको छ ।
- संस्थाका सबै वित्तीय कारोबारहरूलाई नियामकीय मापदण्ड एवम् प्रचलित स्वीकृतस्तरमा कायम राख्दै थप व्यवस्थित र विश्वसनीय बनाउन बाह्य क्षेत्रबाट आन्तरिक लेखा परीक्षक (CA) को व्यवस्था गरी संस्थाको लेखा सुपरिवेक्षण समितिप्रति उत्तरदायी रही आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिएको छ ।

विप्रेषण सेवा (मनी ट्रान्सफर)

- नेपालको अर्थतन्त्रको मेरुदण्डको रूपमा रहेको विप्रेषण (रेमिटान्स)मा पछिल्लो अवधिमा उल्लेख्य सुधार भएको छ । यस प्रकारको सेवालाई संस्थामार्फत् आफ्नै घर-दैलोमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउन Money Transfer निकायहरूसँग आवश्यक

समन्वय गरी सेवालाई थप विस्तार गरिएको छ भने देशभित्र पनि रकम पठाउने तथा पाउने व्यवस्थालाई व्यापक र व्यवस्थित गर्दै सेवाको प्रभाव क्षेत्र बढाइएको छ । हाल यस प्रकारका ३७ वटा विभिन्न Money Transfer निकायमार्फत् सेवा दिँदै आइएको छ । केही रेमिटान्स सेवाहरूबाट प्राप्त रकमलाई घरबाटै सिधै निकाल्न सकिने गरी वा खातामा जम्मा गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

दीर्घकालीन छात्रवृत्ति

- संस्थाको मौजुदा नीतिअनुसार हाल ३२ जना सदस्यका छोराछोरीलाई दीर्घकालीन छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको छ । यसअन्तर्गत सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गरेका कक्षा ५ सम्मका त्यस्ता बालबालिकाको छनौट गरी एस.ई.ई. सम्मको सम्पूर्ण शैक्षिक खर्च संस्थाले ब्यहोर्ने गरी यो कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । संस्थाले प्रदान गरेको यस दीर्घकालीन छात्रवृत्तिअन्तर्गत अध्ययनरत विद्यार्थी दिपिका ढकालले एस.ई.ई. मा ४ जिपिए ल्याउन सफल हुनुभएको थियो ।

वित्तीय संरचनाको आधार जगेडा कोष

- सहकारी संस्थाको मेरुदण्ड भनेको संस्थागत पुँजी हो । थोरै पुँजी धेरैको सहभागिता हाम्रो मान्यता हो । संस्थाले लिएको समग्र लक्ष्य पूरा गर्न तथा सेवाको गुणस्तरको लागि प्रभावकारी वित्तीय संरचनाअन्तर्गत जगेडा कोषको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । संस्थागत पुँजी अर्थात् जगेडा कोषमा आधारित वित्तीय संरचना निर्माणको लागि संस्थाले निर्माण गरेको कार्यविधिका आधारमा संस्थाको पुँजी वृद्धिको अनुपातमा संस्थागत पुँजीको अनुपात कायम गर्दै लगिएको छ । संस्थागत पुँजी वृद्धिका प्रचलित केही असल अभ्यासहरूका बारेमा सदस्यहरूसँग व्यापक अन्तरक्रिया गरिने छ ।

सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

- संस्थाको मौजुदा लेखा सुपरिवेक्षण समितिबाट स्थलगत तथा गैरस्थलगत अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने गरिएको छ । आन्तरिक लेखा परीक्षक (CA) बाट समेत नियमित निरीक्षण तथा अनुगमन हुने गरेको छ । अनुगमन तथा निरीक्षणका क्रममा देखिएका सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरूको योजनासहित सुधार गर्ने गरिएको छ ।
- व्यवस्थापनको उच्च तहबाट पनि सबै कार्यालयमा नियमित निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने गरिएको छ । ६सी (6C), ६एस (6S) र जोखिममा आधारित अनुगमन पद्धतिलाई अवलम्बन गरिएको छ ।

प्रविधि र सेवा

- अन्य बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट पनि विकूमा रकम रकमान्तर गर्न सकिने सेवा थप गरिएको छ ।
- नेपालको सहकारी इतिहासमा नै पहिलो पटक भर्चुअल कार्डको शुभारम्भ गरिएको छ ।
- यस वर्ष सूचना तथा प्रविधि परीक्षण (आई टि अडिट) सम्पन्न भएको छ । परीक्षण प्रतिवेदनअनुसार सूचना तथा प्रविधियुक्त सेवालाई थप सुरक्षित र पहुँच योग्य बनाउँदै लगिएको छ ।
- प्रविधिको प्रयोग तथा सञ्चालनको लागि सहजीकरणको संवाहक युवा शक्तिको देश बाहिरिने क्रमले गर्दा यस क्षेत्रको विकास र विस्तारमा चुनौती थपिएको छ, जसको दीर्घकालीन प्रभाव भावी समाजको निर्माण र विकासमा पर्ने देखिन्छ । जनशक्तिको उचित र भरपर्दो व्यवस्थापन बिना अपेक्षित उपलब्धि हासिल गर्न नसकिने प्रस्टै छ । संस्थाले नयाँ जनशक्ति लिने र उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न तालिम, गोष्ठी तथा सेमिनारमा सहभागी गराउँदै काम गर्दै/सिक्दै भन्ने अवधारणाअनुसार प्रविधिको प्रयोग विस्तार गरिएको छ ।
- नगद जम्मा तथा भुक्तानीको लागि पनि उच्चतम प्रविधि ई-टेलर सञ्चालनमा ल्याइएको छ, जसबाट कागजरहित वित्तीय कारोबार सहज रूपमा गर्न सकिने भएको छ ।
- ऋण लगानीलाई पनि प्रविधिसँग जोड्ने क्रममा प्रक्रियालाई थप सहज बनाउन Missed Call ऋण सेवा सञ्चालन गरिएको छ । माग र सेवाको विशेषताको बारेमा जानकारी लिने क्रममा वृद्धि भएको छ ।
- नेपालको सहकारी इतिहासमा नै पहिलो पटक प्रयोगमा ल्याइएको Missed Call (मिस्डकल) मार्फत् बिजुली र खानेपानीको बिल भुक्तानी सेवा थप प्रभावकारी बन्दै गएको छ ।
- नयाँ-नयाँ प्रविधि र उपकरणको प्रयोग गरी सदस्यज्यूहरूलाई प्रभावकारी र प्रविधियुक्त आधुनिक सेवा दिने उद्देश्यले संस्थाले आधुनिक बैकिङ्ग सफ्टवेयरमार्फत् सेवा सञ्चालन गरिएको छ भने विकू एसएमएस सेवा (VYCCU SMS Service) र मोबाइल एप्स (VYCCU Smart Banking) सञ्चालनमा ल्याई सदस्यज्यूहरूले घरमै बसी आफ्नो सम्पूर्ण वित्तीय कारोबार मोबाइलबाट गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

- आवश्यक प्रविधि र उपकरण नियमानुसार सहजरूपमा सदस्यलाई उपलब्ध गराउँदै आइएको छ । साथै दैनिक जीवनका अन्य प्रविधिमैत्री उपकरणहरू प्रयोगका लागि प्रवर्धन गरिएको छ ।
- संस्थाले सदस्यलाई उपलब्ध गराएका सेवाहरूको गुणस्तरीयता तथा सदस्य सन्तुष्टिको विषयमा वर्षभरि नै अनलाइन सदस्य सेवा सर्वेक्षण कार्य सञ्चालन गरिएको ।
- संस्थाले उपलब्ध गराएका सेवाहरूको विशेषता तथा नयाँ सिर्जना गरी सञ्चालनमा ल्याएका सेवा सुविधाहरूको छिटो, छरितो तरिकाले सदस्यलाई जानकारी पुऱ्याउने उद्देश्यले विकू भाइवर कम्युनिटी ग्रुप प्रयोगमा ल्याइएको छ । उक्त समूहमा सहभागिताका लागि सदस्यज्यूहरूलाई अनुरोध गर्दछु ।

सेवा विस्तार र सहकार्य

- विकूले गरेका असल अभ्यासको सिकाइ अध्ययन तथा अवलोकनको लागि यस वर्ष ६९ वटा बाह्य विभिन्न सङ्घसंस्थाबाट अध्ययन तथा अवलोकन भएको छ ।
- संस्थाले आफ्ना सेवाहरूको बारेमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा कार्यपत्र प्रस्तुति तथा प्रकाशन गरेको छ ।
- स्थानीय स्तरमा छरिएर रहेको पुँजीलाई एकत्रित गरी समुदायका सदस्यको आर्थिक तथा सामाजिक विकासको लागि परिचालन गर्ने उद्देश्यले सञ्चालित यस संस्थाले आफ्ना सेवा तथा सुविधाको विकास र विस्तार गरी स्थानीय स्तरमा नै एकीकृत वित्तीय तथा गैर-वित्तीय सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ ।

वित्तीय समावेशिता र पहुँच

आर्थिक सेवा प्रदायक सङ्घ संस्थाको मूल प्रवाहभन्दा बाहिर रहेका अथवा पारिएका वित्तीय पहुँच र अवसरबाट वञ्चित समुदायका व्यक्तिहरूलाई वित्तीय सेवा र सहभागिताको मूल प्रवाहमा ल्याउने अवधारणाअनुसार कार्य अगाडि बढाइएको छ । जसबाट वित्तीय पहुँच वृद्धिको अभियानमा सहभागिता गराउन सहयोग पुगेको छ । यसै गरी कुनै पनि बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा औपचारिक रूपमा संलग्न नभएका स्वीकृत कार्यक्षेत्रभित्रका स्थानीय व्यक्तिहरूलाई उच्च प्राथमिकताका साथ संस्थामा सहभागी गराउने नीति लिएको छ । यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सेवा केन्द्रस्तरमा लक्ष्य किटान गरिएको छ ।

जलवायु अनुकूलन

- यस वर्ष वार्षिकोत्सवको अवसरमा विभिन्न जातका बहुवर्षीय ५००० बिरुवा रोपिएको छ ।
- प्लाष्टिकरहित सदस्यको घर घोषणा कार्यक्रमअन्तर्गत सूचिकृतको प्रक्रिया अगाडि बढाएको छ । यस वर्ष १९२ घर परिवार यस कार्यक्रमअन्तर्गत सूचिकृत हुनुभएको छ ।
- प्लाष्टिकरहित सदस्यघर घोषणा गरी उक्त घरधनी सदस्यलाई पुरस्कृत तथा सम्मान गर्ने कार्यक्रम तय गरिएको छ ।
- जलवायु परिवर्तनको प्रभावसम्बन्धी सचेतनामूलक सामग्री उत्पादन तथा प्रस्तुत गरिएको छ ।
- उच्च प्रतिफल र कम लागतसहितको ग्रीन ऋण तथा ग्रीन बचत (Green Loan, Green Savings) का सेवाहरू सदस्यसमक्ष प्रस्तुत गरिएको छ ।
- स्थानीय तहसँगको समन्वयमा एक सदस्य एक बिरुवासम्बन्धी विशेष अभियानको थालनी गरिएको छ ।
- संस्थाभित्र सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूमा जलवायु परिवर्तनको कारक बनेको प्लाष्टिक प्रयोग तथा उपयोगलाई निरुत्साहित गर्दै लगिएको छ ।
- संस्थाले जलवायु परिवर्तन र यसको प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्नको लागि वर्तमान अवस्थामा परेको असरको सन्दर्भमा जलवायु परीक्षण (Climate Audit) गर्ने निर्णय गरिएको छ भने ऋण लगानी गर्दा यसको प्रभाव र प्रयोगको मूल्याङ्कन ६सी (6C) मार्फत् गर्ने गरिएको छ ।

भौतिक तथा प्रविधि पूर्वाधार

- आवश्यकताको आधारमा संस्थागत विकासअन्तर्गत भौतिक संरचना निर्माण, स्थानान्तरण, स्तरोन्नति, विस्तार गर्दै लगिएको छ ।
- प्रविधिको क्षेत्रमा आएका नयाँ उपकरण तथा सेवाहरूलाई अनुकरण तथा अनुशरण गरी सेवालाई थप विशिष्टीकृत गर्दै लगिएको छ ।
- संस्थाको मौजुदा कार्यालय भवनहरूलाई प्रविधिमैत्री तथा सदस्यमैत्री बनाउँदै लगिएको छ ।
- वित्तीय सेवाको क्षेत्रमा उपलब्धताको आधारमा नयाँ प्रविधि एवम् उपकरणहरूको खरिद तथा व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- कार्यालयहरूलाई थप सुन्दर र आकर्षक बनाउन प्रयास गरिएको छ ।

नेतृत्व र व्यावसायिकता

- सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति एवम् अन्य उपसमिति तथा सेवाकेन्द्र व्यवस्थापन उपसमितिहरूको क्षमता, कार्यदक्षता र व्यावसायिकता अभिवृद्धिका लागि तालिम, छलफल, अन्तरक्रिया र अध्ययन तथा अवलोकन कार्यक्रमको आयोजना तथा सहभागिता गरिएको छ ।
- सेवाकेन्द्र व्यवस्थापन उपसमितिका पदाधिकारीज्यूहरूको लागि नेपालको सहकारी क्षेत्रमा असल अभ्यास सञ्चालन गरिरहेका केही उत्कृष्ट सहकारी संस्थाहरूको अध्ययन तथा अवलोकन कार्य आयोजना गरिएको छ ।
- केन्द्रीय उपसमितिका तथा सेवाकेन्द्र व्यवस्थापन उपसमितिका पदाधिकारीज्यूहरूको लागि रणनीतिक नेतृत्व विकास तालिमको आयोजना गरिएको छ ।

जोखिम न्यूनीकरण

- जोखिम न्यूनीकरणका लागि विशेष गरी सूचना प्रविधि, भौतिक पूर्वाधार र नगद परिचालनका क्षेत्रमा विज्ञहरूसँग आवश्यक समन्वय गर्ने गरिएको छ ।
- नयाँ नयाँ प्रकृतिका जोखिमहरू पनि सृजना हुँदै गइरहेका छन् । जोखिमको पूर्व आँकलन र समाधानमा हामीले विशेष जोड दिएका छौं ।
- सदस्य सेवासँग सम्बन्धित आन्तरिक तथा बाह्य जोखिमहरू न्यूनीकरण गर्न उपलब्ध भएका उच्च कोटिका उपायहरू अवलम्बन गरिएको छ ।
- नगद कारोबार, ऋणसँग सम्बन्धित अभिलेख तथा कागजात, विद्युतीय अभिलेख, विपद र सूचना प्रविधिजस्ता विषय र क्षेत्रको जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्य गरिएको छ र यो कार्य निरन्तर रहने छ ।
- डिजिटल अभिलेखहरूको पूर्ण सुरक्षणका लागि आन्तरिक तथा बाह्य डाटा सेन्टरलाई थप व्यवस्थित गरिएको छ ।

बालबालिकासँग विकू - छुनुमुनु कार्यक्रम

- सहकारी इतिहासमा पहिलो पटक बालबालिकाको लागि मोबाइल प्रयोगसम्बन्धी बानीलाई थप ज्ञानबर्द्धक र सूचनामूलक बनाउन विकू बाल डिजिटल पार्क सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।
- संस्थाले ऐतिहासिक रूपमा पहिलो पटक प्रकाशन गरेको विकूको वर्णमालाको प्रयोग र प्रभाव विस्तारको लागि स्थानीय तहसँग समन्वय गरिएको छ ।

युवासँग विकू - कर्णधार कार्यक्रम

- वित्तीय सचेतना अभिवृद्धिका लागि स्कुल-स्कुलमा विकू कार्यक्रम अन्तर्गत १६ वटा विद्यालयका करिब ४,७०० विद्यार्थीलाई वित्तीय सचेतना कार्यक्रम गरिएको छ । यसै गरी ग्लोबल मनि विकको अवसरमा १२ वटा क्याम्पसका करिब ५,२०० विद्यार्थीलाई वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।
- माध्यमिक विद्यालयस्तरमा सहकारीसम्बन्धी बौद्धिक ज्ञान तथा क्षमता विकासका लागि ३ चरणमा माध्यमिक विद्यालय स्तरीय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता आयोजना गरिएको छ ।
- संस्थागत विषयसँग सम्बन्धित युवाहरूलाई संस्थाभित्रै काम तथा संस्कार सिकाउने उद्देश्यले इन्टर्नसिपको व्यवस्था गरिएको छ ।
- केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहमा उद्यमशीलतासँग सम्बन्धित सिप प्रदायक निकायहरूसँग आवश्यक सम्पर्क र समन्वय गरिएको छ ।

महिलासँग विकू सभ्यता कार्यक्रम

- महिला सदस्यज्यूहरूलाई बचत कार्यक्रम सहभागी गराउने एवम् उहाँहरूको स्वास्थ्य अवस्था सुधार र सहयोग गर्ने उद्देश्यले भोटो, टोपी, घ्यू र १ हजार नगदसहित शिशु दर्शन तथा सुत्केरी सहयोग गर्ने कार्य गरिएको छ । यस वर्ष ४५५ जना महिला सदस्यले यो सेवा लिनुभएको छ ।
- महिला सदस्यले आफ्नै नामको जग्गा जमिन धितो राखी आफैँले ऋण लिएमा मौजुदा रहेको ब्याजदरमा ०.५ प्रतिशत छुट उपलब्ध गराइएको छ । यस वर्ष ५३४ जना महिला सदस्यले यो सुविधा प्राप्त गर्नुभएको छ ।
- संस्थाले गठन गरेको गृहिणी महिला समूहको लागि निर्धारित भान्सा साक्षरता तालिमको सुरुआत गरिएको छ ।
- गर्भवती भएको ३ महिनादेखि नै महिला सदस्यलाई पोषिलो पोषण उपलब्ध गराइएको छ । यस अवधिमा ४०० जना महिला सदस्यले यो सुविधा लिनुभएको छ । सुत्केरी समयसम्म यो सहयोग निरन्तर उपलब्ध हुनेछ ।
- सदस्यको करेसाबारी हरियो तरकारी कार्यक्रम थप विस्तार गरिएको छ । हालसम्म ६० वटा समूहका करिब २,७०० घरपरिवार महिला सदस्यज्यूहरू सहभागी हुनुभएको छ । यसलाई थप विस्तार गर्ने योजना रहेको छ । शुद्ध तरकारी र उपभोग, व्यावसायिक उत्पादन र आधुनिक प्रविधि तथा उपकरणको उच्चतम प्रयोगमार्फत् दैनिक जीवनशैलीमा सुधार यसको प्रमुख लक्ष्य रहेको छ ।

- हुप्सेकोट गाउँपालिका, गरिमा सेवा केन्द्रअन्तर्गत महिलाहरूका लागि थाइराइडसम्बन्धी निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण तथा औषधी वितरण कार्य गरिएको छ ।
- विभिन्न पेसा तथा सिपसँग सम्बन्धित महिला समूहहरू गठन गर्ने क्रममा यस वर्ष सेवा केन्द्रस्तरमा विकू गृहिणी महिला समूहहरू गठन गरिएको छ । पहिलो चरणमा प्रत्येक सेवा केन्द्रमा १/१ वटा समूह गठन गर्ने क्रममा २४ वटा विकू महिला गृहिणी समूह गठन गरिएको छ ।

ज्येष्ठ/अग्रज सदस्यसँग विकू - आशीर्वाद कार्यक्रम

- विकू पूर्ण सदस्य वडा घोषणा गरिएका गैँडाकोट नगरपालिका वडा नं. १०, ११, १२, १३ र मध्यविन्दु नगरपालिका वडा नं. १ मा ज्येष्ठ तथा अग्रज सदस्यहरूको घरमै पुगी स्वास्थ्य चेकजाँच तथा औषधी प्रदान गरिएको छ । यसअन्तर्गत गैँडाकोट वडा नं. १०, ११, १२ र १३ मा ८१६ जना र मध्यविन्दु वडा नं. १ मा ३९६ जना ज्येष्ठ/अग्रज सदस्यहरूलाई प्रत्यक्ष सेवा उपलब्ध गराइएको थियो ।
- ज्येष्ठ तथा अशक्त सदस्यज्यूहरूको लागि आवश्यकताको आधारमा 'विकूको टेक्ने लड्डी' प्रदान गर्ने गरिएको छ । जसअनुसार यस वर्ष २८१ जना ज्येष्ठ सदस्यलाई प्रदान गरिएको छ ।
- चुलोदेखि चौतारोसम्म कार्यक्रमअन्तर्गत बागदेवी टोल विकास संस्था रत्ननगर-१२, चितवन र श्री दुर्गा पाञ्चायन मन्दिर कावासोती-४, नवलपुरलाई चौतारो तथा प्रतीक्षालय निर्माण तथा मर्मतमा सहयोग गरिएको छ ।

विकू पूर्ण सदस्य वडा

- हरेक सेवाकेन्द्रमा एकएक वटा वडा पर्ने गरी सेवाकेन्द्र स्तरमा वडा छनौट गरिएको र मापदण्ड पूरा भएका वडाहरूलाई पनि क्रमशः घोषणा गर्दै लगिने छ ।

आदरणीय सेयर सदस्यज्यूहरू,

गत वर्षको साधारण सभाले पारित गरेको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा यस प्रकार रहेको यहाँहरूसमक्ष अनुरोध गर्दै अब म चालु आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को लागि प्रस्तावित वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को लागि प्रस्तावित वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

बचत तथा ऋण परिचालनको माध्यमबाट सामाजिक रूपान्तरणमा उत्कृष्ट योगदान पुऱ्याउँदै राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा आफ्नो साख विस्तार गर्दै सबैको पहिलो रोजाइको दूरदृष्टिमाफर्त्त सुखी एवम् स्वस्थ सदस्य एवम् समुन्नत समाज निर्माणको अभियान सञ्चालनको सफलतापूर्वक ३५ वर्ष पार गरिसकेको गर्विलो इतिहास स्वर्णिम भविष्य सुनिश्चितताको पृष्ठभूमिमा सदस्य सन्तुष्टि, प्रविधिको प्रयोग, सुशासन जोखिम न्यूनीकरण, स्थायित्व र समाज विकासका आयामहरूमा आधारित कार्यक्रममाफर्त्त समृद्ध सदस्य निर्माणका क्षेत्रमा संस्थाको प्रस्तुत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम लक्षित गरिएको छ ।

नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका आधार

खुसी एवम् स्वस्थ सदस्य निर्माणका लागि वित्तीय साक्षरता, वित्तीय सक्षमता र वित्तीय सुरक्षा प्रमुख पक्षहरू रहेका हुन्छन् । जसले वित्तीय सेवाहरू सहज रूपमा उपभोग र उपयोग गर्न सक्ने आधारभूत अवस्थाको सृजना गर्दछ । समसामयिक बदलिँदो नीतिगत संरचना र त्यसको समग्र प्रभावलाई संस्था मार्फत् सदस्य अनुकूल रूपान्तरण गरी गुणस्तर र सदस्य सेवालाई केन्द्रित गरी कार्यसम्पादन गरिने छ । संस्थाको विगत ३५ वर्षको सफल एवम् गर्विलो सुखद अनुभव संस्थाको प्रभाव विश्लेषण, बहुआयामिक गरिबी मापन, सदस्य सेवा सर्वेक्षण संस्थागत मौजुदा, नीति, नियम, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा भए गरेको असल अभ्यास, नियामक निकाय राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण, सहकारी विभाग, नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट जारी निर्देशन तथा मापदण्ड, तहगत सहकारी ऐन तथा नियमावली, अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी सिद्धान्त, बचत तथा ऋण सहकारी संस्था सञ्चालनसम्बन्धी सिद्धान्त, दिगो विकासका लक्ष्य, विजय परिवारको अनुभवलगायतका परीक्षण, सिद्धान्त, विचार तथा हाम्रो आफ्नै व्यावसायिक योजनाले लिएको लक्ष्यका आधारमा चालु आर्थिक वर्ष २०८३/८४ का लागि वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

यस वर्षलाई “वृद्धि, विश्वास र सदस्य सेवामा नविनता” भन्ने अभियानअन्तर्गत सदस्य केन्द्रित, सदस्य सहभागिता र सदस्य समृद्धि कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ । अर्थतन्त्रका बाह्य सूचकहरू सकारात्मक रहे पनि आन्तरिक वित्तीय क्षेत्रमा देखिएको सङ्कुचन र यसको प्रभावबाट सदस्यलाई सफल अवतरणको लागि सबै कार्यक्रमहरू केन्द्रित गरिनेछ । सहकारी क्षेत्रको शाख र छवि उच्च राख्दै विकासका तीनवटा सहयात्री सदस्य, समुदाय र संस्थाको उन्नयनको लागि विशेष महत्त्व दिइनेछ ।

संस्थाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा तपसिलका प्रक्रियाहरूमा उच्च ध्यान दिइएको छ ।

- अधिल्लो वर्षको कार्यसम्पादनको समीक्षा
- सदस्यहरूको आवश्यकता र अपेक्षा
- वित्तीय योजना
- व्यवसाय विस्तारका लक्ष्य
- ऋण तथा जोखिम व्यवस्थापन
- कानुनी तथा नियामकीय पालना
- मानव स्रोत विकास
- प्रविधि र नवप्रवर्तन
- सुशासन र आन्तरिक नियन्त्रण
- बजार प्रवर्द्धन तथा सदस्य शिक्षा
- सामाजिक उत्तरदायित्व
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

हामीले विगतमा गरेका असल अभ्यास, भर्खर सम्पन्न सदस्य सर्वेक्षणबाट प्राप्त सदस्यको आशय, नियमित रूपमा विभिन्न माध्यमबाट सदस्यहरूबाट लिइएको पृष्ठपोषण, व्यावसायिक योजनाले लिएको लक्ष्य र संस्थागत विकासका अनिवार्य प्रक्रियाहरूलाई अवलम्बन गर्दै संस्थाले चालु आर्थिक वर्षको लागि प्रस्तावित गरिएको नीति तथा कार्यक्रमलाई कार्य प्रकृतिको आधारमा वित्तीय र गैरवित्तीय गरी दुई भागमा प्रस्तुत गरिएको छ । सामान्यतया वित्तीय कार्यक्रमले सदस्यको सम्पूर्ण आर्थिक क्रियाकलापलाई र गैरवित्तीय कार्यक्रमले सामाजिक सुरक्षा एवम् जीवनसँग सम्बन्धित क्रियाकलापलाई प्रतिनिधित्व गर्दछ ।

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यथार्थपरक, सदस्य केन्द्रित, वित्तीय रूपमा दिगो, कानून सम्मत, जोखिम व्यवस्थापनमा आधारित तथा संस्थाको दीर्घकालीन रणनीतिक उद्देश्यसँग मेल खाने गरी तयार गरिएको छ । यसले संस्थाको समग्र विकास, सदस्य सन्तुष्टि र दीर्घकालीन स्थायित्वको सुनिश्चित गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विश्वास लिइएको छ ।

वित्तीयतर्फ

क्र.सं.	नीति तथा कार्यक्रम	
१	सेयर सदस्य सहभागीता	- औपचारिक वित्तीय पहुँचभन्दा बाहिर रहनुभएका व्यक्तिहरूलाई उच्च प्राथमिकता दिँदै अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी सिद्धान्त र सहकारी ऐनको परिधिभित्र रही स्वीकृत कार्य क्षेत्रभित्र सहकारी मर्म एवं मापदण्डअनुरूप सदस्य विस्तार गरिने छ । मौजुदा भइरहनुभएका सदस्यहरूको मासिक वित्तीय सहभागितालाई नियमित गरिने छ । - दैनिक जीवनयापानको दौरानमा आइपर्ने अस्वाभाविक एवम् आकस्मिक परिस्थितिको व्यवस्थापनलाई मध्यनजर गर्दै सदस्यहरूमाभ आकस्मिक बचत खाता सञ्चालन गरिने छ ।
२	संस्थागत अध्ययन तथा सिकाई अभ्यास	संस्थाका वित्तीय तथा गैरवित्तीय कार्यक्रममा विशेषरूपमा नियमित, उच्च एवम् उत्कृष्ट सहभागिता जनाउनु हुने सदस्यहरूमध्येबाट छनौट गरी देशभित्र सहकारीको क्षेत्रमा भएका असल अभ्यासहरूको अध्ययन तथा सिकाई विस्तारको कार्यक्रम गरिने छ ।

३	विप्रेषण सेवा	आन्तरिक वा बाह्य रकम रकमान्तर सेवा घरबाट नै उपयोग तथा उपभोग गर्न मिल्ने हालको व्यवस्थालाई विप्रेषण सेवा प्रदायक निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी सबै विप्रेषण सेवाहरूलाई यसैअनुरूप ल्याइने छ ।
४	प्रविधि पूर्वाधार	वित्तीय सेवाको क्षेत्रमा नयाँ प्रविधि र सोसँग सम्बन्धित उपकरणहरूको आवश्यकताअनुसार स्तरोन्नति तथा खरिद गरिने छ ।
५	जगेडाकोष व्यवस्थापन	वित्तीय स्रोतको प्रभावकारी परिचालन र सुदृढ संस्थाको रूपमा विकास गर्ने उद्देश्यअनुरूप जगेडा कोषमा आधारित संस्था निर्माण गर्न तयार गरिएको कार्यविधिअनुसार संस्थाको वित्तीय संरचनालाई थप मजबुद तथा प्रभावकारी बनाउँदै लैजाने नीतिअनुसार जगेडा कोषमा आधारित संस्था बनाउने योजनालाई निरन्तरता दिइने छ ।
६	अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको स्तरीकरण	नेपाल बचत ऋण केन्द्रीय सहकारी सङ्घ लि. (NEFSCUN) को आयोजना तथा एसियाली ऋण महासङ्घ (AACCUN) को प्राविधिक सहयोगमा सञ्चालित ACCESS लगायतका अन्य कार्यक्रममा सहभागी भई प्राप्त गरिएको अन्तर्राष्ट्रियस्तरको सफलताहरूलाई कायम राख्दै सञ्चालनको उत्कृष्टता प्रतिक Brand प्राप्त गर्नको लागि आवश्यक क्रियाकलापलाई निरन्तरता दिइने छ ।
७	प्रभाव विश्लेषण	संस्थाले विगतदेखि नै अविछिन्न रूपमा बचत तथा ऋण परिचालनको माध्यमबाट सुमदायमा सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ । सदस्यको सहभागिता र संस्थाले पुऱ्याएको सेवामार्फत् सदस्यमा भएको सकारात्मक आर्थिक तथा सामाजिक विषयलाई केन्द्रित गरी प्रभाव विश्लेषण गरिने छ ।

८	विद्युतीय भुक्तानी सेवा	सहकारीको क्षेत्रमा प्रविधिमा आधारित नयाँ-नयाँ सेवाहरूलाई सदस्यसमक्ष प्रस्तुत गरिरहेको सन्दर्भमा हाल संस्थामा सञ्चालित एवं प्रयोगमा आएका उत्कृष्ट आधुनिक सेवालाई थप परिमार्जित र परिस्कृत गर्दै संस्थाको मौजुदा मोबाइल एप्समा एकीकृत गरी थप सहज र व्यवस्थित गरिने छ । यस वर्षान्तमा करिब ८० प्रतिशत सदस्यलाई संस्थाद्वारा सञ्चालित आधुनिक प्रविधियुक्त सेवामा सहभागी गराइने छ ।
९	विशिष्टीकृत कार्यालय सेवा विस्तार	सदस्य सेवालाई उच्च प्राथमिकतामा राखी हाल संस्थाले विभिन्न ठाउँबाट सदस्यहरूलाई एकीकृत सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको र यसलाई अझ बढी व्यवस्थित र सदस्य अनुकूल सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यअनुरूप सन्ध्याकालीन तथा ३६५ दिने सेवालाई थप सेवा केन्द्र स्तरमा विस्तार गरिने छ ।
१०	भौतिक पूर्वाधार	संस्थाका मौजुदा भौतिक संरचनाहरूलाई सदस्यमैत्री तथा सुरक्षित हुने गरी परिमार्जन गर्दै लगिने छ । पहिलो चरणमा केन्द्रीय कार्यालयको भवन निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिने छ ।

११	कृषि क्षेत्रको प्रवर्द्धन	आम्दानीको दिगो स्रोतको रूपमा कृषि उत्पादन तथा व्यवसायलाई प्रोत्साहन एवम् प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले सञ्चालित सदस्यको करेसाबारी हरियो तरकारी कार्यक्रमअन्तर्गत कृषि समूहको गठन थप विस्तार गर्दै लगिने छ भने समूहको स्थायित्व र दिगोपनका लागि तपसिलअनुसारको प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ :- ● कृषि क्षेत्रसँग सम्बन्धित बहुआयामिक योजना तथा सङ्घ/संस्थामा पहुँच वृद्धि गरिने छ । ● कृषि उत्पादनको बजार प्रवर्द्धनको लागि अर्थपूर्ण समन्वय र सहजीकरण गरिने छ । ● सामूहिक कृषि खेती/व्यवसायका लागि प्रोत्साहन गरिने छ । ● कृषि व्यवसाय गर्ने कृषक सदस्यलाई ऋणमा लिइने नियमित ब्याजदरमा १ प्रतिशत छुट उपलब्ध गराइने छ । ● समूहको दिगोपना र स्थायित्वका लागि स्थानीय तहसँग समन्वय गरी वैधानिक मान्यता दिलाइने छ ।
१२	रोजगारी सृजनामा उत्प्रेरणा	संस्थाबाट कृषि, कृषिजन्य उत्पादन र पशुपालनको क्षेत्रमा ऋण लिई व्यवसायमार्फत् ३ जनाभन्दा बढीलाई रोजगारी प्रदान गरेको अवस्थामा ब्याजदरमा १ प्रतिशत छुट उपलब्ध गराइने छ ।
१३	स्थानीयस्तरमा सहकार्य र साभेदारी	● स्थानीय तहसँगको सहकार्य र सहभागितामा सामाजिक सुरक्षा एवम् रूपान्तरणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छन् । ● स्थानीय सङ्घ संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा क्षमता विकास एवं सामाजिक तथा आर्थिक विकासका कार्यहरू गरिने छ । ● विजय परिवारमा आवद्ध संस्थाहरूसँग संस्थागत हित र आवश्यकताका आधारमा सहकार्य गरिने छ । ● विकू पूर्ण सदस्य वडा कार्यक्रम स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा थप सेवा केन्द्र स्तरमा विस्तार गरिने छ ।

गैरवित्तीयतर्फ

क्र.सं.	नीति तथा कार्यक्रम
१ नियमित कार्य सम्पादनका लागि बैठक	संस्थालाई आवश्यक पर्ने नीति तथा कार्यविधिहरू तयार गर्ने तथा मौजुदा नीति तथा कार्यविधिहरूको समयानुकूल परिमार्जन गर्न नीति नियम केन्द्रित आवधिक रूपमा नीति बैठकको आयोजना गरिने छ । सञ्चालक समिति, लेखा सुपरीवेक्षण समिति, उपसमिति तथा कर्मचारीहरूको निर्धारित बैठक बस्ने छन् ।
२ सदस्य शिक्षा तथा विस्तारीत मञ्च	संस्थाले सञ्चालन गरिरहेका सेवाहरूको बारेमा जानकारी दिने तथा नीतिगत सुधारका लागि आवश्यक सुझाव लिने कार्यका लागि प्रत्येक सेवा केन्द्रको योजनामा सदस्यको विस्तारित मञ्च सञ्चालन गरिने छ । सदस्यहरूको लागि एकीकृत रूपमा वित्तीय तथा प्रविधि (Financial and Technology literacy) साक्षरता कार्यक्रम सघन रूपमा सञ्चालन गर्ने छन् ।
वित्तीय शिक्षा तथा क्षमता विकास	डिजिटल बैकिङ तथा साइबर सुरक्षा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । वित्तीय साक्षरताअन्तर्गत बजेट निर्माण, बचत तथा ऋण व्यवस्थापन, लगानी तथा अवकास योजना, साना व्यवसाय व्यवस्थापन र आकस्मिक अवस्थाका लागि आकस्मिक बचतजस्ता विषयमा तालिम तथा गोष्ठीहरू सञ्चालन गर्ने छन् ।
३ वार्षिक उत्सव तथा साधारण सभा	विभिन्न रचनात्मक तथा सन्देशमूलक कार्यक्रमसहित संस्थाको ३६ औँ वार्षिकोत्सव तथा ३७ औँ वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न गरिने छ ।
४ वित्त प्रविधि प्रयोग र विस्तार	वित्तीय क्षेत्रमा अभ्यासमा आएका नयाँ प्रविधिलाई प्रयोगमा ल्याइने छ । हाल सञ्चालित प्रविधियुक्त वित्तीय सेवाको पहुँच सदस्यमा थप विस्तार गरिने छ । संस्थाद्वारा विभिन्न क्षेत्रमा सञ्चालित सेवा केन्द्रहरूको स्तरोन्नति गरी एकीकृत सेवा सञ्चालनलाई निरन्तरता दिँदै अत्याधुनिक एवम् थप सदस्य केन्द्रित प्रविधिमैत्री बनाइने छ ।

५	सदस्य एवं सामाजिक सुरक्षा	स्थानीय तहले सञ्चालन गर्ने सामाजिक सुरक्षासँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरूसँग आवश्यक समन्वय गरिने छ । सदस्य केन्द्रित सबै प्रकारका गैरवित्तीय सेवाअन्तर्गतका सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमहरूलाई एकीकृत गरी सञ्चालन गरिने छ ।
६	व्यावसायिकता विकास	सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, एवम् अन्य उपसमिति तथा सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उपसमितिका पदाधिकारीहरूको बहुआयामिक क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम, गोष्ठी, सेमिनार तथा अध्ययन अवलोकनलगायतका कार्यक्रमहरूको आयोजना तथा सहभागिताको व्यवस्था गरिने छ ।
७	प्रेरित कर्मचारी, उत्कृष्ट सेवा: उत्कृष्ट सेवा, सफल संस्था	वित्तीय क्षेत्रमा व्यवस्थापनको स्थायित्व महत्त्वपूर्ण पक्ष हो । वित्तीय क्षेत्रमा तीव्र रूपमा परिवर्तन हुँदै गएको सदस्य सेवाको प्रकृति र सोसँग सम्बन्धित प्रविधिको अनुशरण र सफल प्रयोग गर्न सक्ने गरी कर्मचारीहरूको कार्य क्षमता, मनोबल, उत्पादकत्व तथा संस्थाप्रतिको प्रतिबद्धता बढाउनका लागि विकास योजनासहितको कार्यक्रमको आयोजना गरिने छ । कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनका आधारमा पुरस्कृत एवम् हौसला अभिवृद्धि गराइने छ ।
८	सदस्यको पिँढीमा पलेटी	संस्थाले हाल उपलब्ध गराएका सेवाहरूको बारेमा जानकारी तथा सदस्यलाई परेका समस्याहरूको सदस्यकै घर आँगनमा बसी समाधानको प्रयासस्वरूप पलेटी सेवा प्रदान गरिने छ । सदस्य सम्मान तथा अनुभवी र नयाँ सदस्य बिच सञ्जाल विस्तार गर्ने छौं ।
९	दीर्घकालीन छात्रवृत्ति	विगतदेखिको सेयर सदस्यका बाबुनानीहरूलाई छात्रवृत्ति दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ । स्थानीय तहले विद्यालय शिक्षालाई निःशुल्क गराउँदै लगेको सन्दर्भमा यसको व्यवस्थापनको लागि वैकल्पिक उपायहरूको खोजी गरिने छ ।

१०	पैरबी तथा नेतृत्व	- सहकारीका विभिन्न तहका कार्यतन्त्रहरूमा नेतृत्वदायी सहभागिता जनाइने छ । - सहकारीको सिद्धान्तलाई आत्मसात् गर्दै समुदायमा आधारित सहकारीहरूको विकास तथा प्रवर्द्धन गर्न सरोकारवालासँगको सहकार्यमा गोष्ठी तथा सम्मेलनको आयोजन गरिने छ, सहभागिता जनाइने छ ।
११	विद्युतीय अभिलेखीकरण	संस्थाका कागजी अभिलेखहरूको व्यवस्थापन आधुनिक विद्युतीय प्रविधिको प्रयोग गरी थप व्यवस्थित र सुरक्षित गर्दै लिएको कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ । सदस्यका व्यक्तिगत कागजी अभिलेखहरूलाई प्रविधि प्रयोगसँग एकीकृत गरिने छ ।
१२	जोखिम व्यवस्थापन	संस्थासँग सम्बन्धित सबै प्रकारका जोखिम व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सम्पूर्ण कार्य गरिने छः - संस्थाको सूचना प्रविधि विभागलाई थप व्यवस्थित गरिने छ । - आधुनिक सफ्टवेयरमार्फत् ऋण लगानीसँग सम्बन्धित लिखतहरूको डिजिटल अभिलेखीकरण गरिने छ । - विपद जोखिम न्यूनीकरणको लागि आकस्मिक गृह निर्माण कार्य विस्तार गरिने छ । - सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी कार्यलाई जडान गरिएको सफ्टवेयरमार्फत् थप व्यवस्थित र अद्यावधिक गरिने छ । - संस्थाको भौतिक सुरक्षाअन्तर्गत हाल प्रयोगमा रहेका विद्युतीय सामग्री तथा प्रविधिलगायतका प्रणालीहरूलाई थप अत्याधुनिक बनाइने छ ।
१३	सदस्य परिवार सहानुभूति	सदस्य सुरक्षा एवं परिवार सहानुभूतिअन्तर्गत सदस्यको मृत्यु भएमा सदस्य परिवारलाई रु.३०,०००/- (तीस हजार) उपलब्ध गराइने छ ।

१४	बिमा तथा सुरक्षा	● सदस्य स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । बिमा सुविधाका अन्य पक्षहरू पनि समावेश गरी यसलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै लगिने छ । ● सदस्यहरूको जीवन, व्यवसाय र सम्पत्तिलाई पूर्ण रूपमा जोखिममुक्त बनाउन तथा सुरक्षा प्रदान गर्न सुलभ प्रिमियममा जीवन बिमा तथा गैरजीवन बिमा सेवा सुरु गरिने छ ।
१५	पूर्ण विकू सदस्य वडा	एक सेवा केन्द्र एक वडा पर्ने गरी क्रमिक रूपमा विकू पूर्ण सदस्य वडा घोषणा गर्दै लगिने छ । यस वर्ष कम्तिमा पनि ३ ओटा वडालाई पूर्ण विकू सदस्य वडा घोषणा गरिने छ ।
१६	स्मार्ट विकू स्मार्ट सदस्य	सदस्यको वित्तीय कारोबारलाई आधुनिक प्रविधि तथा दैनिक जीवनशैलीलाई उपकरणको उच्चतम प्रयोगमार्फत् थप सरल र सहज बनाउँदै घर-घरमा प्रविधिको उपयोगलाई थप सुनिश्चित र विस्तार गर्नको लागि आधुनिक प्रविधि तथा उपकरणलाई सदस्यको घरमा नै उपलब्ध गराउने कार्यलाई थप विस्तार गरिने छ ।
१७	जलवायु अनुकूलन	● सदस्यस्तरमा वातावरण संरक्षण तथा जलवायु अनुकूलनसम्बन्धी सचेतनामूलक तालिम, गोष्ठी, सेमिनार तथा श्रव्य दृश्य सामग्री उत्पादन तथा प्रसारण गरिने छ । वातावरणलाई प्रत्यक्ष असर गर्ने घरयासी सामग्रीहरूको उपयोग न्यूनीकरणका लागि सदस्यस्तरमा व्यापक कार्य गरिने छ ● संस्थाले जलवायु परिवर्तन र यसको असर न्यूनीकरण गर्नको लागि वर्तमान अवस्थामा परेको असरको सन्दर्भमा जलवायु परीक्षण (Climate Audit) गरिने छ । ● जलवायु परिवर्तनको असरलाई न्यूनीकरण गर्नका लागि विभिन्न तह र स्तरमा कार्य अगाडि बढाइने छ ।

		- संस्थाले प्रदान गर्ने बचत तथा ऋणलगायतका सेवाहरूमा जलवायु अनुकूलनसम्बन्धी विशेषताहरू समावेश गरिने छ । - प्लाष्टिकरहित घर समाजको अवधारणाअनुसार न्यून प्रयोगकर्ता सदस्य घरपरिवारलाई प्रोत्साहन तथा पुरस्कृत गरिने छ ।
१८	विशेष कार्यक्रम	- शारीरिक रूपमा अपाङ्ग तथा अशक्त संस्थाका सदस्यहरू केन्द्रित कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । शारीरिक रूपमा अशक्त सदस्यले लिएको ऋणमा १ प्रतिशत ब्याजदर कम गरिने छ भने बचत जम्मा ०.५ प्रतिशत बढी ब्याज प्रदान गरिने छ । - संस्थागत विकास सहयोगअन्तर्गत सैद्धान्तिक समझदारीअनुसार तनहुँ जिल्लाको दमौली स्थित तनहुँ कालिका बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को संस्थागत विकासमा सहयोग गरिने छ । - सहकारी अभियानलाई थप मजबुद बनाउनको लागि संस्थागत उद्देश्य, भावना र लक्ष्य मिल्ने अन्य सहकारी संस्थाहरूसँग संस्थागत मूल्य मान्यताका आधारमा सहकार्य तथा एकीकरण गरिने छ । - उद्यमशीलताको विकासको लागि व्यावसायिक तथा सिपमूलक तालिममार्फत् स्रोत र बजारको व्यवस्था गरी सदस्य उद्यमशीलता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । भइरहेका उद्यमहरूको आवश्यकताका आधारमा स्तरोन्नति गर्ने तथा नयाँ उद्यमको विकास गरिनेछ । - संस्थालाई हरित सहकारी (Green Cooperative) को अवधारणाअनुसार अगाडि बढाइने छ ।

सामाजिक बनावट (Social Engineering)

१९	बालबालिकासँग विकू - छुनुमुनु कार्यक्रम	● स्कूल-स्कूलमा विकू - एकीकृत साक्षरता कार्यक्रमलाई स्कूल तहमा थप परिमार्जन गरी निरन्तरता दिइने छ । यसअन्तर्गत गठित विद्यार्थी बचत समूहलाई थप सक्रिय बनाइने छ । ● लेखन तथा पठन सीप विकास: स्कूलमा गठित बाल क्लबका विद्यार्थी भाइबहिनीहरूको लेखन तथा पठन सीप विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ । ● डिजिटल पार्क: बालबालिकाको बौद्धिक विकासको लागि नेपालको सहकारी इतिहासमा पहिलो पटक सञ्चालनमा ल्याइएको बाल डिजिटल पार्कको प्रयोगलाई थप व्यवस्थित र विस्तार गरिने छ ।
२०	युवासँग विकू - कर्णधार कार्यक्रम	● ईन्टर्नसिप तथा रोजगार तयारी कार्यक्रम: दक्ष एवं बहु उपयोगी जनशक्ति विकासका लागि ईन्टर्नसिप तथा रोजगार तयारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने छौं । ● युवा केन्द्रित सेवा : युवा केन्द्रित बचत तथा ऋणका सेवाहरू सञ्चालनमा ल्याइने छ भने अन्य कार्यक्रमहरूलाई पनि युवामैत्री बनाउँदै लगिने छ । ● अतिरिक्त क्रियाकलाप: स्कूल तथा कलेज स्तरमा बौद्धिक ज्ञान तथा क्षमता विस्तारको लागि हाजिरीजवाफ तथा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता सञ्चालन गरिने छ । ● सीपमूलक तथा व्यावसायिक तालिम : उद्यमशीलतासँग सम्बन्धित सिप प्रदायक निकायहरूसँग आवश्यक सम्पर्क र समन्वय गरी सदस्यहरूलाई आयआर्जन तथा व्यावसायिक दक्षता विकाससँग सम्बन्धित विभिन्न प्रकृतिका सिपमूलक तथा व्यावसायिक तालिमहरूको आयोजना गरिने छ । ● पेसा तथा व्यावसायिक भेला : विभिन्न पेसा तथा व्यवसायमा आवद्ध सदस्यहरूसँग चरणवद्ध रूपमा भेला तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम गरिने छ ।

- **सचेतनामूलक कार्यक्रम** : सामाजिक विकृति, विसङ्गति र दुर्व्यसनी न्यूनीकरण गर्न सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- **खुसी एवम् स्वस्थ सदस्य** निर्माण अभियानअन्तर्गत शारीरिक स्वस्थता र अनुशासन अभिवृद्धिका लागि युवा केन्द्रित खेलकुद कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
- **नैतिक शिक्षा** : असल धर्म, संस्कृति, रीतिरिवाजका बारेमा नैतिक शिक्षा प्रदान गरिने छ ।
- **सहयोग तथा सहजीकरण** : युवाको अग्रसरता र संलग्नतामा सञ्चालन भएका व्यवसायहरूमा उपयुक्त सहयोग तथा सहजीकरण गरिने छ ।
- **प्रविधि प्रोत्साहन र उत्प्रेरणा** : प्रविधिको उच्चतम प्रयोगका लागि थप प्रोत्साहन र उत्प्रेरणात्मक कार्य सञ्चालन गरिने छ ।
- **संस्थामा नयाँ पुस्ता (Next Generation)** को आकर्षण र सहभागिता बढाउन कलेजस्तरका विद्यार्थी तथा युवा सेयरसदस्यहरूलाई समेटेर सेवाकेन्द्र स्तरमा क्लब गठन गरिनेछ ।
- युवाहरूलाई आत्मनिर्भर बनाई उद्यमशीलतामार्फत् आर्थिक रूपमा सबल बनाउन १६ देखि ४० वर्षसम्मका युवाहरूका लागि विशेष सुविधायुक्त “युवा बचत खाता” सञ्चालन गरिनेछ । नयाँ व्यवसाय सुरु गर्न चाहने युवाहरूका लागि नियमित रूपमा “उद्यमी कार्यशाला” (Startup Workshops) आयोजना गरी VYCCU Business Desk Service (BDS) मार्फत् व्यावसायिक योजना (Business Plan) बनाउन सिकाइनेछ । उत्कृष्ट योजनालाई संस्थाको युवा स्टार्टअप ऋणसँग जोडिनेछ, युवा स्वरोजगारमा वृद्धि र उत्पादनशील क्षेत्रमा ऋण प्रवाह गरिने छ ।

२१	महिलासँग विकू - सभ्यता कार्यक्रम	● पेसा व्यवसाय तथा सिप समूह गठन : विभिन्न पेसा व्यवसाय तथा सिपसँग सम्बन्धित महिला समूहहरू गठन गरी पेसा व्यवसाय तथा सिप विकासको तहलाई माथि उठाइने छ । ● ऋणमा ब्याज छुट : महिला सदस्यले आफ्नै नामको अचल सम्पत्ति धितो राखी आफैले ऋण लिएमा मौजुदा रहेको ब्याजदरमा ०.५ प्रतिशत छुट उपलब्ध गराइने छ । ● भान्सा साक्षरता (Kitchen Literacy): भान्सा भनेको पहिलो अस्पताल हो भन्ने मान्यतालाई आत्मसात् गर्दै भान्सा व्यवस्थापनसम्बन्धी भान्सा साक्षरता (Kitchen Literacy) कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । ● व्यावसायिक तथा सिपमूलक तालिम : महिला केन्द्रित व्यावसायिक तथा सिपमूलक तालिमहरू सञ्चालन गरिने छ । ● शिशु दर्शन तथा सुत्केरी सहयोग : महिला सेयर सदस्य सुत्केरी भएमा उपलब्ध गराउँदै आएको रकम र उल्लिखित सामान (भोटो, टोपी र घ्यू) र साथमा (रु.१,०००/-) नगदसहित संस्थाको प्रतिनिधि सदस्यको घरमा उपस्थित भई उपलब्ध गराउने र सोही अवसरमा नवजात शिशुलाई आँकुरा बचतमा सदस्य बनाइने छ । ● गर्भवती सदस्यको लागि पोसिलो पोषण : स्वस्थ सदस्यको अवधारणाअनुसार गर्भवती सदस्यको लागि गर्भवती भएको ९० दिनदेखि सुत्केरी अवस्थासम्म पोसिलो पोषण उपलब्ध गराइने छ ।
----	--	--

२२	ज्येष्ठ/अग्रज सदस्यसँग विकू - आशीर्वाद कार्यक्रम	● विकूको टेक्ने लट्टी : समाजका अग्रज एवम् अनुभवका धरोहर ज्येष्ठ सदस्यहरूलाई सम्मान गर्दै सदस्यहरूको लागि विकूको टेक्ने लट्टी प्रदान गरिने छ । ● चौताराहरूको निर्माण तथा व्यवस्थापन : सामाजिक, धार्मिक तथा जलवायु अनुकूलनको दृष्टिकोणले पनि अति उपयोगी र महत्त्व बोकेको सार्वजनिक स्थलका चौताराहरूको निर्माण तथा व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने छौं । ● चौतारोमा डाक्टर : भलाकुसारी, विश्राम स्थल र सामाजिक छलफल तथा निर्णयको थलो चौतारोमा डाक्टर कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने छौं । ● शीतल समूह गठन : प्रायःजसो अग्रज तथा ज्येष्ठ सदस्यहरूको विश्राम स्थल चौतारो र त्यहाँको दैनिक वातावरणलाई अग्रज सदस्यमैत्री बनाउन शीतल समूह गठन गरी भजनकीर्तन, स्वास्थ्य जाँच र परामर्शको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ । ज्येष्ठ सदस्य, समाजसँग सहकार्य गर्ने छौं । ● स्वास्थ्य सेवा सहज र सुलभ : अग्रज सदस्यहरूका लागि स्वास्थ्य सेवा जाँचमा सहज र सुलभ पहुँच सेवा उपलब्ध गराउने छौं ।
२३	विकू आरोग्य तथा सामुदायिक संलग्नता कार्यक्रम	● सदस्यमा देखिएको शारीरिक जटिलतालाई सहज र नियमित गराउनका लागि योग तथा प्राकृतिक चिकित्सासँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने छ । ● वृक्षारोपण तथा संरक्षण, सामुदायिक सरसफाइ तथा सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने छौं ।

अन्तमा,

चालु आ.व. को लागि प्रस्ताव गरिएको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरूले प्रभावकारी एवम् सफल कार्यान्वयनमार्फत् अपेक्षित लक्ष्य प्राप्त गर्न सकिने छ । परिणामस्वरूप खुसी एवम् स्वस्थ सदस्य निर्माणको हाम्रो अभियानले सार्थकता प्राप्त गरी संस्था सबैको पहिलो रोजाइमा पर्ने दृढ अपेक्षा गरिएको छ । सुभाव, सल्लाहको अपेक्षासहित संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिका लागि निरन्तर साथ, विश्वास र सहयोग प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण सेयर सदस्यहरू, सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, उपसमिति, सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उपसमिति पदाधिकारीहरू, कर्मचारी, नियामक निकाय, शुभेच्छुक तथा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूप्रति उच्च सम्मानका साथ हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वित्तीय विवरण तथा चालु आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित वित्तीय लक्ष्य तथा बजेट

पुष्पराज बराल
कोषाध्यक्ष

यस ३७ औं साधारण सभाका अध्यक्ष महोदय, अतिथिज्यूहरू, प्रेरणादायी व्यक्तित्वहरू, सेयर सदस्यज्यूहरू, विभिन्न सङ्घसंस्थाबाट उपस्थित हुनुभएका अध्यक्ष एवम् प्रतिनिधिज्यूहरू, सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, अन्य उपसमितिका पदाधिकारीज्यूहरू, पत्रकार मित्रहरू, कर्मचारी साथीहरू र शुभचिन्तक महानुभावहरू ।

स्थापना सन्दर्भ

स्थानीय स्तरमा छरिएर रहेको स-सानो पुँजीलाई बचतको माध्यमबाट एकीकृत गरी त्यसैको परिचालनबाट संस्थामा संलग्न सदस्यज्यूहरूको आर्थिक तथा सामाजिकस्तर माथि उकास्दै आत्मनिर्भरता बढाउने अभिप्रायले विक्रम सम्वत् २०४८ साल भाद्र ५ गते तत्कालीन विजय युवा क्लब (हाल विजय विकास स्रोत केन्द्र) को विशेष पहल र अग्रसरतामा २६ जनाबाट दैनिक ५० पैसा बचत गरौं भन्ने सन्देशका साथ यस संस्थाको स्थापना एवम् शुभारम्भ गरिएको हो । यस संस्थाले ३५ औं वर्ष पार गर्दा अर्थात् २०८३ आषाढ मसान्तसम्म सेयर पुँजी र अन्य कोषहरूको गणना गर्दा १ अरब ८५ करोड ५९ लाख ५२ हजार पुँजी कोष निर्माण गरिसकेको छ भने ऋण लगानीको कुल गणना गर्दा ४० अरब ७३ करोड ४७ लाख ५२ हजार ऋण लगानी गर्न सफल भएको छ ।

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS)

नेपाल सरकारको नीतिअनुसार विगत चार वर्षदेखि लेखा परीक्षण प्रतिवेदनलाई पनि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान {Nepal Financial Reporting Standards (NFRS)} को आधारमा तयार गरिएको छ । विगतमा नेपाल स्तरको लेखामानको आधारमा लेखा परीक्षण गरिँदै आएकोमा वित्तीय प्रतिवेदनलाई थप गुणस्तरीय र

अन्तर्राष्ट्रिय स्तरअनुसारको बनाउने क्रममा NFRS पद्धतिमा लेखा परीक्षण प्रतिवेदन तयार गरिएको हो । यसको आधारमा गरिएको लेखा परीक्षण र प्रस्तुत गरिएको लेखा परीक्षण प्रतिवेदनले गर्दा संस्थाको छवि र विश्वसनीयतामा वृद्धि हुन जानेछ ।

आन्तरिक तथा बाह्य परिवेश

विश्वव्यापीकरणको प्रभाव स्वरूप कहाँ कतै भएका राजनैतिक तथा आर्थिक उतारचढावका कारण त्यसको प्रत्यक्ष वा परोक्ष प्रभाव र असर हरेक देशको सामाजिक तथा आर्थिक क्षेत्रमा पर्ने गर्दछ । राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा ठुलाठुला राजनैतिक तथा सामाजिक परिवर्तनहरू हुन पुगे । यद्यपि तुलनात्मक रूपमा आ.व. २०८२/८३ सन्तोषप्रद रहन गएको छ । हाम्रो देश पनि यतिबेला फरक तरिकाले राजनैतिक परिवर्तनको अभ्यास गरिरहेको छ । आशा एवम् अपेक्षाअनुसार समग्र परिवेश सकारात्मक रूपमा अगाडि बढ्ने विश्वास हामीले लिएका छौं ।

गत आर्थिक वर्षको सुरुआतसँगै देशको आयात-निर्यातमा रहेको उच्च असन्तुलन, नेपाल राष्ट्र बैङ्कको मौद्रिक नीतिले नीतिगत दरहरूमा गरेको परिवर्तन, घरजग्गाको कारोबारमा आएको शिथिलता, अध्ययन तथा कामका लागि जनशक्ति देश बाहिरिने उच्च दर, नयाँ व्यावसायिक क्षेत्र विस्तार हुन नसक्नु, बजारको स्थायित्व र सृजनशीलताको कमीलगायतका विभिन्न कारणले गर्दा समग्र बैङ्किङ प्रणालीमा चाप पर्न गयो । तदनुरूप व्यावसायिक वातावरण सृजना नहुँदा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूमा बचतको स्तर बढ्न गई लगानीयोग्य रकमको सञ्चिती इतिहासकै उच्च रहन गयो । फलस्वरूप ब्याजदरमा उच्च गिरावट आउन पुग्यो । तरलता उच्च रहन गयो । प्रतिफल दिने क्षमता न्यून हुन पुगी आयमा कमी हुन पुग्यो । हामीले पनि वर्षभरि नै उच्च तरिलताको सामना गर्नुपरेको । यद्यपि तरलता न्यूनीकरणका लागि सम्भाव्य उपायहरू अवलम्बन गर्दै आयौं, जसका कारण वित्तीय संस्थामा मात्र नभएर सरकारी आयमा पनि उच्च गिरावटको अवस्था सृजना हुन गयो । खासगरी उत्पादनमूलक, उद्योग, निर्माण र थोक तथा खुद्रा व्यापारको वृद्धिदर ऋणात्मक रहन गएको छ । सदस्यज्यूहरूले दर्साउनुभएको अटल माया र विश्वासका कारण संस्था एक अब्बल र सुदृढ संस्थाको रूपमा स्थापित हुन सफल भएको छ । यसका लागि समादरणीय सदस्यज्यूहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको यस ३७ औं गरिमामय वार्षिक साधारण सभामा कोषाध्यक्षको तर्फबाट भर्खरै सम्पन्न आर्थिक वर्ष २०८२/८३ आर्थिक विवरण तथा चालु आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को लागि प्रस्तावित वार्षिक वित्तीय लक्ष्यसहितको आर्थिक प्रतिवेदनमार्फत् संस्थाको वित्तीय अवस्था, आर्थिक गतिविधि तथा वित्तीय प्रगतिको सङ्क्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्न पाउँदा म अत्यन्त गौरवान्वित भएको छु ।

सदस्यहरूको बचतलाई सुरक्षित एवं प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्दै सदस्यहरूको आर्थिक तथा सामाजिक जीवनस्तर उकास्ने उद्देश्यका साथ संस्थाले यस आर्थिक वर्षमा वित्तीय अनुशासन, सुशासन, जोखिम व्यवस्थापन, बचत परिचालन तथा ऋण व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी आफ्ना गतिविधिहरू सञ्चालन गरेको छ ।

आर्थिक वर्षभरि देखिएका विभिन्न चुनौती तथा अवसरहरूका बीच संस्थाले आफ्नो वित्तीय स्थायित्व कायम राख्दै सदस्यहरूको विश्वास र अपेक्षालाई सम्बोधन गर्ने प्रयास गरेको छ । बचत सङ्कलन, ऋण लगानी तथा असुली, तरलता व्यवस्थापन, आय-व्यय नियन्त्रण र संस्थागत पुँजी सुदृढीकरणका क्षेत्रमा संस्थाले निरन्तर सुधारतर्फ उन्मुख प्रयास गरेको छ ।

यस आर्थिक वर्षको वित्तीय परिणामले संस्थाको समग्र वित्तीय अवस्था, सञ्चालन क्षमता तथा भविष्यका सम्भावनालाई प्रतिबिम्बित गर्दछ । सदस्यहरूको बचतको सुरक्षा, वित्तीय स्रोतको विवेकपूर्ण परिचालन तथा संस्थाको दीर्घकालीन दिगोपनालाई केन्द्रमा राखी वित्तीय निर्णयहरू लिइएको छ । साथै वित्तीय जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्दै संस्थाको वित्तीय अनुशासन र पारदर्शितालाई थप सुदृढ गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

संस्था सदस्यहरूको स्वामित्व, सहभागिता र विश्वासमा आधारित संस्था भएकाले यसको वित्तीय सफलता केवल संस्थाको उपलब्धि मात्र नभई सम्पूर्ण सदस्य परिवारको साझा उपलब्धि हो । यस उपलब्धिको लागि सम्पूर्ण सेयर सदस्यज्यूहरू, सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, उपसमिति, व्यवस्थापन तथा कर्मचारीहरूबाट प्राप्त निरन्तर सहयोग, विश्वास र योगदानप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

आगामी दिनमा संस्थाको वित्तीय क्षमता थप सुदृढ गर्दै सदस्य केन्द्रित सेवा, गुणस्तरीय ऋण व्यवस्थापन, प्रभावकारी बचत परिचालन, जोखिम न्यूनीकरण, वित्तीय अनुशासन तथा संस्थागत सुशासनलाई अभि प्रभावकारी बनाउँदै संस्थालाई थप सवल, विश्वसनीय, दिगो र उत्कृष्ट सहकारी संस्थाका रूपमा स्थापित गर्ने हाम्रो प्रतिबद्धता रहनेछ ।

आर्थिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अन्तसम्ममा कुल सम्पत्ति रु.१०,६६,१२,०६,३०४।०० पुगेको छ । गत आ.व. २०८२/०८३ मा कुल आम्दानी रु.७३,४४,६५,७६९।०० र कुल खर्च रु.५५,२९,४८,५३८।०० भई सञ्चालन मुनाफा रु.१८,१५,१७,२३१।०० भएको थियो । सहकारी नियमअनुसार यस वर्ष जोखिम बेहोर्ने कोषमा रु.१,८५,९९,५२८।०० खर्च लेख्दा खर्चभन्दा आम्दानी बढी भएकोले रु.१६,२९,१७,७०३।०० (आयकर अघि) बचत हुन गएको छ । गत आ.व. २०८२/०८३ को अन्तसम्ममा ६८,७६६ जना महिला, ६४,७७८ जना पुरुष गरी जम्मा १,३३,५४४ सेयर सदस्यहरूसँग कुल चुक्ता सेयर पुँजी रु.८०,८२,४८,६००।०० पुगेको छ ।

सेयर लगानीतर्फ

आ.व. २०८१/२०८२ मा बाह्य सङ्घ/संस्थामा लगानी रु.७८,२३,३००।०० कायम रहेकोमा आ.व. २०८२/२०८३ मा रु.१,२६,०००।०० सेयर लगानी फिर्ता भई रु.७६,९७,३००।०० कायम भएको छ ।

बचत सङ्कलनतर्फ

संस्थाले विभिन्न प्रकारका बचत सेवाहरू सञ्चालनमा ल्याएको छ । यस वर्ष पनि नयाँ बचतका सेवाहरू थप गरिएका छन्, जसबाट आ.व. २०८२/०८३ को अन्तसम्ममा रु.८,७४,९१,९८,२८०।०० कायम रहेको छ ।

तरलतातर्फ

गत आ.व. २०८२/०८३ मा तरलताको स्थिति मासिक औसत अधिकतम ३७.९६ प्रतिशत साउन महिनामा र न्यूनतम ३३.०७ प्रतिशत जेठ महिनामा गरी वार्षिक औसत करिब ३५.६१ प्रतिशत रह्यो । यसरी वर्षको अन्तमा अर्थात् २०८३ आषाढ मसान्तमा तरलता कुल निक्षेपको ३३.४७ प्रतिशत र कुल सम्पत्तिको २७.४६ प्रतिशत कायम रहेको छ ।

ऋण लगानी तथा असुलीतर्फ

आ.व. २०८२/०८३ को अन्तसम्म संस्थाले ५९,२११ जना सदस्यलाई कुल रु.४०,७३,४७,५२,०००।०० ऋण लगानी गरिसकेको छ । जसमध्ये आ.व. २०८२/०८३ मा मात्र ३४९१ जना सदस्यहरूलाई रु.४,७३,५५,४५,०००।०० ऋण लगानी गरिएको छ । ऋण असुलीतर्फ सोही अवधिसम्म कुल रु.३३,१८,९२,५७,६१६।०० भएको छ भने

आ.व. २०८२/०८३ मा मात्र रु.४,०७,१०,६४,२०५।०० असुली भएको छ । २०८३ आषाढ मसान्तसम्म ऋण लगानीमा रु.७,५४,५४,९४,३८४।०० र ७,४५४ जना ऋणी सदस्य रहेका छन् । यस वर्षको औसत ऋण प्रतिव्यक्ति रु.१०,१२,२७५।०० पुगेको छ । जुन औसत गत वर्ष रु.८,९६,०४५।०० रहेको थियो ।

राजस्वमा योगदान

यस विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. ले गत आ.व. २०८२/०८३ मा विभिन्न शीर्षकअन्तर्गत तपसिलअनुसार स्थानीय तह तथा आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बबरमहलमा कर दाखिला गरिएको छ :

शीर्षक	रकम रु.
घर बहाल कर (स्थानीय तहमा)	९,२६,९३५।००
लाभांश कर	४३,४९,६४६।००
स्रोतमा करकट्टी	१,१४,४६,७५७।००
आय कर	२,१४,२५,३५०।००
पारिश्रमिक कर	१२,२९,०४८।००
सामाजिक सुरक्षा कर	५४,२६७।००
ब्याज कर	२,२७,३०,५३३।००
जम्मा	६,२१,६२,५३६।००

वित्तीय सेवातर्फ

- आ.व. २०८२/०८३ मा संस्थाको कुल सदस्य गत वर्षको तुलनामा करिब ६ प्रतिशतले वृद्धि भई कुल सदस्य सङ्ख्या १,३३,५४४ पुगेको छ ।
- आ.व. २०८२/०८३ मा संस्थाको कुल पुँजी (इक्विटी), गत वर्षको तुलनामा २ प्रतिशतले वृद्धि भएको तथा यस अवधिसम्म संस्थाको कुल पुँजी (इक्विटी) रु.१ अरब ८५ करोड ५९ लाख ५२ हजार पुगेको छ ।
- आ.व. २०८२/०८३ मा सेयर पुँजी रु.८० करोड ८२ लाख ४८ हजार ६ सय रहेको छ ।
- आ.व. २०८२/०८३ मा बचत सङ्कलन रु.८ अरब ७४ करोड ९१ लाख ९८ हजार २ सय ८० पुगेको छ ।

- आ.व. २०८२/०८३ को अन्त्यसम्ममा ऋण लगानी रु. ७ अरब ५४ करोड ५४ लाख ९४ हजार ३ सय ८४ रहेको छ ।

आदरणीय सेयर सदस्यज्यूहरू, अब म आ.व. २०८२/०८३ को लागि गत साधारण सभाद्वारा नियुक्त गरिएका ए.आर.एन. एसोसियट्सका लेखा परीक्षक वरिष्ठ चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट श्री रवि पोखरेलद्वारा लेखा परीक्षण गरिएको लेखाको सारांश प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

नाफा-नोक्सान हिसाब

आम्दानी शीर्षक	रकम रु.
ब्याज आम्दानी (ऋण लगानी)	६४,६३,१८,७३७।००
ब्याज आम्दानी (बैंङ्क)	६,५७,१६,८३३।००
प्रशासनिक शुल्क	१,०२,५७,८००।००
डिजिटल सेवा (एटिएम तथा मोबाइल एप्स)	७४,४७,७२८।००
अन्य आम्दानी	२४,६४,८१२।००
रेमिट्यान्स सेवा	१०,८०,००५।००
प्रवेश शुल्कबाट	७,५८,०१०।००
बिमाबाट प्राप्त	४,२१,८४४।००
कुल आम्दानी	७३,४४,६५,७६९।००

खर्च शीर्षक	रकम रु.
ब्याज खर्च	३६,७०,८९,७८३।००
कर्मचारी खर्च	११,२८,२५,५६९।००
प्रशासनिक खर्च	६,७०,६७,६१४।००
जोखिम ब्यहोर्ने कोषको व्यवस्था	१,८५,९९,५२८।००
प्रवर्द्धनात्मक खर्च	५९,६५,५७२।००
कुल खर्च	५७,१५,४८,०६६।००
(आयकर अघि) खुद बचत	१६,२९,१७,७०३।००

वित्तीय अवस्थाको विवरण (आ.व. २०८२/०८३)

सम्पत्ति तथा जायजेथा	रकम रु.	पुँजी तथा दायित्व	रकम रु.
कर्जा तथा सापट	७,५७,४४,४५,३८८।००	निक्षेप दायित्व	८,७४,९१,९८,२८०।००
सुरक्षण पत्रमा लगानी	१,९४,९६,९७,३००।००	जगेडा तथा कोषहरू	१,०४,७७,०३,४९६।००
नगद तथा नगद समान	९८,७३,२२,८१३।००	चुक्ता सेयर पुँजी	८०,८२,४८,६००।००
स्थिर सम्पत्ति	९,५४,२२,६४९।००	अन्य दायित्व	३,७९,५४,०४९।००
अन्य सम्पत्ति	५,४३,१८,१५४।००	कर्मचारी बोनस	१,८१,०१,९६७।००
जम्मा	१०,६६,१२,०६,३०४।००	जम्मा	१०,६६,१२,०६,३०४।००

कुल आम्दानीमा खर्चको अनुपात (आ.व. २०८२/०८३)

विवरण	रकम रु.	यस वर्ष (%)
ब्याज खर्च	३६,७०,८९,७८३।००	४९.९९
(आयकर अघि) खुद बचत	१६,२९,१७,७०३।००	२२.१८
कर्मचारी खर्च	११,२८,२५,५६९।००	१५.३६
प्रशासनिक खर्च	६,७०,६७,६१४।००	९.१३
जोखिम कोष व्यवस्था	१,८५,९९,५२८।००	२.५३
प्रवर्द्धनात्मक खर्च	५९,६५,५७२।००	०.८१
कुल रकम	७३,४४,६५,७६९।००	१००.००

कुल सम्पत्तिमा पुँजी तथा दायित्वको अनुपात (आ.व. २०८२/०८३)

विवरण	रकम रु.	यस वर्ष (%)
निक्षेप दायित्व	८,७४,९१,९८,२८०।००	८२.०७
जगेडा तथा कोषहरू	१,०४,७७,०३,४९६।००	९.८२
चुक्ता सेयर पुँजी	८०,८२,४८,६००।००	७.५८
अन्य दायित्व	३,७९,५४,०४९।००	०.३६
कर्मचारी बोनस	१,८१,०१,९६७।००	०.१७
जम्मा	१०,६६,१२,०६,३०४।००	१००.००

कुल पुँजी तथा दायित्वमा सम्पत्ति तथा जायजेथाको अनुपात

विवरण	रकम रु.	यस वर्ष (%)
कर्जा तथा सापट	७,५७,४४,४५,३८८।००	७१.०४
सुरक्षणपत्रमा लगानी	१,९४,९६,९७,३००।००	१८.२९
नगद तथा नगद समान	९८,७३,२२,८१३।००	९.२६
स्थिर सम्पत्ति	९,५४,२२,६४९।००	०.९०
अन्य सम्पत्ति	५,४३,१८,१५४	०.५१
जम्मा	१०,६६,१२,०६,३०४।००	१००.००

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित वित्तीय लक्ष्य तथा बजेट

सेयर पुँजी

यस आ.व. को अन्त्यसम्ममा सेयर पुँजीतर्फ रु.७५ करोडमा सिमित राख्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

बचत सङ्कलन

यसरी नै बचत सङ्कलनतर्फ यस आ.व.को अन्त्यसम्ममा रु.९ अरब ७० करोड ९६ लाख ९७ हजार पुन्याउने लक्ष्य राखिएको छ ।

आम्दानी खर्च

आम्दानीतर्फ यस आ.व.को अन्त्यसम्ममा रु.९१ करोड ९ लाख ४० हजार पुग्ने छ । यस आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा खर्चलाई रु.५७ करोड ८६ लाख १३ हजारमा सीमित गर्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

बाह्य ऋणतर्फ

संस्थाले ऋण मागको चापलाई दृष्टिगत गरी अन्य वित्तीय निकायहरूसँग आवश्यक समन्वयका साथ बाह्य ऋणको व्यवस्थापन गरिने छ ।

ऋण लगानीतर्फ

यस आ.व. २०८३/०८४ अन्त्यसम्ममा ९,३५५ जना सदस्यलाई रु.९ अरब ७० करोड ९६ लाख ९७ हजार ऋण लगानीमा रहने छ ।

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वित्तीय प्रगति समीक्षा एवं चालु आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित वित्तीय लक्ष्य तथा बजेट

बचत सङ्कलनतर्फ

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अनुमानित, वास्तविक र आ.व. २०८३/०८४ का लागि प्रस्तावित

बचतका प्रकार	अनुमानित (२०८२/०८३)	वास्तविक (२०८२/०८३)	प्रस्तावित (२०८३/०८४)
मासिक बचत	२,५३,९४,२५,०००।००	१,५५,१४,३१,४६३।००	१,९८,२५,८०,०००।००
दैनिक बचत	२७,६०,४६,०००।००	२९,०३,२०,१२६।००	३७,१८,१७,०००।००
खुत्रुके बचत	५५,४८,०००।००	४१,२८,८५७।००	५०,६७,०००।००
ऐच्छिक बचत	३,४२,९१,२९,०००।००	३,०७,५३,८५,२३१।००	३,८५,३९,७१,०००।००
मुद्धती बचत	२,४३,६१,७६,०००।००	२,९०,७९,१२,१७६।००	२,३४,५८,००,०००।००
रेमिट्यान्स बचत	२५,४९,७२,०००।००	३३,११,१६,०१३।००	४२,९५,५४,०००।००
योजना बचत	६४,५९,०००।००	६२,७६,०८२।००	५७,७८,०००।००
सञ्चयकोष बचत	३,३३,३९,०००।००	३,१४,१७,६३४।००	२,७०,१९,०००।००
पर्व बचत	३,५०,७९,०००।००	३,३०,६३,७५९।००	४,१९,३७,०००।००
शिक्षा बचत	२३,०१,२९,०००।००	२४,८४,८७,९३७।००	३१,८४,४७,०००।००
चिन्ता निवारण	३,२६,०४,०००।००	२,९४,०८,४३६।००	३,५०,१६,०००।००
अन्य बचत	१९,१०,७२,०००।००	२४,०२,५०,५६६।००	२९,२७,११,०००।००
जम्मा	९,४६,९९,७८,०००।००	८,७४,९१,९८,२८०।००	९,७०,९६,९७,०००।००

आ.व. २०८२/०८३ को अनुमानित, वास्तविक र आ.व. २०८३/०८४ को लागि प्रस्तावित आम्दानी खर्चको विवरण

(क) आम्दानी तर्फ			
शीर्षकहरू	अनुमानित (२०८२/०८३)	वास्तविक (२०८२/०८३)	प्रस्तावित (२०८३/०८४)
ऋण लगानीबाट ब्याज	९०,३२,९८,०००।००	६०,६६,५२,२४९।००	७८,९७,८५,०००।००
बैंडक ब्याज आम्दानी	८,७५,३७,०००।००	६,५७,९६,८३३।००	७,६३,७९,०००।००
लगानीबाट प्राप्त	२,००,०००।००	०।००	२,००,०००।००
प्रवेश शुल्क	७,५०,०००।००	३,४५,४५०।००	५,००,०००।००
अवलोकन	३,००,०००।००	८७,०००।००	३,००,०००।००
प्रशासनिक शुल्क	१,२५,००,०००।००	१,०२,५७,८००।००	१,१७,८४,०००।००
अन्य आम्दानी	५०,००,०००।००	२६,७५,९८९।००	५०,००,०००।००
बिमा	३०,००,०००।००	४,२१,८४४।००	१,००,००,०००।००
रेमिट्यान्स आय	२०,००,०००।००	११,३२,०२३।००	१०,००,०००।००
मोबाइल सेवाबाट	७०,००,०००।००	५१,४१,२५०।००	८०,००,०००।००
एटिएम सेवाबाट	७०,००,०००।००	२२,५८,२३९।००	८०,००,०००।००
जम्मा	१,०२,८५,८५,०००।००	६९,४६,८८,६६९।००	९१,०९,४०,०००।००
(ख) खर्चतर्फ			
शीर्षकहरू	अनुमानित (२०८२/०८३)	वास्तविक (२०८२/०८३)	प्रस्तावित (२०८३/०८४)
ब्याज खर्च			
निक्षेप ब्याज	४८,८९,७३,०००।००	३६,७०,८९,७८३।००	३६,९१,२८,०००।००
प्रशासनिक खर्च			
महसुल (विद्युत्, पानी)	२२,४५,०००।००	१९,७४,६९७।००	२२,००,०००।००
टेलिफोन	८,१३,००।००	६,१३,३८०।००	७,००,००।००
ईन्टरनेट	३१,२५,०००।००	३०,३४,२५०।००	३१,००,०००।००
सरसफाइ	६,९५,०००।००	४,३१,९९९।००	७,००,०००।००
घरभाडा	१,०६,८०,०००।००	९९,७४,८४९।००	९५,००,०००।००
मसलन्द	१,००,००,०००।००	९८,८७,९०६।००	८२,००,०००।००
छपाइ	६,५०,०००।००	५,९२,६८५।००	७,००,०००।००
पोष्ट अफिस	१५,०००।००	१०,३४४।००	१५,०००।००
पत्रपत्रिका तथा पुस्तक	५०,०००।००	७,४०९।००	१,००,०००।००

मर्मत	२७,९६,०००।००	२६,२८,९३२।००	२५,००,०००।००
बैठक सुविधा	२२,००,०००।००	२०,८५,६००।००	२०,००,०००।००
साधारण सभा	२५,००,०००।००	२०,४५,८९६।००	२५,००,०००।००
वार्षिकोत्सव	१२,००,०००।००	११,००,७१३।००	१५,००,०००।००
लेखा परीक्षण (आन्तरिक तथा NFRS)	१२,००,०००।००	११,३०,०००।००	१२,००,०००।००
बिमा खर्च (नियमित)	१५,००,०००।००	१४,२५,०७८।००	२०,००,०००।००
बैठक सञ्चालन	७,००,०००।००	२,९३,४६९।००	५,००,०००।००
कार्यालय सञ्चालन	२९,५०,०००।००	२८,५८,४४९।००	२९,००,०००।००
सम्मान तथा पुरस्कार	३,००,०००।००	२,४८,१३०।००	३,००,०००।००
वार्षिक सम्भार	१२,००,०००।००	१०,६४,२३९।००	१५,००,०००।००
यातायात	३,५०,०००।००	३,०३,८३८।००	५,००,०००।००
ह्रास कट्टी	९९,६९,०००।००	८५,३७,३९३।००	१,१५,००,०००।००
इन्धन	२२,७५,०००।००	२२,४३,०२२।००	२०,००,०००।००
दैनिक भ्रमण	३,००,०००।००	१,१५,५००।००	३,००,०००।००
सदस्यता नवीकरण	२,७०,०००।००	२,५०,९६८।००	२,७०,०००।००
कार्यालय सामग्री	७,५९,०००।००	६,३४,३८०।००	८,००,०००।००
सवारी साधन नवीकरण	१२,००,०००।००	११,९३,८०७।००	१५,००,०००।००
सम्पत्ति बिक्री नोक्सान	५,००,०००।००	०।००	६,००,०००।००
बैङ्क	५०,०००।००	२७,८४३।००	५०,०००।००

कर्मचारी खर्च

कर्मचारी तलब भत्ता बोनस	७,९२,००,०००।००	७,६२,०९,५१७।००	८,४०,००,०००।००
सामाजिक सुरक्षा	१,५८,४०,०००।००	१,२५,७४,९९५।००	१,५०,००,०००।००
कर्मचारी पोशाक	१०,००,०००।००	४,५३,७४२।००	३०,००,०००।००
चाडपर्व	६६,००,०००।००	५४,८५,३४८।००	७०,००,०००।००

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम खर्च

प्रविधि साक्षरता र प्रोत्साहन	४,५०,०००।००	०।००	३,००,०००।००
शिशु दर्शन तथा सुत्केरी सहयोग	१०,००,०००।००	६,९९,५९५।००	१०,००,०००।००
महिलासँग विकू सभ्यता कार्यक्रम	७,००,०००।००	५,२९,५३४।००	७,००,०००।००
जलवायु अनुकूलन	५,००,०००।००	३,५९,०५३।००	५,००,०००।००
विपद् व्यवस्थापन	३,००,०००।००	०।००	३,००,०००।००

सूचना तथा प्रविधि खर्च

वेबसाइट निर्माण र सञ्चालन	२,००,०००।००	१,६०,२३४।००	३,००,०००।००
ATM सेवा सञ्चालन	२७,५२,०००।००	२६,६३,१३८।००	३०,००,०००।००
मोबाइल एप्स	२०,००,०००।००	१८,६५,२००।००	३६,००,०००।००
प्रविधि प्रयोग प्रवर्द्धन	१,८९,०००।००	१,१२,५९७।००	२,००,०००।००
SMS सेवा	१०,००,०००।००	९,५०,०००।००	१२,००,०००।००

प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम खर्च

सेवा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५,००,०००।००	४,९५,९८२।००	५,००,०००।००
विज्ञापन तथा सूचना	३,००,०००।००	१,२२,०२९।००	३,००,०००।००
पोषिलो पोषण	३,००,०००।००	२,११,४६७।००	३,००,०००।००
स्कूल स्कूलमा विकू	५,००,०००।००	२,४५,०९९।००	५,००,०००।००
कर्णधार कार्यक्रम	५,००,०००।००	०।००	५,००,०००।००
छुनुमुनु कार्यक्रम	५,००,०००।००	०।००	५,००,०००।००
आशीर्वाद कार्यक्रम	८,००,०००।००	४,७९,०२८।००	८,००,०००।००
छात्रवृत्ति	७,००,०००।००	६,२४,४४३।००	७,००,०००।००
करेसाबारी कार्यक्रम	४,००,०००।००	३,६६,०७७।००	५,००,०००।००
सिपमूलक तालिम	५,००,०००।००	०।००	५,००,०००।००

सवलीकरण तथा सञ्जालीकरण विस्तार खर्च

सुरक्षण तथा स्तरीकरण	२,००,०००।००	१,६४,६८०।००	५,००,०००।००
सदस्य सर्वेक्षण	९,००,०००।००	७,९७,१३४।००	३,००,०००।००
मानवीय स्रोत विकास	५,००,०००।००	४,४९,५८१।००	११,००,०००।००
कर्मचारी उत्प्रेरणा	४,००,०००।००	१,४६,९००।००	५,००,०००।००
सहकारी संस्थागत सहयोग	२,५०,०००।००	०।००	२,५०,०००।००
प्रभाव विश्लेषण तथा अनुसन्धान	५,००,०००।००	०।००	५,००,०००।००
योजना निर्माण र समीक्षा	६,००,०००।००	५,००,७६५।००	१०,००,०००।००
सेवा केन्द्र व्यवस्थापन	१,००,०००।००	७२,४१९।००	५,००,०००।००
कर्जा जोखिम कोष	१,००,००,०००।००	१,८५,९९,५२८।००	२,००,००,०००।००
कुल खर्च	६७,९६,४६,०००।००	५४,७१,३४,६२८।००	५७,८६,१३,०००।००

सम्पुष्टि :

- गत आ.व. २०८२/८३ मा जोखिम व्यवस्था प्रावधान अनुसार यस कोषका लागि रु.१,८५,९९,५२८।०० खर्च लेखिएको छ ।
- मौजुदा बोनस ऐनअनुसार रु.१,८१,०१,९६७।०० कर्मचारी बोनसका लागि यस वर्ष खर्च लेखिएको छ । सो खर्चलाई कर्मचारी खर्च शीर्षकअन्तर्गत समावेश गरिएको छ ।
- चालु आ.व. २०८३/०८४ का लागि जोखिम व्यवस्था कोषमा रु.२,००,००,०००।०० प्रस्ताव गरिएको छ । यसरी हेर्दा चालु आ.व. मा कूल खर्च रु.५७,८६,१३,०००।०० हुने अनुमान गरिएको छ ।
- चालु आ.व. २०८३/०८४ मा आय कर अधिको बचत रु.३३,२३,२७,०००।०० हुने गरी वित्तीय लक्ष्य प्रस्ताव गरिएको छ ।
- वित्तीय क्षेत्रमा देखिएको ब्याजदरको उतारचढावका कारण संस्थाको मौजुदा ब्याजदरमा गरिएको समयसमयको संशोधनले गर्दा वास्तविक ब्याज खर्चमा प्रस्ताव गरिएको भन्दा कम हुन पुगेको छ ।
- संस्था सामाजिक सुरक्षा कोषमा सहभागी भएका कारण कर्मचारीसँग सम्बन्धित सामाजिक सुरक्षाका खर्चहरू सोही कोषबाट बेहोरिने व्यवस्था रहेको छ ।
- आर्थिक वर्ष २०८२/८३ भरि नै उच्च तरलता भएको, लगानीका क्षेत्रहरूमा सङ्कुचन आएको र बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूले निक्षेपमा उल्लेख्य मात्रामा ब्याजदर घटाएका कारण सञ्चालन बचतमा कमी हुन पुगेको छ ।
- NFRS अनुसार सम्पत्तिको ह्रासमूल्य उक्त सम्पत्तिको अनुमानित आयुअनुसार निर्धारण हुने भएकाले प्रस्तावित खर्च रकमभन्दा बढी भएको छ ।
- माथि उल्लिखित वित्तीय विवरण सामान्य लेखा प्रणाली (General Accepted Accounting Policy-GAAP) बमोजिम भएकोले केही खर्च शीर्षक NFRS Audit Report अनुसार फरक हुन सक्नेछ ।

२०८३ आषाढ मसान्तको अनुमानित, वास्तविक र २०८४ आषाढ मसान्तका लागि प्रस्तावित वित्तीय अवस्थाको विवरण

पुँजी तथा दायित्वतर्फ

विवरण	अनुमानित (२०८२/०८३)	वास्तविक (२०८२/०८३)	प्रस्तावित (२०८३/०८४)
निक्षेप सङ्कलन	९,४६,९९,७८,०००।००	८,७४,९९,९८,२८०।००	९,७०,९६,९७,०००।००
जगेडा तथा अन्य कोष	१,४२,२६,९८,०००।००	१,०४,७७,०३,४९६।००	१,५०,६७,९५,०००।००
सेयर पुँजी	८०,००,००,०००।००	८०,८२,४८,६००।००	७५,००,००,०००।००
अन्य दायित्व	१४,४७,९७,०००।००	५,६०,५६,००८।००	१६,३७,५६,०००।००
जम्मा	११,८३,७४,७३,०००।००	१०,६६,९२,०६,३०४।००	१२,१३,०९,६८,०००।००

सम्पत्ति तथा जायजेथातर्फ

विवरण	अनुमानित (२०८२/०८३)	वास्तविक (२०८२/०८३)	प्रस्तावित (२०८३/०८४)
ऋण लगानी	९,४६,९९,७८,०००।००	७,५७,४४,४५,३८८।००	९,७०,९६,९७,०००।००
सुरक्षण पत्र	१,७३,७८,८४,०००।००	१,९४,९६,९७,३००।००	१,६७,०५,९९,०००।००
नगद तथा नगद समान	४३,३२,२९,०००।००	९८,७३,२२,८९३।००	४४,६७,७५,०००।००
स्थिर सम्पत्ति	१५,८९,९७,०००।००	९,५४,२२,६४९।००	२४,५२,०३,०००।००
अन्य सम्पत्ति	३,७३,९३,०००।००	५,४३,९८,९५४।००	५,७८,९४,०००।००
जम्मा	११,८३,७४,७३,०००।००	१०,६६,९२,०६,३०४।००	१२,१३,०९,६८,०००।००

गत आ.व. २०८२/०८३ मा संस्थाको कूल सम्पत्ति रू.११,८३,७४,७३,०००।०० हुने अनुमान गरिएकोमा ९० प्रतिशतले उपलब्धि हासिल भई रू.१०,६६,९२,०६,३०४।०० पुगेको छ । यसैगरी आ.व. २०८३/०८४ को अन्त्यसम्ममा यस संस्थाको कूल सम्पत्ति रू.१२,१३,०९,६८,०००।०० पुग्ने अनुमान गरिएको छ । यो रकम गत आ.व. को सम्पत्तिको तुलनामा करिब १४ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान गरिएको छ ।

कारोबारलाई असर पार्ने विभिन्न आन्तरिक तथा बाह्य सम्भावित तत्त्वहरू

- सदस्यको बचत तथा निक्षेप सङ्कलन - सदस्यहरूको बचत गर्ने क्षमता, बचतप्रतिको विश्वास तथा संस्थासँगको सम्बन्धले निक्षेप सङ्कलनमा पर्न सक्ने असर ।

- **ऋण माग तथा ऋण प्रवाह** - सदस्यहरूको ऋण आवश्यकता, लगानीको वातावरण तथा ऋण प्रवाहको गुणस्तरले संस्थाको कारोबार र आम्दानीमा पर्न सक्ने असर ।
- **ऋण असुली तथा ऋणको गुणस्तर** - समयमै ऋण तथा ब्याज असुली हुन नसकेमा तरलता, आम्दानी, सञ्चालन नाफा तथा संस्थाको वित्तीय स्वास्थ्यमा पर्न सक्ने असर ।
- **तरलता व्यवस्थापन** - सदस्यहरूको बचत फिर्ता माग, कर्जा प्रवाह र संस्थाको नगद प्रवाहबीच उचित सन्तुलन कायम गर्न नसक्दा पर्न सक्ने असर ।
- **ब्याजदरमा हुने परिवर्तन** - बजार तथा नियामकीय व्यवस्थाअनुसार बचत तथा ऋणको ब्याजदरमा हुने परिवर्तनले संस्थाको ब्याज आम्दानी र ब्याज खर्चमा पर्न सक्ने असर ।
- **सदस्यको आर्थिक अवस्था तथा रोजगारी** - सदस्यहरूको आय, रोजगारी, व्यवसाय तथा आर्थिक गतिविधिमा हुने परिवर्तनले बचत सङ्कलन र ऋण असुली दुवैमा पर्न सक्ने असर ।
- **समग्र आर्थिक अवस्था** - मुद्रास्फीति, बजारको माग, व्यावसायिक वातावरण तथा आर्थिक गतिविधिमा हुने परिवर्तनले सदस्यको कारोबार क्षमता र संस्थाको व्यवसाय विस्तारमा पर्न सक्ने असर ।
- **सरकारी तथा नियामकीय नीति** - सहकारीसम्बन्धी कानून, निर्देशन, मापदण्ड तथा अन्य नियामकीय व्यवस्थामा हुने परिवर्तनले संस्थाको सञ्चालन तथा वित्तीय व्यवस्थापनमा पर्न सक्ने असर ।
- **प्रतिस्पर्धात्मक वातावरण** - बैङ्क तथा वित्तीय संस्था एवं अन्य सहकारी संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवा, ब्याजदर तथा सुविधाको प्रतिस्पर्धाले सदस्य कायम राख्ने तथा नयाँ सदस्य आकर्षित गर्ने कार्यमा पर्न सक्ने असर ।
- **डिजिटल प्रविधि तथा सेवा विस्तार** - डिजिटल कारोबार, मोबाइल बैङ्किङ/भुक्तानी तथा प्रविधिमा आधारित सेवाको विस्तारले सदस्य सेवा र कारोबारको प्रकृतिमा महत्त्वपूर्ण परिवर्तन ल्याउँदा पर्न सक्ने असर ।
- **संस्थागत सुशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण** - प्रभावकारी सुशासन, पारदर्शिता, जोखिम व्यवस्थापन, आन्तरिक नियन्त्रण तथा कर्मचारीको कार्यक्षमताले संस्थाको समग्र कार्यसम्पादनमा पर्न सक्ने असर ।
- **सदस्यको विश्वास र संस्थाको प्रतिष्ठा** - संस्थाप्रतिको सदस्यको विश्वास, सेवा गुणस्तर र संस्थाको सकारात्मक छविले बचत, ऋण तथा अन्य कारोबारको विस्तारका कारण पर्न सक्ने असर ।

समग्रमा, आगामी आर्थिक वर्षमा विकूको कारोबार विस्तार तथा वित्तीय स्थायित्व कायम गर्न सदस्यको विश्वास अभिवृद्धि, गुणस्तरीय बचत सङ्कलन, उत्पादनशील क्षेत्रमा सुरक्षित ऋण लगानी, प्रभावकारी ऋण असुली, तरलता व्यवस्थापन, ब्याजदरको सन्तुलित व्यवस्थापन, प्रविधिमैत्री सेवा तथा सुदृढ संस्थागत सुशासन प्रमुख आधारका रूपमा रहनेछन् ।

उल्लिखित कारणहरूबाट संस्थामा पर्न सक्ने सम्भावित जोखिमबाट टाढा रहन तथा जोखिम न्यूनीकरण गरी सुरक्षित लगानीका विभिन्न अवसरहरूको पहिचान गर्न प्रस्तावित वार्षिक बजेट तयार गर्दा पर्याप्त ध्यान दिइएको कुरा निवेदन गर्न चाहन्छु । आदरणीय सेयर सदस्यज्यूहरू, यहाँहरूले प्रदान गर्नुभएको अमूल्य विश्वासका साथ वर्तमान सञ्चालक समितिलगायत मलाई प्रदान गर्नुभएको जिम्मेवारी आफ्नो क्षमता, सिप, समय र अनुभवको आधारमा रही सम्पादन गर्ने प्रयास गरेको छु । विगत वर्ष लगानीको हिसाबले सामान्य नै रह्यो । उच्च तरलता र लगानीका क्षेत्रमा आएको सङ्कूचनले गर्दा वर्षभरि नै त्यसको प्रभाव रहन पुग्यो । परिवर्तित कठिन परिस्थितिमा पनि आदरणीय सेयर सदस्यज्यूहरूले देखाउनुभएको सहयोग, सद्भाव र अपनत्वको उच्च नमुनाप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछ । प्रस्तुत गरिएको संस्थाको वित्तीय विवरणहरूलाई वास्तविकतामा परिणत गर्नका लागि सम्पूर्ण सेयर सदस्यज्यूहरूको अतुलनीय योगदान रहने कुरामा दुईमत छैन । तपाईंहरूको निरन्तर संस्थासँग अर्थपूर्ण वित्तीय तथा गैरवित्तीय सहयात्रा भएमा मात्र यी वित्तीय लक्ष्यहरूले पूर्ण उपलब्धि हासिल गर्न सक्नेछन्, तसर्थ सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरूको सक्रिय सहभागिताको लागि अनुरोध गर्दछु ।

धन्यवाद ज्ञापन सम्बन्धमा

गत आर्थिक वर्षभरि नै संस्थासँग सम्बद्ध रही कारोबार गर्नुहुने सम्बद्ध सबैप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै यस संस्थाको गत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को आर्थिक विवरण तथा चालु आ.व. २०८३/०८४ को प्रस्तावित वार्षिक बजेट श्रवण गरिदिनु भएकोमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । विगतमा जस्तै संस्थासँगको सम्बन्धलाई थप प्रगाढ र प्रभावकारी बनाउँदै सक्रिय सहभागिताको अपेक्षा गर्दै सेयर सदस्यज्यूहरूबाट सुझाव तथा सल्लाहको आशासहित यो प्रस्तुतिबाट बिदा चाहन्छु ।

अन्त्यमा, संस्थाको समग्र वित्तीय व्यवस्थापनमा निरन्तर मार्गदर्शन, सहयोग र सहकार्य प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण सेयर सदस्यज्यूहरू, सञ्चालक समिति, उपसमितिहरू, व्यवस्थापन तथा कर्मचारी साथीहरू एवं अन्य सरोकारवालाहरूप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

नमस्कार !! धन्यवाद !!!

जय विकू !! जय सहकारी !!!

लेखा सुपरिवेक्षण समिति आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक प्रतिवेदन

कमल सुवेदी
संयोजक

विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को गरिमामय ३७ औँ वार्षिक साधारण सभाका श्रद्धेय सभाध्यक्षज्यू, आमन्त्रित अतिथिज्यूहरू, संस्थाको मेरुदण्डका रूपमा रहनुभएका समादरणीय सेयर सदस्यज्यूहरू, सञ्चालक समिति, सेवाकेन्द्र व्यवस्थापन उपसमिति, लेखा सुपरिवेक्षण समितिका सदस्यज्यूहरू, प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलगायत व्यवस्थापन समूहमा रहनुहुने कर्मचारीज्यूहरू, सहकारी सभामा समुपस्थित शुभचिन्तक महानुभावहरू सम्पूर्णमा संस्थाको लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन ।

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :

स्थानीयस्तरमा छरिएर रहेको सानोसानो पुँजीलाई बचतको माध्यमबाट एकीकृत गरी त्यसैको परिचालनबाट संस्थामा संलग्न सदस्यज्यूहरूको आर्थिक तथा सामाजिकस्तर माथि उकास्दै आत्मनिर्भर र सक्षम नागरिक बनाउने अभिप्रायले विक्रम संवत् २०४८ साल भाद्र ५ गते यस संस्थाको स्थापना भएको हो ।

संस्थाको स्थापना कालदेखि नै बचत सङ्कलन तथा ऋण परिचालन कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आइरहेको छ । यो संस्था सहकारी ऐन २०४८ अन्तर्गत २०५० साल जेठ ५ गते तत्कालीन जिल्ला सहकारी कार्यालय नवलपरासीमा पहिलो संस्थाका रूपमा दर्ता गरिएको थियो । ग्रामीण समुदायमा सुरुआत गरिएको यो संस्था अहिले नेपालका सहकारी संस्थाहरूमाभन्दा उत्कृष्ट संस्थाको रूपमा आफ्नो छवि कायम गर्नुका साथै अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा समेत आफ्नो पहिचान बनाउन सफल भएको छ । संस्था स्थापना एवम् सञ्चालनमा प्रवर्द्धक संस्था विजय विकास स्रोत केन्द्रको अग्रणी एवम् अहम् भूमिका रहेको कुरा सबैमा सर्वविदितै छ ।

जिम्मेवारी तथा उत्तरदायित्व

भर्खरै समाप्त भएको गत आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा संस्थाले हासिल गरेका उपलब्धिहरूको समीक्षा र मूल्याङ्कन गर्ने तथा आगामी आर्थिक वर्षका लागि सञ्चालक समितिको तर्फबाट प्रस्ताव गरिएको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममाथि छलफल, विश्लेषण गरी आ.व. २०८३/०८४ को कार्य सञ्चालनका लागि दिशानिर्देश गर्ने महत्त्वपूर्ण दिन आज हो । विगतको अनुभवको आधारमा आगामी दिनलाई थप प्रभावकारी र अर्थपूर्ण बनाउन आजको दिन महत्त्वपूर्ण हुन्छ । आज सचिवज्यूले प्रस्तुत गर्नुभएको प्रगति प्रतिवेदन र कोषाध्यक्षज्यूले प्रस्तुत गर्नुभएको आर्थिक प्रतिवेदनमाथि छलफल तथा गहन विश्लेषण गरी सञ्चालक समितिलाई प्राप्त हुने अर्थपूर्ण सुझावले संस्था सञ्चालनमा निकै नै महत्त्व राख्ने छ भन्ने हाम्रो विश्वास छ ।

लेखा सुपरिवेक्षण समितिले आफ्नो जिम्मेवारीअनुरूप संस्थाका वित्तीय कारोबार, लेखा अभिलेख, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, कर्जा तथा असुलीको अवस्था, सम्पत्ति तथा दायित्वको व्यवस्थापन, सेवा केन्द्रहरूको स्थलगत अवलोकन तथा निरीक्षण, वित्तीय अनुशासन र संस्थागत सुशासनका विभिन्न पक्षहरूको नियमित रूपमा सुपरिवेक्षण तथा समीक्षा गर्दै आएको छ । यस क्रममा देखिएका सकारात्मक पक्षहरूलाई निरन्तरता दिन तथा सुधार आवश्यक देखिएका विषयहरूमा आवश्यक ध्यान दिन समितिले समय-समयमा सुझाव तथा मार्गनिर्देशन प्रदान गर्दै आएको छ ।

परिवेश तथा समय

अर्थतन्त्रको विकास र प्रभावका हिसाबले गत आ.व. २०८२/८३ औषत नै रह्यो । अर्थतन्त्रका बाह्य सूचकहरू सकारात्मक रहँदोरहँदै पनि आन्तरिक अर्थतन्त्र चलायमान हुन सकेन । न्यून ब्याजदरमा बचत तथा ऋणको स्तर पुग्दासमेत बचत बढ्दै जानु तर लगानीका लागि बजार विस्तार हुन नसक्दा वित्तीय क्षेत्र उच्च तरलताको चापमा परी नै रह्यो । यो परिस्थितिलाई सम्बोधन गर्न संस्थाले गरेका समयानुकूल निर्णय एवम् निर्माण गरिएका नीतिहरूको परिणामस्वरूप संस्था आज यो स्थितिमा आइपुगेको देखिन्छ ।

सहकारी ऐन २०७४ को परिच्छेद ६ को दफा ४९ सँग सम्बन्धित रहेर यस गरिमामय साधारण सभामा वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका छौं ।

संस्थाका सवल पक्षहरू

१. सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समितिका पदाधिकारीहरू एवम् सदस्य र निजका एकाघर परिवारका व्यक्तिहरूले संस्थाबाट ऋण लिन नपाइने व्यवस्थालाई पूर्ण पालना गर्दै आइएको छ ।
२. प्रविधिको प्रयोगलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेर गरिएका क्रियाकलापहरूका कारण सदस्यहरूमा प्रविधिको प्रयोग र पहुँचमा उल्लेख्य वृद्धि भएको देखिन्छ ।
३. निर्धारित मापदण्डभन्दा पनि न्यून विन्दुमा रहेर खर्च गर्ने गरिएकाले खर्चमा मितव्ययीता अपनाएको देखिन्छ ।
४. नियामक एवम् संस्थाको मौजुदा विनियमअनुसार नियमित रूपमा साधारण सभा सम्पन्न भएको देखिन्छ ।
५. डिजिटल प्रविधिको प्रयोगमा गरिएको विस्तारका कारण कागजी प्रक्रिया र अभिलेख कम हुँदै गएको देखिन्छ ।
६. जोखिम व्यवस्थापन उपसमिति गठन गरी जोखिमका सम्भाव्य क्षेत्रहरूको पहिचान र व्यवस्थापन गर्दै आएको देखिन्छ ।
७. संस्थागत विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेको संस्थागत पुँजी वृद्धिलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी कार्य गरेको देखिन्छ ।
८. संस्थाका सबै वित्तीय सूचकहरू सकारात्मक रूपमा रहेका देखिन्छन् ।
९. सहकारी संस्थाको वित्तीय स्वस्थता मापन गर्ने प्रणाली PEARLS को अनुशरण भएको देखिन्छ ।
१०. बचत तथा ऋण एवम् प्रविधिसँग सम्बन्धित नयाँ-नयाँ सेवाहरू सञ्चालनमा ल्याएको देखिन्छ ।

अघिल्लो साधारण सभाका निर्णयहरूको कार्यान्वयन सम्बन्धमा

१. साधारण सभाको निर्णयहरू सम्बन्धित नियामक निकायमा समयमा नै पेश गरिएको,
२. गत साधारण सभाबाट पारित वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा लगेको,
३. विनियम संशोधनको पूर्व स्वीकृति सहकारी विभागबाट प्राप्त भएको,
४. साधारण सभाबाट पारित वार्षिक बजेटको आवधिक समीक्षा गर्ने गरिएको,
५. गत साधारण सभामा सदस्य उपस्थिति, निर्णय एवम् अन्य लिखित दस्तावेजहरूलाई विद्युतीय प्रविधिमाफत सुरक्षित राखिएको,

६. साधारण सभाबाट स्वीकृत तथा अनुमोदन भएका नीति, नियम एवम् कार्यविधिहरू कार्यान्वयनमा गएको,

बैठक सङ्ख्या तथा कार्यसम्पादन

१. यस आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बसेको बैठक सङ्ख्या यस प्रकार रहेको छ ।

सञ्चालक समिति - १२ पटक

लेखा सुपरिवेक्षण समिति - ३ पटक

ऋण उप-समिति - २२ पटक

खरिद उप-समिति - १९ पटक

यस आर्थिक वर्षमा सञ्चालक समितिको बैठक १२ पटक, लेखा सुपरिवेक्षण समितिको बैठक ३ र संयुक्त बैठक ३ पटक गरी ६ पटक बसेको र सञ्चालक समितिको बैठक सञ्चालन कार्यविधिअनुसार बसी संस्थामा रहेका मौजुदा नीति, नियम, कार्यविधि तथा कार्ययोजनाअनुसार निर्णय एवम् कार्यान्वयन गर्ने गरेको देखिन्छ ।

२. विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को मिति २०८२ असोज २५ मा सम्पन्न ३६ औँ वार्षिक साधारण सभा नियमपूर्वक सम्पन्न भएको र उक्त साधारण सभाबाट पारित भएका कार्यक्रमहरू २०८३ असार मसान्तसम्म आइपुग्दा वित्तीयतर्फ करिब ८६ प्रतिशत र गैरवित्तीयतर्फ करिब ९५ प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएका छन् । यसरी हेर्दा वित्तीय तथा गैरवित्तीय दुवै कार्यक्रमको समग्रमा करिब ९१ प्रतिशत उपलब्धि हालिस भएको देखिन्छ ।

वित्तीय परिचालन तथा सुरक्षण

१. संस्थाबाट सम्पादन गरिने सबै प्रकारका वित्तीय सेवाहरूलाई परिमार्जन र परिरक्षित गर्दै सदस्यमैत्री बनाउँदै लैजाने क्रममा ऋण लगानीतर्फ अनलाइनमा आधारित Xmartcredit सफ्टवेयरलाई थप व्यवस्थित गरिएको छ ।
२. बिना धितोमा गरिने ऋण लगानीलाई राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणको निर्देशनअनुसार संस्थाको मौजुदा ऋण नीतिमा संशोधन गरी सोहीअनुसार थप सुरक्षित गरेको देखिन्छ ।
३. जग्गा जमिन धितो राखी लगानी गरिने सबै ऋणमा सुरक्षणबापत अनिवार्य दृष्टिबन्धकको व्यवस्था गरेको देखिन्छ ।

४. वित्तीय बजार, नियामक निकायबाट हुने नीतिगत परिवर्तन र आवश्यकताका आधारमा मौजुदा ऋण नीतिमा यस वर्ष ४ पटक समयसापेक्ष संशोधन गरेको छ भने ४ पटक ब्याजदरमा संशोधन गरिएको पाइयो ।
५. बिना धितो वा सदस्य जमानीमा गरिने ऋणको सुरक्षाको लागि सोही रकम बराबर ऋणीको बिमाको व्यवस्था गरेको छ ।
६. संस्थाबाट ऋण लगानी गरिएका फाइलहरू अध्ययन गर्दा थप व्यवस्थित र सुरक्षित गराउँदै लगेको देखिन्छ ।
७. लगानी प्रक्रियालाई छिटो, छरितो तरिकाले सम्पादन गर्ने क्रममा सञ्चालक समितिले आवश्यक नीतिगत निर्णय लिने गरेको देखिन्छ ।
८. संस्थामा रहेको उच्च तरलता व्यवस्थापन तथा वातावरण अनुकूलनलाई मध्यनजर गर्दै ग्रीन लोन (Green Loan) सँग सम्बन्धित विशेषताहरूलाई थप सहज बनाउँदै लगेको देखिन्छ ।
९. यस अवधिमा ऋण असुलीको अवस्था सन्तोषजनक नै देखिन्छ । असल ऋण ९७.४६ प्रतिशत, कमसल ऋण २.३५ प्रतिशत छ भने खराब ऋण ०.१९ प्रतिशत रहेको छ ।
१०. घरजग्गाको मूल्यमा आएको परिवर्तनले गर्दा स्थिर सम्पत्ति धितो राखी लगानी गरिएका ऋणहरूमा भने जोखिम आउन सक्ने देखिन्छ । यद्यपि संस्थाले मौजुदा धितो मूल्याङ्कन प्रक्रिया र मूल्य निर्धारणमा भने सुरक्षित रणनीति अवलम्बन गरेको देखिन्छ ।

सदस्य कल्याण सुरक्षा कार्यक्रम

संस्थाले गैरवित्तीय कार्यक्रमअन्तर्गत सञ्चालन गरेको **गर्भदेखि स्वर्गसम्म**का कार्यक्रमहरू गर्भवती सदस्यको लागि पोषिलो पोषण, सुत्केरी सहयोग, छात्रवृत्ति, व्यावसायिक तथा सीपमूलक तालिम, सदस्यको करेसाबारी हरियो तरकारी, स्कुल स्कुलमा विकू, चुलोदेखि चौतारोसम्म, स्वास्थ्य बिमा, मृतक सदस्य परिवार राहत, विकूको टेक्ने लड्डी, उत्कृष्ट सदस्य पुरस्कार, सदस्य अभिमुखीकरण, अध्ययन तथा अवलोकन, पूर्ण सदस्य वडा घोषणा, निर्व्याजी आकस्मिक ऋण, उपचार खर्चमा छुट सहूलियत, ज्येष्ठ सदस्य सम्मान, चौतारो निर्माण तथा मर्मत, गृहिणी महिला समूहजस्ता कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनले गर्दा संस्थाको सामाजिक उत्तरदायित्व वहन भएको र सदस्य तथा समुदायसँग भावनात्मक सम्बन्ध विकास भई संस्थागत छवि एवम् शाखमा वृद्धि भएको देखिन्छ ।

सूचना तथा प्रविधि र सुरक्षा

- संस्थागत तथा व्यक्तिगत (सदस्यका) सबै कागजी अभिलेख तथा विवरणहरूलाई विद्युतीय प्रविधि प्रणाली मार्फत् सुरक्षित राखिएको छ ।
- संस्थाले सञ्चालनमा ल्याएका प्रविधियुक्त सेवाहरू मोबाइल एप्स, एटिएम, एसएमएस, मिस्डकलजस्ता सेवाहरूलाई समयानुकूल परिमार्जन परिस्कृत गर्दै सदस्यमैत्री बनाउँदै लगेएको छ । फलस्वरूप प्रयोगकर्ता सदस्यहरूको सङ्ख्यामा उल्लेख्य वृद्धि भएको देखिन्छ ।
- बढ्दो प्रविधिको प्रयोग र त्यसबाट सँगसँगै उत्पन्न हुने जोखिमहरूको पनि अध्ययन र विश्लेषण गरी यस प्रकारका जोखिम न्यूनीकरण गर्न संस्थागत एवम् सदस्यको पक्षमा पनि उच्च सुरक्षा सतर्कताका सबै प्रयासहरू गरेको देखिन्छ ।
- नेपालको सहकारी इतिहासमा पहिलो पटक यस संस्थाले सञ्चालनमा ल्याएको एटिएम सेवालाई फेरि पनि नेपालको सहकारी क्षेत्रमा पहिलोपटक भर्चुअल कार्डमा रूपान्तरण गरेको देखिन्छ ।
- संस्थागत जानकारी तथा कार्यक्रमहरूलाई सामाजिक सञ्जाल, वेवसाइट, फेसबुक, युट्यूव तथा मोबाइल एपस्मार्फत् जानकारी गराइने गरेको छ ।
- संस्थाले हाल प्रयोग गरिरहेको ISO प्रमाणित Core Banking System लाई अद्यावधिक र थप सुरक्षित बनाउँदै लगेको देखिन्छ ।

व्यवस्थापन

- कर्मचारीहरूको वार्षिक रूपमा कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन गर्ने परिपाटीलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- संस्थाको मौजुदा मानवीय स्रोत व्यवस्थापन नीतिमा यस वर्ष ३ पटक संशोधन गरी थप व्यवस्थित बनाउँदै लगेको देखिन्छ ।
- कर्मचारी छनौट प्रक्रिया पदपूर्ति उपसमितिद्वारा पारदर्शी र प्रतिस्पर्धी तवरबाट हुने गरेको देखिन्छ ।
- ‘हाम्रो लक्ष्य खुसी एवम् स्वस्थ सदस्य’ भन्ने मान्यताअनुरूप आफ्ना सदस्यहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी कार्य गरिरहेको हुँदा सदस्य तथा समुदायस्तरमा ख्याती र विश्वास बढ्दै गएको देखिन्छ ।
- अध्ययन तथा रोजगारको लागि युवाहरू विदेशिने क्रम बढेकोले जनशक्ति व्यवस्थापन र परिचालनमा चुनौती भने थपिएको देखिन्छ ।

६. व्यवस्थापनलाई स्वस्फूर्त रूपले उत्प्रेरित गर्न र थप सुरक्षित एवम् सुनिश्चित भविष्यका लागि नेपाल सरकारले सञ्चालनमा ल्याएको सामाजिक सुरक्षा कोषमा निरन्तरता दिएको देखिन्छ ।
७. संस्थाको मौजुदा मानवीय स्रोत व्यवस्थापन नीतिमा संशोधन गरी व्यवस्थापकीय क्षेत्रीय संरचना स्थगत गरेको देखिन्छ भने ऋण विभागलाई थप मजबुत र प्रभावकारी बनाउँदै लगेको देखिन्छ ।

वित्तीय उपलब्धि

कुल सदस्य सङ्ख्या	१,३३,५४४ जना
कुल ऋणी सङ्ख्या	७,४५४ जना
संस्थाको बचत सङ्कलन	रु. ८,७४,९९,९८,२८०।००
लगानीमा रहेको ऋण	रु. ७,५७,४४,४५,३८८।००
कुल सेयर पुँजी	रु. ८०,८२,४८,६००।००
जगेडा कोष तथा अन्य कोषहरू	रु. १,०४,७७,०३,४९६।००
कुल पुँजी	रु. १०,६६,१२,०६,३०४।००

- बचत र ऋण लगानीको अनुपात करिब ८७ प्रतिशत रहेको छ ।
- बचतमा सेयर पुँजीको अनुपात ९.२३ प्रतिशत रहेको छ ।
- ऋण लगानीमा सेयर पुँजीको अनुपात करिब १०.६७ प्रतिशत रहेको छ ।
- कुल सम्पत्ति र जगेडा कोष तथा अन्य कोषको अनुपात ९.८२ रहेको छ ।
- प्रस्तावित आम्दानीको आधारमा वास्तविक आम्दानीमा करिब ६८ प्रतिशत उपलब्धि छ भने प्रस्तावित खर्चको आधारमा वास्तविक खर्च करिब ८१ प्रतिशत रहेको छ ।
- संस्थामा तरलता पर्याप्तता औषत ३३.४७ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।
- बचत र ऋणको अन्तर ब्याजदर ३.८१ प्रतिशत रहेको देखिन्छ, जुन नियमानुसार रहेको छ ।
- संस्थाले सम्पत्ति शुद्धीकरण निर्देशिकालाई कार्यान्वयनमा ल्याएको छ भने सम्बन्धित निकायमा सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी प्रतिवेदन नियमित पठाउने गरेको छ ।
- सहकारी विभाग तथा प्राधिकरणबाट समय-समयमा जारी गरिएका निर्देशन तथा मापदण्डअनुसार संस्थाले आफ्ना गतिविधिहरू सञ्चालन गरेको देखिन्छ ।

- यस आर्थिक वर्षमा भुक्तान गर्नुपर्ने कर नियमानुसार फछ्यौट गरिएको छ । यस वर्ष संस्थाले ६ करोड २१ लाख ६२ हजार ५ सय ३६ रुपैयाँ नेपाल सरकारको राजस्वमा योगदान पुऱ्याएको छ ।
- यस संस्थाका कुनै पनि पदाधिकारीले मासिक रूपमा पारिश्रमिक लिएको देखिएन । बैठक सञ्चालन भएको दिनमा यातायात एवम् खाजा खर्चबापत भत्ता रकम निम्नानुसार लिएको देखिन्छ ।
 - क. सञ्चालक समिति तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिका पदाधिकारी एवम् सदस्यलाई प्रतिबैठक रु.२,०००/- (विगतकै निरन्तरता)
 - ख. उपसमितिका पदाधिकारी एवम् सदस्यज्यूहरूलाई प्रतिबैठक रु.१,०००/- (विगतकै निरन्तरता)
 - ग. सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उपसमिति र अन्य उपसमितिका सदस्यलाई प्रतिबैठक रु.८००/- (विगतकै निरन्तरता) का दरले भत्ता उपलब्ध गराइएको देखिन्छ ।

विविध

१. आर्थिक वर्षको सुरुको दिनमा नै चालु आर्थिक वर्षको लागि व्यवस्थापनलाई वार्षिक लक्ष्य तथा कार्यविवरण प्रदान गर्ने कार्यलाई नियमित गरेको देखिन्छ ।
२. आर्थिक वर्षको सुरुआतसँग नियमित वार्षिक साधारण सभा हुने अवधिसम्मको लागि सञ्चालक समितिबाट पेशकी बजेट स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको असल अभ्यास देखिन्छ ।
३. सूचनाको हक, कानुनको अनुपालन र गुनासो व्यवस्थापनका लागि सुनिश्चित र व्यवस्थित गर्न संस्थामा गुनासो व्यवस्थापन अधिकारी, सूचना अधिकारी र कार्यान्वयन अधिकारी छुट्टाछुट्टै व्यवस्था गरेको देखिन्छ ।
४. हरेक दिन बिहान कार्यालय प्रवेश गरेपश्चात् सबै कर्मचारीहरूले ध्यान तथा विकू आस्थापाठ वाचन गरेपछि सकारात्मक सोचका साथ दैनिक कार्य सुरुआत गर्ने गरेको पाइन्छ ।
५. मानवीय स्रोतलाई थप व्यवस्थित बनाउन आधुनिक मोबाइल प्रणालीमा आधारित एचआर सफ्टवेयर प्रयोगमा ल्याएको देखिन्छ ।
६. जलवायु परिवर्तन र यसको प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न संस्थाभित्र प्लाष्टिकको प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्दै लगेको देखिन्छ । प्लाष्टिक रहित सदस्यको घर सूचिकृत तथा पहिचान गरी पुरस्कृत गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाएको देखिन्छ ।

७. सहकारी विभागको सफ्टवेयर कोपोमिसमा करिब १ लाख २६ हजार सेयर सदस्यको विवरण अध्यावधिक भएको देखिन्छ ।
८. संस्थाका सबै कार्यालयहरूमा सदस्यको गुनासो तथा सुभाबलाई थप जिम्मेवार र व्यवस्थित गर्न डिजिटल क्युआर (QR) मार्फत् आफ्नो गुनासो राख्ने व्यवस्था गरेको देखिन्छ ।
९. जोखिमको आधारमा संस्थाभित्रका व्यक्ति तथा सम्पूर्ण सम्पत्ति सामानहरूको पूर्ण बिमा गरी सुरक्षित गरेको पाइन्छ ।
१०. सदस्यमैत्री सेवा र कार्यालय भवनको अवधारणाअनुसार ज्येष्ठ अग्रज तथा अशक्त सदस्यज्यूहरूका लागि छुट्टै काउन्टरको व्यवस्था गर्दै लगेको देखिन्छ ।
११. यस संस्थालाई विभिन्न तहका नियामक निकायहरूबाट समयसमयमा भएगरेका अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणका क्रममा दिइएका सुभाब, सल्लाह एवम् निर्देशनहरूलाई पालना र कार्यान्वयन गर्दै गएको देखिन्छ ।
१२. परिवर्तित नियामकीय कानुनी प्रावधानअनुसार जारी भएका ऐन, नियमावली र निर्देशनअनुसार संस्थाको विनियम र अन्य नीति, नियम एवम् कार्यविधिहरू अनुकूल हुने गरी परिमार्जन तथा संशोधन गर्दै लगेको देखिन्छ ।
१३. सहकारी ऐनअनुसार राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण, कर्जा सूचना केन्द्र, ऋण असुली न्यायधीकरण र भू-सेवा प्रणालीमा दर्ता तथा आवद्ध भएको देखिन्छ ।

आ.व. २०८२/८३ का लागि लेखा सुपरिवेक्षण समितिले सञ्चालक समितिलाई दिइएका सुभाबको कार्यान्वयनको अवस्था

- सुभाब १ :** सहकारी शिक्षा, वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी जानकारी र तालिम पश्चात् सेयर सदस्य विस्तारका लागि सुभाब दिइन्छ ।
- प्रगतिको अवस्था :** प्रत्येक महिनाको अन्तमा सोही महिनाभर सदस्य हुनुभएका व्यक्तिहरूलाई सेवा केन्द्रस्तरमा सहकारी शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी अभिमुखीकरण प्रदान गर्ने गरेको देखिन्छ ।
- सुभाब २ :** समुदायमा आधारित सदस्य केन्द्रित संस्था भएकाले सामाजिक उत्तरदायित्वप्रति संस्थाको उपस्थिति बढाउनु पर्ने सुभाब दिइन्छ ।
- प्रगतिको अवस्था :** सदस्यकेन्द्री समुदायमा आधारित संस्था भएकाले समाजप्रतिको सामाजिक उत्तरदायित्व विभिन्न क्रियाकलापमार्फत् निर्वाह गरेको देखिन्छ ।
- सुभाब ३ :** वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका सिप तथा क्षमता भएका व्यक्तिलाई सदस्यता प्रदान गरी व्यवसायमा प्राथमिकता र प्रोत्साहन गर्न सुभाब दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका तथा देशमै रहेका युवाहरूलाई लक्षित गरी सुलभ दरमा ऋण तथा बचतका सेवा शुभारम्भ गरेको देखिन्छ ।

सुभाव ४ : आर्थिक विकास अवसर सिर्जना गर्ने, सिर्जना गर्न प्रोत्साहित गर्ने र सबै सदस्यहरूको समान रूपले अवसरका लागि प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने आन्तरिक आर्थिक नीति निर्माण गरी लागू गर्न सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : सदस्यहरूलाई बढीभन्दा बढी आर्थिक अवसर सृजना गरी आयआर्जनमार्फत् समृद्धि प्राप्त गर्न नीतिगत सुधारदेखि नयाँ सेवाहरू सुरुआत गरेको देखिन्छ । उद्यमशीलता प्रवर्धन, सहूलियत पूर्ण ऋण तथा स्वरोजगार सृजना गर्नेमा कार्य प्रारम्भ गरेको छ ।

सुभाव ५ : सदस्यमैत्री उपयोगितामा आधारित भई गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधारको निर्माण गरी सेवा प्रदान गर्न सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थाका सबै सेवा केन्द्र तथा कार्यालयहरूलाई भौतिक रूपमा स्तरोन्नति गर्दै लागिएको छ भने केन्द्रीय कार्यालय निर्माणको प्रक्रिया अगाडि बढेको देखिन्छ ।

सुभाव ६ : ऋणिको भुक्तानी क्षमता र व्यवसायको आयको प्रकृति हेरी ऋण भुक्तानी अवधि निर्धारण गर्न आवश्यक मितिमा सुधारको लागि सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थाको मौजुदा ऋण व्यवस्थापन नीतिमा यस वर्ष ३ पटक संशोधन गरिएको छ भने ऋण भुक्तानी प्रणालीलाई व्यवसायको आयसँग सन्तुलन कायम गरिएको देखिन्छ ।

सुभाव ७ : उच्च तरलता व्यवस्थापन तथा ऋण लगानी वृद्धिका लागि स्थिर ब्याजदरको नीतिमा जानुपर्ने सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : सहकारीलाई नियमन गर्ने प्रचलित ऐन, नियमावलीका कारण स्थिर ब्याजदरको नीति कार्यान्वयन भएको देखिदैन ।

सुभाव ८ : संस्थाले यसभन्दा पूर्व लगानी गरिएका र हाल आएर उक्त लगानी फिर्ता लिनुपर्ने भनी कानुनले तोकिएका लगानीहरू तुरुन्त फिर्ता लिन सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : विगतमा सहकारी ऐन तथा नियमावलीअनुरूप विभिन्न सङ्घसंस्थामा गरिएका लगानीहरू पछिल्लो संशोधित ऐन तथा निर्देशनबमोजिम फिर्ता गर्नुपर्नेमा विजय सामुदायिक शिक्षा सहकारीबाट सम्पूर्ण लगानी फिर्ता लिइएको, विजय सामुदायिक सूचना तथा सञ्चार सहकारी संस्थाबाट आंशिक फिर्ता लिइएको छ भने तत्कालीन विजय श्री उपभोक्ता सहकारी संस्थाबाट भने फिर्ता प्रक्रिया सुरुआत भएको देखिदैन ।

सुभाव ९ : संस्थामा अहोरात्र खटेर उच्च मनोबलका साथ काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिम प्रदान गरी उत्प्रेरणा जगाई स्थायित्व प्रदान गर्न सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थामा कार्यरत कर्मचारीको क्षमता विकास तथा स्थायित्वको लागि मौजुदा मानवीय स्रोत व्यवस्थापन नीतिमा संशोधन गरिएको, स्वमूल्याङ्कनका आधारमा तालिम तथा अध्ययनको अवसर प्रदान गरिएको र कार्यसम्पादनको आधारमा नियमित बढुवा तथा वृत्ति विकासमा सहयोग पुऱ्याएको देखिन्छ ।

सुभाव १० : संस्थाले सञ्चालन गरिरहेका गैरवित्तीय कार्यक्रमहरू विशेष गरी सामाजिक सुरक्षासँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू स्थानीय तहसँगको समन्वयमा गर्ने सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थाले वित्तीय तथा गैरवित्तीय गरी दुई प्रकृतिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । विशेष गरी गैरवित्तीय कार्यक्रमहरू सदस्यको सामाजिक सुरक्षासँग सम्बन्धित छन् र यस्तै प्रकृतिका कार्यक्रमहरू स्थानीय सरकारले पनि सञ्चालन गर्ने हुँदा समन्वयका केही प्रयासहरू भएका देखिन्छन् ।

सुभाव ११ : संस्थाले लगानी गरेका ऋणहरूको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने परिपाटी विकास गर्न सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थाले लगानी गरेका ऋणहरूको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने परिपाटी पहिलो चरणमा रु.५० लाखभन्दा माथिको लगानीबाट सुरुआत भएको देखिन्छ ।

सुभाव १२ : सेयर सदस्यहरूको ज्ञान र अनुभवलाई श्रमसँग, श्रमलाई सिपसँग, सिपलाई उत्पादनसँग, उत्पादनलाई बजारीकरण र समृद्धिसँग जोड्ने कार्ययोजना बनाई लागू गर्न सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थाले आफ्नो व्यावसायिक योजनामा पनि सदस्यको सम्वृद्धिको खाका निर्माण गरिएको र सदस्यको ज्ञान, सिप र श्रमलाई व्यावसायिकतामा विकास गर्ने प्रयास गरेको देखिन्छ ।

सुभाव १३ : संस्थाको गैरबैङ्किङ सम्पत्तिलाई बिक्री वितरणको लागि सहजीकरण गर्न सुभाव दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थामा गत वर्षदेखि मात्र गैरबैङ्किङ सम्पत्ति प्राप्त भएको छ । यसरी प्राप्त भएको गैरबैङ्किङ सम्पत्तिलाई सहकारी ऐन तथा नियमन प्राधिकरणको निर्देशनबमोजिम व्यवस्थापनको प्रक्रिया अगाडि बढाएको देखिन्छ ।

सुभाब १४ : यस संस्थाको विभिन्न ठाउँमा रहेको जग्गा जमिनको उचित व्यवस्थापनको लागि सुभाब दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थाको आफ्नै नाउमा विभिन्न ठाउँमा रहेको जग्गा जमिनको नीति नियम एवम् मापदण्डअनुसार व्यवस्थापन गर्दै लगेको देखिन्छ ।

सुभाब १५ : विभिन्न तहका समिति तथा उपसमितिसँग नजिकको समन्वय स्थापित गरी प्रभावकारी कार्यसम्पादनको लागि सुभाब दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थाभित्रका विभिन्न समिति तथा उपसमितिसँग नजिकको समन्वय स्थापित गरी संस्थागत विकास तथा व्यावसायिकताका बारेमा केही क्रियाकलापहरू भएको देखिन्छ तर यिनीहरू पर्याप्त छैनन् ।

सुभाब १६ : संस्था सञ्चालनसम्बन्धी व्यावसायिक योजना तथा अन्य नीति, नियम एवम् कार्यविधिहरूलाई समयअनुकूल अद्यावधिक गर्न सुभाब दिइन्छ ।

प्रगतिको अवस्था : संस्थाले आगामी ४ वर्षका लागि व्यावसायिक योजना निर्माण सम्पन्न गरेको र अन्य मौजुदा नीति, नियम एवं कार्यविधिहरूलाई पनि संशोधन गर्दै लगेको देखिन्छ ।

आ.व. २०८३/८४ का लागि लेखा सुपरिवेक्षण समितिद्वारा सञ्चालक समितिलाई सुभाबहरू

यस संस्थाको ३७ औँ साधारण सभामा लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट तपसिलबमोजिमका सुभाब तथा निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

१. सहकारी संस्था र अभियानप्रति आम सर्वसाधारणको विश्वास, चासो र उत्साहमा कमी आउन नदिन समय-समयमा भेला र गोष्ठीको आयोजना गरी सहकारीको महत्त्व र आवश्यकताको जानकारी गराउन सुभाब दिइन्छ ।
२. वित्तीय समावेशिता, वित्तीय साक्षरता, बजार आचरण सम्बन्धमा सहकारी शिक्षाको माध्यमबाट सदस्यहरूलाई नियमित सु-सूचित गर्नका लागि सुभाब दिइन्छ ।
३. आयस्रोत कम भएका सेयर सदस्यहरूलाई ऋणको साथसाथै व्यवसायसम्बन्धी तालिम र ज्ञानसमेत प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनका लागि सुभाब दिइन्छ ।
४. संस्थामा वृद्धि हुँदै गइरहेको तरलता रकमलाई उत्पादन, प्रशोधन र बजारीकरणका क्षेत्रमा लगानी वृद्धि गरी रोजगारीको अवस्था सृजना गर्ने कार्यमा लाग्नका लागि सुभाब दिइन्छ ।

५. संस्थाको साधारण सभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रम र बजेटलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याई अपेक्षित लक्ष्यलाई शतप्रतिशत पूरा गर्नलाई सुभाव दिइन्छ ।
६. संस्थाले लगानी गरेका र भाखा नाघेका ऋणलाई नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गरी असुलीमा जोड दिन सुभाव दिइन्छ ।
७. सेयर सदस्य परिवारका योग्य र दक्ष युवा जनशक्तिलाई आकर्षणका कार्यक्रम ल्याई स्वदेशमै व्यवसाय प्रवर्द्धन गरी रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्नका लागि सुभाव दिइन्छ ।
८. जोखिमलाई समयमै व्यवस्थापन गर्न प्रभावकारी आन्तरिक प्रणाली तथा सूचना प्रणाली विकास गरी लागू गर्नका लागि सुभाव दिइन्छ ।
९. संस्थाले सञ्चालन गर्दै आइरहेका सामाजिक सुरक्षासँग सम्बन्धित गैर-वित्तीय कार्यक्रमहरू स्थानीय निकायसँग सहकार्य गरी सञ्चालनमा ल्याउनका लागि सुभाव दिइन्छ ।
१०. संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी उत्प्रेरणा जगाउन समसामयिक विषयमा तालिमको प्रबन्ध मिलाउन सुभाव दिइन्छ ।
११. नियमित आय-आर्जन नगर्ने स्थायी सम्पत्तिमा ठुलो लगानी नगर्न र यस अघि लगानी गरिएका नकमाउने सम्पत्तिहरू समयमै उचित व्यवस्था मिलाउनका लागि सुभाव दिइन्छ ।
१२. कर्जा लिई व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका सदस्यहरूलाई निर्धारित समयमा भुक्तानी गर्न कठिनाई परेको अवस्थामा निजको वित्तीय अवस्था र भुक्तानी क्षमताको मूल्याङ्कन गरी नियमानुसार सहजीकरण गर्नका लागि सुभाव दिइन्छ ।
१३. सुशासनको पहिलो सूचक आर्थिक पारदर्शिता र मितव्ययिता भएकाले कार्यक्रमहरूको आयोजना अघि अग्रीम बजेट बनाई निर्णय गरेर मात्र खर्च गर्ने परिपाटीलाई कडाईका साथ लागू गर्न सुभाव दिइन्छ ।
१४. संस्थाले विगतमा लगानी गरेका र वर्तमानमा कानूनसम्मत नभएका विजय श्री उपभोक्ता सहकारी संस्था, विजय सामुदायिक सूचना तथा सञ्चार सहकारी संस्था, हब सहकारी संस्था र प्रस्तावित नेपाल सहकारी संस्थामा रहेको सेयर लगानी रकम चालु आ.व.मा फिर्ता गराउनका लागि सुभाव दिइन्छ ।
१५. संस्था सञ्चालनसम्बन्धी आवश्यक पर्ने नीति, नियम, कार्यविधि तथा नियमनकारी निकायहरूबाट प्राप्त सुभावहरूलाई समयानुकूल अद्यावधिक गरी लागू गर्नका लागि सुभाव दिइन्छ ।

१६. संस्थाको पुँजीवृद्धि कार्यक्रमअन्तर्गत प्रतिसदस्य न्यूनतम सेयर वृद्धि गर्दै लगी समान सेयरको अवधारणामा जान आवश्यक नीति निर्माण गरी कार्यान्वयनमा जान सुभाब दिइन्छ ।
१७. संस्थाका केन्द्रीय उपसमितिहरूको कार्य विवरणअनुसार सक्रिय सहभागिताका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सुभाब दिइन्छ ।

आदरणीय सेयर सदस्य महानुभावहरू,

संस्थाको वित्तीय अवस्था, सदस्यको बचतको सुरक्षा तथा संस्थाप्रतिको सदस्यहरूको विश्वास कायम राख्नु हाम्रो साभा दायित्व हो । यसका लागि प्रभावकारी आन्तरिक नियन्त्रण, सुदृढ कर्जा जोखिम व्यवस्थापन, गुणस्तरीय कर्जा असुली, तरलता व्यवस्थापन, खर्चमा मितव्ययिता, जोखिम न्यूनीकरण तथा नियामकीय प्रावधानको पूर्ण पालना आगामी दिनका प्रमुख प्राथमिकता हुनुपर्ने देखिन्छ ।

सहकारी क्षेत्रमा देखापरेका चुनौती तथा बदलिँदो आर्थिक परिवेशलाई ध्यानमा राख्दै संस्थाले वित्तीय स्थायित्व र दिगोपनलाई केन्द्रमा राखी थप सावधानीपूर्वक कारोबार सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यकता छ । विशेष गरी संस्थाको स्रोत तथा साधनको प्रभावकारी उपयोग, जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण, प्रविधिको सुरक्षित प्रयोग र सुशासनका अभ्यासलाई अझ सुदृढ गर्दै लैजानु आवश्यक छ ।

लेखा सुपरिवेक्षण समिति संस्थाको पारदर्शिता, जवाफदेहिता, वित्तीय अनुशासन र सुशासन अभिवृद्धिका लागि सञ्चालक समिति, व्यवस्थापन तथा कर्मचारीहरूसँग रचनात्मक सहकार्य गर्दै आफ्नो वैधानिक तथा संस्थागत जिम्मेवारीलाई आगामी दिनमा पनि निष्पक्ष, प्रभावकारी र जिम्मेवार ढङ्गले निर्वाह गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछ ।

हामीलाई प्रदान गर्नुभएको विश्वासभित्र रहेर संस्था सञ्चालनका मूल्य, मान्यता र आदर्शलाई आत्मसात् गरी प्रचलित अभ्यास, मौजुदा नीति, नियम, सहकारीका आधारभूत सिद्धान्त र मूल्य मान्यताका आधारमा हामीले आर्जन गरेको ज्ञान, सिप र विवेकको उच्चतम प्रयोग गरी आन्तरिक लेखा परीक्षण, संस्थाका अन्य क्रियाकलापहरूको बारेमा अध्ययन तथा निरीक्षण एवम् सम्बद्ध पक्षसँगको छलफल एवम् अन्तर्क्रियाका आधारमा, संस्थामा संलग्न पदाधिकारी एवम् कर्मचारीहरूबाट कहींकतै संस्था तथा सदस्यको हित प्रतिकूल हुने गरी कार्य नगरेको कुरा यस सम्मानित साधारण सभामार्फत् सम्पूर्ण सेयर सदस्यज्यूहरूमा जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

धन्यवाद ज्ञापन सम्बन्धमा

अन्त्यमा, विकूको संस्थागत विकास, वित्तीय स्थायित्व र सदस्य सेवाको निरन्तर सुधारका लागि योगदान पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण सेयर सदस्य, सञ्चालक समिति, व्यवस्थापन, कर्मचारी, शुभेच्छुक तथा सम्बन्धित सबै पक्षप्रति लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद तथा कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं ।

“सुदृढ वित्तीय अनुशासन, पारदर्शी लेखा प्रणाली, प्रभावकारी सुपरिवेक्षण र उत्कृष्ट सुशासन नै विकूको दिगो समृद्धिको आधार हो ।”

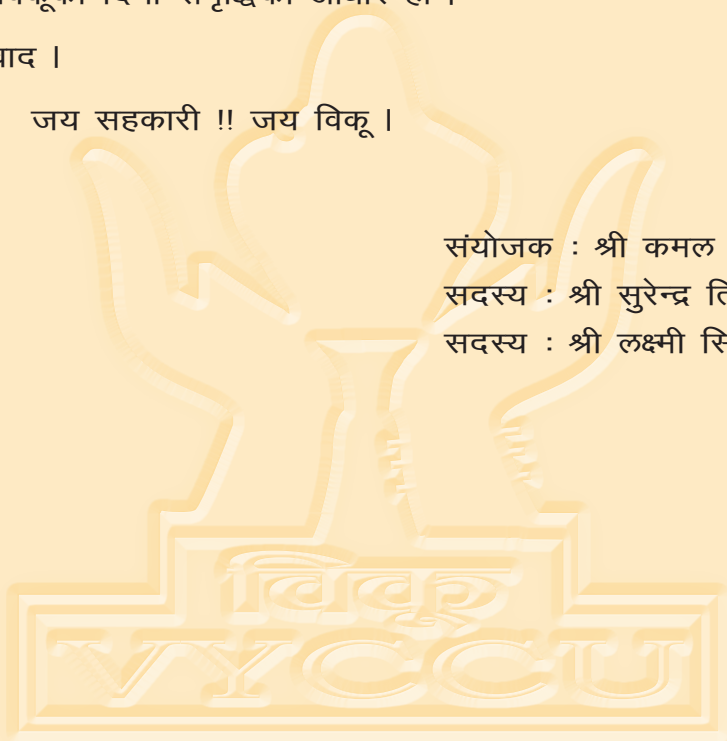
धन्यवाद ।

जय सहकारी !! जय विकू ।

संयोजक : श्री कमल सुवेदी

सदस्य : श्री सुरेन्द्र तिवारी

सदस्य : श्री लक्ष्मी सिग्देल

ऋण उपसमितिको प्रतिवेदन (आ.व. २०८२/८३)

कालिदाश गौडेल
संयोजक

परिवेश

कुनै पनि सहकारी संस्थाको प्रमुख आधार भनेको सदस्य सहभागिता र बलियो पुँजीगत संरचना हो । बलियो एवं दरिलो वित्तीय संरचनाबाट मात्र सदस्यलाई प्रभावकारी सेवा तथा सुविधा प्रदान गर्न सकिन्छ । संस्थाको मूल आय भनेको ऋण लगानीबाट प्राप्त प्रतिफल हो । वित्तीय अनुपातको आधारमा बचत तथा लगानीको दर कायम गरिन्छ । बचत सङ्कलन र ऋण लगानी संस्थाको प्रमुख व्यवसाय हो । सन्तुलित तरिकाबाट यसको व्यवस्थापनले गर्दा नै संस्थाको वित्तीय स्थायित्व र सुदृढीकरण सम्भव हुन्छ । प्रभावकारी ऋण लगानी तथा असुली हुन सकेमा संस्थाका वित्तीय सूचकहरू पनि स्वस्थ हुन्छन् भन्ने कुरामा हामी सचेत र सतर्क छौं ।

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ वित्तीय हिसाबले निकै नै उतारचढावको वर्ष रहन गयो । संस्थाको ऋण लगानी र असुलीको प्रभाव आन्तरिक र बाह्य तत्त्वले पारेको हुन्छ यसकारण नेपालको अर्थतन्त्रको बदलिँदो परिस्थिति र बजार सङ्कुचनका कारण संस्थाले समयसापेक्ष आफ्नो रणनीतिक हिसाबले समयसापेक्ष निर्णय गरी आफ्नो पुँजी परिचालन गर्दै आएको छ । अस्वस्थ प्रतिस्पर्धाका बाबजुत पनि सुरक्षित ऋण लगानी र समयमै ऋण असुलीलाई प्राथमिकता दिँदै आएको छ । आफ्ना सेयर सदस्यहरूलाई आर्थिक र सामाजिक रूपान्तरणका लागि उचित ब्याजदरमा ऋण लगानी गरिएको छ । यद्यपि यस अवस्थालाई व्यवस्थापन गर्नका लागि नयाँ लगानीको क्षेत्र पहिचान, विशेषतामा नयाँपन, लगानी तथा असुलीमा सहजता, छिटो छरितो प्रक्रिया, नियमित भुक्तानीमा प्रोत्साहनजस्ता तत्काल गर्नुपर्ने कार्य समयमा नै गर्दै आएको कुरा निवेदन गर्न चाहन्छु ।

लगानीमा प्रोत्साहन र असुलीमा प्राथमिकता

ऋण लगानी र असुलीले संस्थाको समग्र वित्तीय अवस्थामा प्रभाव पार्ने भएकाले तरलता न्यूनीकरणका लागि लगानी प्रोत्साहन र वित्तीय स्वस्थताका लागि असुलीलाई प्राथमिकतामा राखेर काम गरिरहेका छौं । प्रत्येक महिना २० दिन लगानी र १० दिन असुली लागि कार्ययोजना बनाएर कार्य गरिरहेका छौं । सेवा केन्द्रदेखि केन्द्रसम्म विभिन्न तहमा कार्यदल बनाई कार्य अगाडि बढाएका छौं । ऋण भुक्तानीलाई नियमित गर्नका लागि स्थायी प्रकृतिको प्रोत्साहन कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ । ठूलो लगानीभन्दा पनि सानो तर धेरै संख्यामा भन्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ । गत आ.व. मा भन्दा यस आ.व.मा लगानी कमी भए तापनि असुलीमा धेरै नै सुधार भएर आएको छ । सदस्यहरूलाई नियमित किस्ता भुक्तान गर्न प्रोत्साहनस्वरूप ब्याज रकममा ५ प्रतिशत छुटको व्यवस्थालाई निरन्तरता गरिएको छ । थप लगानीको कमीका कारण व्यवसाय बन्द हुने अवस्थामा पुगेका व्यवसायलाई पुनरुत्थान ऋण प्रदान गरी सदस्यहरूलाई व्यवसाय सञ्चालनमा सहयोग गरिएको छ ।

ऋण महोत्सव तथा ऋण क्लिनिक सेवा

ऋण लगानीलाई वृद्धि गर्ने उद्देश्यले यही २०८२ फागुन १५ गतेदेखि चैत्र १० गतेसम्म ऋण क्लिनिक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत कार्यविधिअनुरूप यस अवधिमा ऋण लिन आउने सेयर सदस्यहरूले नाम दर्ता गरेमा विभिन्न किसिमका सेवाहरू उपलब्ध गराइएको थियो । यस अवधिमा नाम दर्ता गरेमा ब्याजदरमा छुटको व्यवस्था, युवा उद्यमीअन्तर्गत ४० वर्षसम्मका लागि ४० लाखसम्मको सहूलियत ब्याजदरमा ऋण लगानी, असल तथा नियमित किस्ता तिर्ने ऋण सदस्यहरूको ब्याजदरमा छुट, हरित ऋणअन्तर्गत विद्युतीय सवारी साधन खरिद गर्दा ७०% सम्म ऋण लगानीको व्यवस्था, सेवा शुल्क निःशुल्क, ४० वर्षभन्दा माथिका सदस्यहरूले यस अवधिमा व्यावसायिक ऋण लागेमा ब्याजदरमा छुटजस्ता सुविधा उपलब्ध गराइएको थियो । यस अवधिमा भण्डै १३,००० भन्दा बढी सेयर सदस्यहरू लाभान्वित हुनुभएको थियो भने यस अवधिमा भण्डै ७५ करोड ऋण लगानी वृद्धि भएको थियो ।

अनुगमन तथा सुरक्षण

ऋण लगानीलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि आवश्यकताअनुसार बैठक बस्ने गरिएको छ । प्रत्येक महिना व्यवस्थापन उपसमितिको बैठक बसी ऋण सिफारिस गर्ने गरिएको छ । रु.१० लाखदेखि माथिका सबै ऋणको हकमा संस्थागत मूल्याङ्कनकर्ताको नियुक्ति गरी निजबाट नै मूल्याङ्कन गराउने र धितोबन्धक पास गरी रोक्का राख्ने गरिएको छ । ऋण लगानी तथा असुलीलाई थप प्रभावकारी बनाउन उच्च व्यवस्थापन तहबाट कार्यदल गठन गरी सघन अनुगमन गर्ने गरिएको छ । हरेक महिनाको कार्ययोजना बनाई कार्य गरिएको छ । धितो निरीक्षण, परियोजना तथा व्यवसाय निरीक्षण, असुली ताकेता र नियमित कार्यलाई कार्ययोजनामा समावेश गरी सम्पादन गर्ने गरिएको छ । भाखा नाघेको ऋणलाई व्यवस्थापन गर्न कानुनी प्रक्रियामार्फत् लिलाम बिक्री गर्ने प्रक्रियासमेत सुरुआत गरिएको छ । ऋण लगानी प्रक्रियालाई छिटो, छरितो, सुरक्षित तथा प्रभावकारी बनाउनको लागि अनलाइन Xmartcredit सफ्टवेयर जडान गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ । प्रत्येक महिनाको सुरुमा कार्ययोजना बनाई सोही योजनाअनुसारको कार्यसम्पादन गरी महिनाको अन्त्यमा प्रगति समीक्षा गर्ने गरिएको छ ।

कार्यसम्पादन

ऋण स्वीकृतको सीमालाई तहगत रूपमा नीतिगत व्यवस्थामार्फत् कार्यान्वयन गरिएको छ । रु.४० लाखसम्मको ऋण स्वीकृत उच्च व्यवस्थापनबाट, ४० लाखभन्दा माथिको ऋण स्वीकृत ऋण उपसमितिबाट र रु.१ करोडभन्दा माथिको ऋण स्वीकृत सञ्चालन समितिबाट हुने नीतिगत व्यवस्थाअनुसार ऋण उपसमितिको २२ पटक बैठक बसी ऋण स्वीकृत तथा स्वीकृतिका लागि सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गरिएको छ । ऋण स्वीकृत प्रक्रियालाई सहज, छिटो तथा छरितो बनाउनका लागि ऋण उपसमितिको हरेक महिना नियमित तथा आकस्मिक गरी बैठक बस्ने गरिएको छ ।

यस आ.व. २०८२/८३ को अन्तसम्ममा ७,४५४ जना सदस्यमा रु.७,५४,५४,९४,३८४/- ऋण लगानीमा रहिरहेको छ । यस आ. व. मा मात्रै जम्मा ऋण लगानी रु.४,७३,५५,४५,०००/- र असुली रु.४,०७,१०,६४,२०४/- भएको छ । लगानीमा रहिरहेको ऋणमध्ये कृषिमा रु.५६१७१०००/-, मौरीपालनमा रु.७८,०५,०००/-, व्यापारमा रु.२,८९,२८,२९,०००/-, शिक्षामा रु.१,२७,६२,०००/-, वैदेशिक रोजगारमा रु.२,८४,२३,०००/-, हायरपर्वेज रु.९०,४९,०००/-, भवननिर्माणमा रु.२,९१,३१,४५,०००/-, लघुउद्यममा रु.३९,४०,६४,०००/-, पशुपालनमा रु.३१,९०,०१,०००/-, कुखुरापालनमा रु.२,१२,१०,०००/- सिलाइ-कटाइमा रु.२५,४४,०००/-, कर्मचारी ऋणमा रु.१,५९,०१,०००/-, आवधिक बचत ऋणमा रु.२,३१,९९,०००/-, व्यावसायिक ऋणमा रु.१,०६,८०,०००/-, घरायसी सामग्रीमा रु.४,९३,०००/-, हरित ऋण रु.५६,४६,१०००/-, औधोगिक ऋण रु.१८,५१,०००/-, सेवामूलक व्यवसाय ऋण रु.२,९९,०३,०००, करियर ऋण रु.७४,०००/- साइकल ऋण रु.३३,०००/- रहेको छ ।

यसरी हेर्दा समीक्षा अवधिमा हामीले लिएको लक्ष्यमा करिब ७४ प्रतिशत ऋण लगानीमा उपलब्धि भएको छ । प्रतिव्यक्ति औषत ऋण लगानी रु.१०,१२,०००/- रहेको छ ।

धन्यवाद ज्ञापन

अन्तमा गत आर्थिक वर्षभरि नै ऋण लगानी तथा असुलीमा प्रत्यक्ष संलग्न हुनुहुने सदस्यज्यूहरू, समिति तथा उपसमितिका पदाधिकारीज्यूहरू, कर्मचारी साथीहरू लगायत समृद्ध व्यक्ति तथा निकायप्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

जय विकू ! जय सहकारी ।

संयोजक : श्री कालिदाश गौडेल

सदस्य : श्री टिकाराम सापकोटा

सदस्य : श्री बलराम उपाध्याय

शिक्षा उपसमितिको प्रतिवेदन (आ.व. २०८२/०८३)

लक्ष्मी गौतम
संयोजक

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

‘बचत नै विकासको बीउ हो’ भन्ने आदर्श सोचाइका साथ सामाजिक जागरण अभियानका रूपमा सुरु गरिएको यो सहकारी अभियान प्रतिव्यक्ति दैनिक ५० पैसा अर्थात् प्रतिव्यक्ति मासिक १५ रूपैयाँ सङ्कलन गरी थालिएको हो । समाजमा व्याप्त गरिबी, अशिक्षा र कुलतबाट समुदायलाई मुक्त गरी बचत गर्ने बानीको विकास गराउने तथा त्यसरी सङ्कलित बचतलाई सदस्यज्यूहरूभित्रै परिचालन गरी विभिन्न किसिमका सामाजिक उद्यमहरूको प्रवर्द्धन गर्नु यसको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । अथक मेहनतको साथ वित्तीय, गैरवित्तीय तथा उच्च प्रविधियुक्त सेवा सहज र सर्वसुलभ तरिकाले प्रदान गर्दै आज विकू स्थानीयको पहिलो रोजाइ मात्र होइन नेपालको उत्कृष्ट सहकारी संस्थाको रूपमा समेत स्थापित हुन सफल भएको छ । एसियाली ऋण महासङ्घ (ACCU) द्वारा ६ पटक ACCESS BRAND प्रदान गर्नु, लघुवित्त विश्वव्यापी सञ्जाल Mix Market International द्वारा Five Star प्रदान हुनु तथा Waking the Asian Pacific Co-operative Potential नामक अस्ट्रेलियाको जर्नलमा विकूको बारेमा प्रकाशित हुनु, Achievement Forum Europe अवार्डको लागि मनोनयनमा पर्नु, अनुकरणीय प्रविधिको उच्चतम प्रयोगमा सम्मानित हुनु संस्थाको लागि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गौरवको विषय भएको छ ।

समसामयिक सन्दर्भ र अवस्था

परिवर्तित सन्दर्भ र अवस्थाअनुसार सदस्यज्यूहरूको चाहना र अपेक्षाहरू पनि परिवर्तन हुँदै जान्छन् । यस परिस्थितिमा फरक तरिकाले सदस्यज्यूहरूलाई शिक्षा, सूचना तथा जानकारी प्रदान गर्दै सदस्यज्यूहरूको वित्तीय पहुँच विस्तार गर्नुपर्ने देखिन्छ । नेपाल सरकार तथा नेपाल राष्ट्र बैङ्कले पनि प्रविधियुक्त वित्तीय सेवालाई प्रोत्साहन गरेको सन्दर्भमा संस्थाले सहकारी संस्थामार्फत् प्रदान गर्न सकिने प्रविधियुक्त वित्तीय सेवा पूर्णरूपमा प्रदान गरिरहेका छौं । प्रविधियुक्त सेवा वा वित्तीय पहुँच वृद्धि गर्न प्रविधि साक्षरतालाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाएका छौं । संस्थाको कार्यक्षेत्र, कारोबार र सदस्य विस्तार तथा बदलिँदो परिस्थितिले सिर्जना गर्ने आन्तरिक तथा बाह्य जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्दै संस्थामार्फत् हुने वित्तीय कारोबारमा पारदर्शिता कायम गर्न, सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निरुत्साहित गर्न, ऐन कानून तथा आन्तरिक कार्यविधिहरूको कार्यान्वयन गरी सदस्यज्यूहरूलाई सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी सचेतना प्रदान गर्दै गैरकानुनी लगानीअन्तर्गत हुने वित्तीय पारदर्शिता कायम राख्न सफल भएको अनुभव हामीले गरेका छौं ।

प्रविधिको उच्चतम प्रयोगसँगै निरन्तर सदस्यज्यूहरूसँग सम्पर्क समन्वय, तुरुन्त एटिएम कार्ड प्रदान, भर्चुअल कार्ड प्रदान, तुरुन्त क्यूआर कोड प्रदान, घरमै बसी अनलाइन बैकिङ सेवा, मिस्डकल बैकिङ सेवा, घरबाटै अनलाइन ऋण माग सेवा, प्रविधि प्रयोग गर्ने तरिका, एसएमएसलगायतका सेवाहरू प्रयोग गर्न सामाजिक सञ्जाल फेसबुक, वेवसाइट, भाइवर, युट्युवमार्फत् सूचना तथा जानकारी निरन्तर प्रकाशन एवं प्रसारण गरिरहेका छौं । सहकारी शिक्षामा संस्थाको विनियमअनुसार बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्ने गरिएको छ । विगतमा सहकारीले बचत तथा ऋणको मात्र कारोबार गर्नपर्छ भन्ने मान्यताबाट माथि उठेर सदस्यभित्र शिक्षा, तालिम र सूचना भन्ने सहकारीको पाँचौं अन्तर्राष्ट्रिय सिद्धान्तलाई आत्मसात् गर्दै संस्थाका सेयर सदस्यज्यूहरूलाई संस्थाको विभिन्न गतिविधिहरूको बारेमा जानकारी गराउने, सहकारीको सैद्धान्तिक तथा व्यावहारिक पक्षहरूको बारेमा चेतना जगाउने र बचत जम्मा तथा ऋण सदुपयोगिताको ज्ञानका बारेमा साक्षरताका लागि वार्षिक बजेटको अधिनमा रही कार्यक्रमहरू गर्दै आइरहेका छौं ।

सदस्य शिक्षा तथा विस्तारीत मञ्च

निरन्तर एवं आधुनिक विकास क्रमको स्वरूपसँगै सहकारीको दिगोपनको रूपमा सदस्य केन्द्रित सहकारी शिक्षालाई मानिन्छ । सदस्य शिक्षा तथा सूचना संस्था विकासको मेरुदण्ड हो । सदस्यले लिने अपनत्व र सहभागिता यसको चरण र प्रकरणमा निर्भर गर्दछ । विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.ले पनि संस्था विकासको लागि यो प्रक्रियालाई पहिलो शर्तको रूपमा आत्मसात् गर्दै आइरहेको छ । विगतमा पनि देशका विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी सङ्घ/संस्थामार्फत् शिक्षा साक्षरताका कार्यक्रमहरू सञ्चालन भए । त्यो कति उपलब्धिमूलक रह्यो मूल्याङ्कनको विषय होला तर अब परिवर्तित सन्दर्भमा संस्थाले वित्तीय, प्रविधि, बिमा र स्वास्थ्य साक्षरतालाई एकीकृत गरी सदस्य सहभागिता तथा विस्तारीत मञ्चमार्फत् सञ्चालन गरिएको छ ।

सदस्यज्यूहरूको लागि विभिन्न माध्यमबाट वित्तीय साक्षरता तथा सदस्यज्यूहरूको विस्तारित मञ्च, नयाँ सदस्य अभिमुखीकरण, स्कुलस्कुलमा विकू कार्यक्रम, त्रैमासिक बुलेटिन प्रकाशन, दीर्घकालीन छात्रवृत्ति कार्यक्रम, भान्सा साक्षरता, अनलाइन सदस्य सर्वेक्षण, युवासँग विकू, विकू स्मार्ट बैंकिङ, आन्तरिक तथा बाह्य अवलोकन, घरदैलो गरी वृहत् प्रविधि साक्षरता तथा सदस्य सर्वेक्षण, सामाजिक सञ्जाल फेसबुक, वेवसाइट, भाइबर, युट्युब र सेवा केन्द्रहरूमार्फत् निरन्तर सहकारी शिक्षालाई अगाडि बढाइरहेका छौं ।

शिक्षामूलक प्रकाशन तथा सन्दर्भ सामग्री :

- अध्ययन/अवलोकन (आन्तरिक तथा बाह्य)
- प्रविधि साक्षरता
- वित्तीय साक्षरता
- बिमा साक्षरता
- क्यालेन्डर प्रकाशन
- मासिक/त्रैमासिक प्रतिवेदन
- विकू सन्देश त्रैमासिक पत्रिका
- वार्षिक प्रतिवेदन
- ब्रोसरहरू र लिफ्लेटहरू प्रकाशन
- कल सेन्टर
- विकू स्मार्ट बैंकिङ मोबाइल एप्लिकेशन
- विकूको वर्णमाला प्रकाशन
- विषयगत सेवाअनुसारका श्रव्य दृश्य

- वृहत प्रविधि साक्षरता तथा सदस्य सर्वेक्षण घरदेलौ
- कल सेन्टर

सञ्चालन गरिएका शिक्षामूलक कार्यक्रमहरू

- हरेक महिना नयाँ बन्ने सदस्यलाई अभिमुखीकरण
- स्वास्थ्य सचेतना तथा स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम
- वित्तीय सचेतना (साइबर स्वयाम, संस्थागत जानकारी अलर्ट)
- प्रविधि साक्षरता कार्यक्रम
- वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम
- बिमा साक्षरता कार्यक्रम
- सदस्यज्यूहरूकै घर आँगनमा घरदैलो कार्यक्रम
- सामाजिक सञ्जाल मार्फत् सूचना तथा सेवा प्रवर्द्धन कार्यक्रम
- असल अभ्यासको सिकाइ तथा अध्ययनको लागि पाल्नुहुने बाह्य सङ्घ संस्था प्रतिनिधिहरूसँगको अन्तर्क्रिया कार्यक्रम
- सदस्यको पिँढीमा पलेटी कार्यक्रम
- ग्लोबल मनि सप्ताह कार्यक्रम
- ऋण क्लिनिक तथा परामर्श

सञ्चालन गरिएका क्षमता अभिवृद्धिसम्बन्धी तालिमहरू

- सदस्य शिक्षा तथा विस्तारीत मञ्च
- सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी तालिम
- करेसाबारी हरियो तरकारीसम्बन्धी तालिम
- सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उपसमितिको लागि नेतृत्व विकास तालिम
- कर्मचारीहरूको लागि व्यावसायिकता विकास तालिम
- ऋण व्यवस्थापन तालिम
- सूचना प्रविधि तथा साइबर सुरक्षा तालिम
- व्यक्तित्व विकास तालिम
- कार्यालय व्यवस्थापन तालिम
- व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा अनुगमन तालिम
- भान्सा साक्षरता तालिम
- कृषक व्यवसाय खेल तालिम

धन्यवाद ज्ञापन सम्बन्धमा

अन्तमा सहकारीको क्षेत्रमा भए गरेका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्यासहरूको बारेमा सदस्यज्यूहरूलाई जानकारी गराउने, आफूसँग भएको सिप तथा दक्षता एक सदस्यले अर्को सदस्यलाई सदस्यदेखि सदस्यसम्म रूपान्तरण गर्ने परिपाटी विकास गरिने छ । सहकारी एक वृहत् क्षेत्र भएकाले एकपटक मात्र हैन निरन्तर सहकारी शिक्षाको आवश्यकता पर्दछ । संस्थाको क्षमताअनुसार सबै सेयर सदस्यज्यूहरूलाई एकीकृत सहकारी शिक्षा कार्यक्रममा सहभागी गराई सचेतना अभिवृद्धि गर्न र समुन्नत समाज निर्माणका लागि सबैलाई सहकारीमा आवद्ध गराउने नियमित प्रक्रियालाई निरन्तरता दिइने छ ।

आफूमा भएको क्षेत्रगत सिप तथा दक्षतामार्फत् सामाजिक रूपान्तरणमा संस्थालाई निरन्तर साथ र समर्थन गर्नुहुने सम्पूर्ण सेयर सदस्यज्यूहरू, सञ्चालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, शिक्षा उपसमितिका सहकर्मी साथीहरू, विभिन्न उपसमितिका पदाधिकारीज्यूहरू, कर्मचारीलगायत सम्बद्ध सबैमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

जय सहकारी ! जय विकू ।

संयोजक : श्री लक्ष्मी गौतम

सदस्य : श्री प्रतिभा अर्याल

सदस्य : श्री काशिनाथ पोखरेल

सदस्य : श्री श्रीधर उपाध्याय

सदस्य : श्री यज्ञमूर्ति रिजाल

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा निवारणसम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदन (आ.व. २०८२/०८३)

पृष्ठभूमि :

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन २०६४ को दफा ४६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी तयार भएको सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण नियमावली २०७३ लाई आधार मानी जारी हुन गएको सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीसम्बन्धी सहकारी संस्थालाई जारी निर्देशन २०७४ लाई प्रभावकारी रूपमा लागू गर्नको लागि संस्थाले सम्पत्ति शुद्धीकरण नीति २०७४ तयार पारी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ, पहिलो संशोधन २०७८ र राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण गठन भएपश्चात् जारी गरिएका निर्देशनसहित २०८३ मा तेस्रो संशोधन एवं सम्पत्ति शुद्धीकरण नीति अद्यावधिक गरिएको छ । र त्यसपश्चात् ऐनमा भएको परिवर्तन संशोधन साथै नियामवलीमा भएको परिवर्तन संशोधन र गरिएका व्यवस्था एवम् सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी अनुसन्धान तहकिकात गर्न नेपाल राजपत्र, राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण, सहकारी विभाग र नियमनकारी निकायबाट प्रकाशित सूचना तथा मार्गनिर्देशनहरू को पूर्ण पालना तथा कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । संस्थाको सम्पूर्ण कारोबार यसै नीतिको अधिनमा सम्पादन गरिँदै आएको छ । सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण कार्यविधि को कार्यान्वयन गरी संस्थामार्फत् गरिने वित्तीय कारोबारलाई स्वच्छता एवं पारदर्शिता कायम गर्दै संस्थामा जोखिम कम गर्दै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली मजबुद बनाउँदै संस्थागत सुशासन तथा लक्ष्य प्राप्तिमा सहयोग पुग्ने गरी कार्य सम्पादन गर्न सहयोग पुग्नेछ ।

राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणद्वारा “बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको दर्ता अभिलेखीकरण मापदण्ड, २०८२ आनुरूप यस विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले पनि मिति २०८२/१०/१३ गते राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणद्वारा सहकारी संस्थाको सञ्चालन इजाजतपत्र (इजाजतपत्र नं.: २०५०-००८२९) प्राप्त गरेको छ साथै राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणद्वारा जारी निर्देशन, मापदण्ड तथा संस्थाको आन्तरिक नीति एवम् कार्यविधिअनुसार सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण (AML/CFT)

सम्बन्धी व्यवस्थाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै सम्पूर्ण विवरणहरू तोकिएको समयमा नियमनकारी निकाय सहकारी विभाग तथा राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणमा पठाइएको छ ।

संस्थाले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐनमा भएका व्यवस्थाहरूलाई पालना गर्दै लगेको छ । खासगरी सङ्गठित अपराध तथा राजस्व छलिबाट आर्जित सम्पत्तिको व्यवस्थापनमा संस्थालाई प्रयोग हुन नदिन आवश्यक सावधानीहरू अपनाइएको छ र साथै शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी डिजिटल पद्धति Datum Software अन्तर्गतको TrustAML प्रयोगमा ल्याइएको छ । संस्थाले ऋण लगानी गर्दा सदस्यज्यूहरूबाट धितो लिई ऋण उपभोग गर्नुको प्रयोजनसमेत स्पष्ट खुलाई प्रचलित कानूनानुसार कारोबार गर्ने सदस्यज्यूहरूलाई मात्र ऋण दिने नीति लिएको छ । रू.५ लाखभन्दा माथिको भुक्तानीलाई अनिवार्य एकाउन्ट पेयी चेकमार्फत् भुक्तानी गर्ने गरिएको छ । बिलहरूको भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित संस्था वा कम्पनीको नाममा चेकमार्फत् भुक्तानी गर्ने गरिएको छ ।

एक दिनमा एक पटक वा पटकपटक गरी रू.१० लाखभन्दा बढी निक्षेप जम्मा गर्ने सदस्यज्यूहरूलाई रकमको स्रोत स्पष्ट खुलाई निक्षेप लिने गरिएको छ । रू.१ लाखभन्दा माथिको नगद जम्मा तथा भुक्तानी गर्दा स्रोत खुलाई नगद जम्मा गर्ने तथा भुक्तानी पाउने व्यक्तिको आधिकारिक परिचय-पत्र प्रतिलिपि राख्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

संस्थाको कार्यक्षेत्रभित्र स्थायी बसोबास गरेको एक दिन गरी बसोबास स्थल र पेसासम्बन्धी पूर्ण जानकारी लिई TrustAML को प्रयोगद्वारा सदस्यको Screening गरेर मात्र सदस्यता प्रदान गर्ने व्यवस्था रहेको छ । कारोबारको स्रोतको जानकारी लिई सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन तथा नियमावलीमा भएका व्यवस्थाहरूलाई परिपालना गर्दै लगिएको छ ।

तोकिएको सीमाभन्दा बढीको कारोबारको नेपाल राष्ट्र बैङ्क वित्तीय जानकारी एकाइमा नियमित प्रतिवेदन पठाउने गरिएको छ । सम्पत्ति शुद्धीकरण ऐन, नियमावली तथा वित्तीय जानकारी एकाइले समयसमयमा दिएको निर्देशन पालना तथा सहकारी विभागले सहकारी सङ्घसंस्थालाई जारी गरेको निर्देशन २०७४ बमोजिम संस्थाले कार्यान्वयन अधिकारी नियुक्त गरेको छ ।

संस्थाले संस्थामा कार्यरत कर्मचारी, सञ्चालक समिति, विभिन्न समिति, उपसमिति तथा सेयर सदस्यहरूलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा जोखिम न्यूनीकरणसम्बन्धी तालिम तथा गोष्ठीहरूमा सहभागी गराउँदै आएको छ । संस्थाले सूचना पार्टी, पत्रपत्रिका,

सामाजिक सञ्जाल तथा वेबसाइटमार्फत् सूचना प्रकाशित गरी संस्थागत जानकारी तथा सदस्यज्यूहरूलाई आफ्नो विवरण अद्यावधिक गर्न सूचना तथा जानकारी प्रदान गरेको छ । साथै आगामी दिनमा यसलाई थप व्यवस्थित गरी सदस्य तथा संस्थाको कारोबारमा हुन सक्ने जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्दै लगिने छ ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा निवारणसम्बन्धी यस आर्थिक वर्षमा सम्पन्न कार्यहरू :

१. **सीमा कारोबार प्रतिवेदन (Threshold Transaction Report TTR) सम्बन्धमा**
सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा निवारणसम्बन्धी सहकारी सङ्घसंस्थालाई जारी निर्देशन २०७४ को दफा १९ अनुसार वित्तीय जानकारी एकाइ तथा नियामक निकाय सहकारी विभागमा वित्तीय जानकारी इकाईले तोकेबमोजिमको ढाँचामा सीमा कारोबार प्रतिवेदन (Threshold Transaction Report) कार्यान्वयन अधिकारीद्वारा कारोबार सम्पन्न भएको मितिले १५ दिनभित्र वित्तीय जानकारी इकाईमा पुर्ने गरी यस आर्थिक वर्षमा Trust AML को प्रयोगबाट जम्मा ६७४ सिमाकारोबारको जानकारी GoAML द्वारा पठाइएको छ ।
२. सहकारी विभागको कोपोमिस सफ्टवेयरमा यस आर्थिक वर्षसम्म १,२५,७१३ जना सदस्यहरूको सदस्य पहिचान अद्यावधिक गरी अपलोड गरिएको छ साथै साधारण सभा, मासिक र वार्षिक विवरण तथा अन्य प्रतिवेदनहरू विभागमा रहेको एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली अपलोड गरिएको छ ।
३. सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा निवारणसम्बन्धी सहकारी सङ्घसंस्थालाई जारी निर्देशन २०७४ अनुसार सदस्य पहिचान फारम, भौचर लगायतका सम्बन्धित फारमहरू अद्यावधिक गरिएको छ ।
४. **GoAML Software सम्बन्धमा**
सहकारी विभागको मिति २०७८ पौष २२ को परिपत्रअनुसार आर्थिक वर्ष २०७८-७९ जेठ १ गतेदेखि GoAML (Production Environment) मार्फत् सीमा कारोबार तथा शङ्कास्पद कारोबारको रिपोर्टिङ गर्ने निर्देशनअनुसार वित्तीय जानकारी एकाइलाई GoAML (Production Environment) बाट विवरण पठाइएको छ र सोहीअनुसार नियामक निकायहरूको निर्देशनलाई पूर्णरूपमा पालना गरिएको छ ।
यस आर्थिक वर्षको वार्षिक प्रतिवेदनअनुसार संस्थामा सदस्यज्यूहरूको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

विवरण	गत आ.व. सम्म	चालु आर्थिक वर्षसम्म
जम्मा सदस्य सङ्ख्या	१२५४८४	१३३५४४
क) सदस्य (रु.१० लाखसम्म सेयर हुने)	१२५३९०	१३३४५७
ख) सदस्य (रु.१० लाखभन्दा माथि सेयर हुने)	९४	८७
ग) बचतकर्ता सदस्य (रु.१० लाखसम्म)	१२३८३२	१३१७९०
घ) बचतकर्ता सदस्य (रु.१० लाखभन्दा माथि)	१६५२	१७५४
ङ) ऋणी सदस्य (रु.१० लाखसम्म)	६२००	५५३१
च) ऋणी सदस्य (रु.१० लाखभन्दा माथि)	१५०७	१८९७
पहिचान अद्यावधिक भएका सदस्य सङ्ख्या	११७४३१	१२५७१३
पहिचान अद्यावधिक नभएका सदस्य सङ्ख्या	८०५३	७८३१
सीमा कारोबार प्रतिवेदनको सङ्ख्या	१२८६	६७४

५. जोखिम मूल्याङ्कन सम्बन्धमा

संस्थालाई आन्तरिक एवं बाह्य जोखिमबाट बचाउनको लागि जोखिम मूल्याङ्कन गरी समयसमयमा व्यवस्थापन एवं सञ्चालक समितिमा छलफल गरिनुका साथै नियामक निकायमा प्रतिवेदन पेस गर्ने गरिएको छ साथै संस्थामा आवद्ध उच्च पदस्थ व्यक्तिहरूको पहिचान गरी पदमा बहाल रहेको/नरहेको वर्गीकरण गरी रेकर्ड राखिएको छ ।

नोट : सदस्यज्यूहरूको जोखिमस्तर निर्धारण निजको बचत, ऋण र सेयर कारोबारको साथै पेसागत आधारमा जोखिमको वर्गीकरण (के.वाइ.एम. फाराम भर्दा गर्नुपर्ने वर्गीकरण) आधारमा गरिएको छ ।

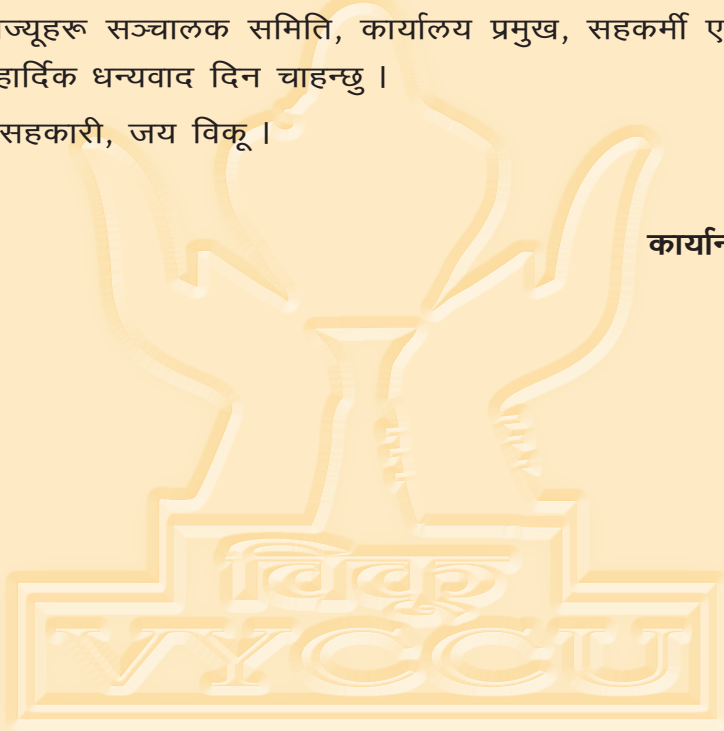
धन्यवाद ज्ञापन सम्बन्धमा :

अन्त्यमा, सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानी राष्ट्रिय समस्याको रूपमा रहेको छ । नेपाल पनि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी कार्यमा वित्तीय लगानीसम्बन्धी अपराधजन्य गतिविधिबाट मुक्त नभएकोले यसको निवारणका लागि कानुनी, नीतिगत तथा संरचनागत पक्षमा विभिन्न प्रयासहरू भएका छन् । यसै सन्दर्भमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी कार्यमा वित्तीय लगानीसम्बन्धी कसुर निवारण गर्न सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ (संशोधनसहित); सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण नियमावली, २०७३; सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी कार्यमा वित्तीय लगानी निवारण रणनीति

तथा कार्ययोजना, २०८१-८६ तर्जुमा भई लागू भएका छन् । अपराधिक कार्यबाट आर्जित सम्पत्ति तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी नवीनतम् प्रकृतिका आर्थिक अपराध हुन् यी अपराधहरू नियन्त्रण गर्न राष्ट्रिय रूपमा साभा प्रयासहरू हुँदै आएका छन् । संस्थाबाट हुने वित्तीय कारोबारमा जोखिम न्यूनीकरण, वित्तीय पारदर्शिता, आन्तरिक नियन्त्रण, सुशासन कायम गर्दै ऐन नियम तथा आन्तरिक कार्यविधि र सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसम्बन्धी तेस्रो राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना (२०८१/०८२-२०८५/०८६) कार्यान्वयनमा संस्थागत जिम्मेवारी वहन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं साथै सम्पूर्ण सेयर सदस्यज्यूहरू सञ्चालक समिति, कार्यालय प्रमुख, सहकर्मी एवं नियमनकारी निकायलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

जय सहकारी, जय विकू ।

कार्यान्वयन अधिकारी

A.R.N. Associates
Chartered AccountantsFirm No.: 773
Kathmandu, Nepal
Contact: 9851401852
Mail: official.arnassociates@gmail.com

स्वतन्त्र लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन

श्री विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको**सदस्य सेयरधनी महानुभावहरूसमक्ष,****आ.व. २०८२/८३ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदन**

राय (Opinion)

हामीले श्री विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको यसै साथ संलग्न वित्तीय विवरण जसमा २०८३ असार ३२ को वित्तीय अवस्थाको विवरण र सो मितिमा समाप्त आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब, नगद प्रवाह विवरण, इक्वीटीमा भएको परिवर्तन विवरण एवं प्रमुख लेखा नीति तथा लेखासम्बन्धीको टिप्पणीहरूको लेखा परीक्षण सम्पन्न गरेका छौं।

हाम्रो रायमा संलग्न वित्तीय विवरणहरूले सारभूत रूपमा संस्थाको मिति ३२ आषाढ २०८३ को वित्तीय अवस्था, सो मितिमा समाप्त भएको वर्षको कारोबारको नतिजा र सोही वर्षको नगद प्रवाहको अवस्था नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (NFRS) बमोजिम समुचित तथा यथार्थ चित्रण गर्दछ।

रायको आधार (Basis of Opinion)

हामीले लेखा परीक्षणमानअनुसार लेखा परीक्षण सम्पन्न गर्नुभयो। हामीले वहन गर्नुपर्ने उक्त मानअनुरूपको उत्तरदायित्व पुनः अर्को अनुच्छेद “वित्तीय विवरणको लेखा परीक्षणको लागि लेखा परीक्षकको उत्तरदायित्व” अन्तर्गत वर्णन गरिएको छ। हामी वित्तीय विवरणको लेखा परीक्षण गर्न प्रोफेशनल एकाउन्टेन्टको लागि आइक्यानको आचार संहिताको ह्यान्ड बुक साथै सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताबमोजिम संस्थासँग स्वतन्त्र छौं र हामीले यी आवश्यकताहरूका साथै अन्य नैतिक जिम्मेवारीहरू आइक्यानको प्रोफेशनल एकाउन्टेन्टको लागि आचार संहिताको ह्यान्ड बुकबमोजिम पूरा गरेका छौं। हामीले प्राप्त गरेको लेखा परीक्षणका प्रमाणहरूले हाम्रो रायका लागि पर्याप्त तथा उचित आधार प्रदान गर्दछ भन्नेमा हामी विश्वस्त छौं।

लेखा परीक्षकको मुख्य विषय (Key Audit Matters)

हाम्रो पेशागत रायको आधारमा वित्तीय विवरणहरूको लेखा परीक्षण गर्ने क्रममा धेरै महत्त्व राखे, वित्तीय विवरणहरूमा सारभूत गलत आँकडाको (Material Misstatements) (जालसाजी वा अन्य कारणले) जोखिम आँकलन गरिएका विषयलगायत लेखा परीक्षणको रणनीति, स्रोतको बाँडफाँड र लेखा परीक्षण टोली (Engagement Team) को ध्यानाकर्षणमा विशेष प्रभाव पार्ने विषयहरूलाई लेखा परीक्षणको प्रमुख विषयको रूपमा मानिन्छ।

A.R.N. Associates

Chartered Accountants

लेखा परीक्षकको मुख्य विषयहरू	हाम्रो लेखा परीक्षणले उक्त विषयलाई कसरी सम्बोधन गर्थ्यो
१. कर्जा तथा सापटको इम्पेयरमेन्ट (Impairment of Loans and Advances)	
कर्जा तथा सापटको इम्पेयरमेन्ट लेखा परीक्षकको मुख्य विषय (Key Audit Matter) हो किनभने संस्थाको ठुलो सङ्ख्यामा ऋणीहरूसँग महत्त्वपूर्ण कर्जा जोखिम (Credit Exposure) रहेको छ, र अपेक्षित कर्जा नोक्सानी (Expected Credit Loss - ECL) निर्धारण गर्दा उच्च स्तरको जटिलता, निर्णय (Judgment) र अनुमान समावेश हुन्छ । यसैले कर्जा असुली योग्यता (Loan Recoverability) र ECL निर्धारणसम्बन्धी जोखिमलाई सम्बोधन गर्न महत्त्वपूर्ण लेखा परीक्षण प्रयास आवश्यक भयो । NFRS 9 - अपेक्षित कर्जा नोक्सानीसम्बन्धी मार्गदर्शन, २०२४ अनुसार, संस्था तथा वित्तीय संस्थाहरूले कर्जा जोखिममा देहायमध्ये जुन बढी हुन्छ सोहीअनुसार इम्पेयरमेन्ट मान्यता दिनुपर्ने हुन्छ : संस्थाको कर्जा तथा सापटको पोर्टफोलियो वित्तीय विवरणको लागि सारभूत (Material) छ । ECL मार्गदर्शन अनुसार इम्पेयरमेन्ट निर्धारण गर्दा चरणीकरण (Staging - Stage 1, Stage 2 र Stage 3) को मूल्याङ्कन, Probability of Default (PD), Loss Given Default (LGD), Exposure at Default (EAD) को अनुमान, र भविष्यमुखी म्याक्रोइकोनोमिक अनुमानहरूको विचार गर्दा व्यवस्थापनको महत्त्वपूर्ण निर्णय समावेश हुन्छ । नियामक आवश्यकता, विद्यमान व्यावासायिक वातावरण, र ECL गणनामा समावेश हुने निर्णयहरूलाई विचार गर्दा, यो विषय वित्तीय	हाम्रो कार्यविधिमा निम्न कुराहरू समावेश थिए: - हामीले नमुनाको आधारमा संस्थाको कर्जा नीति विरुद्ध नयाँ कर्जा सुविधाको स्वीकृति, वार्षिक कर्जा मूल्याङ्कनको सम्पादन, र कर्जा गुणस्तर अनुगमनसम्बन्धी नियन्त्रणहरूको परीक्षण गर्थ्यौं । - हामीले NFRS 9 अन्तर्गत कर्जाको चरणीकरण (Staging) र इम्पेयरमेन्ट मान्यतासम्बन्धी संस्थाका नीति तथा प्रक्रियाहरूको मूल्याङ्कन गर्थ्यौं । - हामीले व्यवस्थापनले PD, LGD, र EAD मोडेल विकास गर्न प्रयोग गरेको विधि, अनुमान, र तथ्याङ्कको मूल्याङ्कन गर्थ्यौं, जसमा भविष्यमुखी म्याक्रोइकोनोमिक जानकारी समावेश गर्ने तरिका र धितो मूल्याङ्कन अभ्यास पनि समेटिएको छ । - हामी ECL अनुमानमा लागू गरिएका निर्णयहरू, जोखिमको असुली योग्यतासहित बुझ्नका लागि कर्जा जोखिम तथा वित्त अधिकारीहरूसँग छलफल गर्थ्यौं । - हामीले सम्पत्तिको गुणस्तर र धितो मूल्यको आवधिक आन्तरिक समीक्षाको डिजाइन र सञ्चालन प्रभावकारिताको परीक्षण गर्थ्यौं । - हामीले NFRS 9 आवश्यकताअनुरूप वित्तीय विवरणमा सम्बन्धित खुलासाहरूको पर्याप्तता र पारदर्शिताको मूल्याङ्कन गर्थ्यौं ।

A.R.N. Associates

Chartered Accountants

विवरणका अपेक्षित प्रयोगकर्ताहरूका लागि उच्च महत्त्वको विषय हो । तसर्थ, हामीले यसलाई लेखा परीक्षकको मुख्य विषय (Key Audit Matter) को रूपमा निर्धारण गरेका छौं ।	हामीले NFRS 9 को आवश्यकताअनुसार कर्जा तथा सापटको व्यवस्था (Provisions) नमुनाको आधारमा परीक्षण गर्नुभएको छ ।
२. सूचना प्रविधि (IT) नियन्त्रण संस्थाका मुख्य वित्तीय लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन प्रक्रियाहरू संस्थाको आइटी (IT) प्रणालीमा रहने स्वचालित नियन्त्रणमा अत्यधिक निर्भर छन् । परिवर्तन व्यवस्थापन, कार्य विभाजन वा प्रयोगकर्ताको पहुँच व्यवस्थापनसम्बन्धी नियन्त्रणहरूमा रहेका कमी-कमजोरीहरूले लेखा परीक्षणका क्रममा उक्त प्रणालीमाथि भर पर्ने हाम्रो क्षमतालाई कमजोर बनाउन सक्ने जोखिम छ; यसैले यसलाई 'मुख्य लेखा परीक्षण विषय' (Key Audit Matter) का रूपमा लिइएको छ ।	हाम्रो कार्यविधिमा निम्न कुराहरू समावेश थिए : क) हामीले संस्थाको लेखा तथा प्रतिवेदन प्रणालीमा पहुँच अधिकार (Access rights) प्रदान गर्ने, हटाउने र तिनको औचित्यसम्बन्धी नियन्त्रण व्यवस्थाको डिजाइन, सञ्चालन र प्रभावकारिताको परीक्षण गर्नुभएको छ । ख) हामीले परिवर्तन व्यवस्थापन प्रक्रिया (Change Management Process) प्राप्त गरी त्यसको निरीक्षण गर्नुभएको छ; साथै, प्रणालीमा गरिएका इनपुट र नियन्त्रण कार्यहरूसम्बन्धी परिवर्तनहरूको नमुना छनोट गरी ती परिवर्तनहरू स्वीकृत निर्णयबमोजिम भए-नभएको पुष्टि गर्न समीक्षा गर्नुभएको छ । ग) हामीले प्रणालीद्वारा गणना गरिएका आउटपुटहरू विशेष गरी ब्याज आम्दानी, ब्याज खर्च तथा कर्जा र सापटीमा गरिएका व्यवस्थाहरू (Provisions) को नमुना परीक्षण म्यानुअल गणनासँग तुलना गरेर गर्नुभएको छ । घ) हामीले वित्तीय लेखा तथा प्रतिवेदन प्रणालीसँग सम्बन्धित परिवर्तन व्यवस्थापन, कार्य विभाजनसम्बन्धी नियन्त्रण र आउटपुटहरूलाई स्वीकार्य मान्यौं । यस संस्थामा कुनै पनि महत्त्वपूर्ण त्रुटि फेला परेन ।

A.R.N. Associates

Chartered Accountants

महत्त्वको विषय (Emphasis Matter)

संस्थाको सम्पत्ति तथा उपकरणअन्तर्गत रहेको भवनको स्वामित्व र भवन निर्मित जग्गाको कानुनी कागजातको विषयप्रति सदस्य सेयरधनी महानुभावहरूको ध्यानाकर्षण गरिन्छ ।

अन्य विषय (Other Matter)

लेखा परीक्षणका क्रममा हामीलाई जानकारी हुन आएका आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीसँग सम्बन्धित कमि कमजोरी तथा सो निराकरणको लागि दिएका सुझावहरू प्रारम्भिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन (Preliminary Audit Report) प्रति यहाँहरूको ध्यानाकर्षण गर्दछौ ।

व्यवस्थापन तथा सुशासनसँग सम्बन्धित व्यक्तिहरूको उत्तरदायित्व

उल्लेखित वित्तीय विवरणहरू नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानले तर्जुमा गरेको सिद्धान्तका आधारमा तयारी तथा समुचित चित्रण गर्ने उत्तरदायित्व व्यवस्थापनको रहन्छ । ती उत्तरदायित्वहरूमा वित्तीय विवरणहरूको तयारी तथा समुचित चित्रण गर्न आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली रूपाङ्कन, कार्यान्वयन तथा सञ्चालन गरी वित्तीय विवरणहरू गल्ती वा धोकाधडीबाट हुन सक्ने सारभूत गलत आँकडाहरूबाट रहित राख्ने साथै उपयुक्त लेखा नीतिको चयन तथा प्रयोग गर्नुपर्ने रहन्छ ।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाले अविच्छन्नता (Going Concern) कायम गर्न सक्ने नसक्ने कुराको पहिचान गर्न व्यवस्थापन जिम्मेवार हुनेछ र साथै संस्था वा संस्थाका कारोबारहरू बन्द हुने अवस्थामा नजान्दासम्म अविच्छन्नताका आधारमा लेखा सिद्धान्तको प्रयोग तथा त्यसको खुलासा गर्न व्यवस्थापन पूर्ण रूपमा जिम्मेवार रहन्छ ।

वित्तीय विवरणको लेखा परीक्षणको लागि लेखा परीक्षकको उत्तरदायित्व

व्यवस्थापनले तयार गरेको वित्तीय विवरणहरू गल्ती वा धोकाधडीबाट हुन सक्ने सारभूत रूपमा गलत आँकडा रहित छ भन्ने उचित आश्वासन (Reasonable Assurance) को आधार प्राप्त गर्नु तथा सोउपर उचित राय प्रकट गर्नु हाम्रो उत्तरदायित्व हो । उचित आश्वासन (Reasonable Assurance) एक उच्चस्तरको आश्वासन हो । तथापि, यसले लेखा परीक्षण मान तथा लेखा परीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलनको आधारमा गरिएको लेखा परीक्षणले वित्तीय विवरणहरू सारभूत रूपमा गलत आँकडा रहित छ भन्ने कुराको प्रत्याभूति गर्दैन । वित्तीय विवरणहरूमा गलत आँकडा गल्ती वा धोकाधडीबाट समावेश हुन सक्छ र त्यसले, एकल वा समग्रमा, यदि प्रयोग कर्ताको निर्णयमा असर गर्ने भएमा मात्र सारभूत रूपमा गलत रहेको मानिन्छ ।

नेपाल लेखा परीक्षणमानानुरूप लेखा परीक्षण गर्दा हामी पेशागत स्वविवेकको अभ्यास गर्दछौँ र लेखा परीक्षणको कममा व्यावसायिक सन्देह (Professional Skepticism) कायम राख्दछौँ । यसका अलावा हामी :

A.R.N. Associates

Chartered Accountants

- वित्तीय विवरणहरूमा सारभूत गलत आँकडाको (Material Misstatements) जोखिमहरूको पहिचान र मूल्याङ्कन गर्दछौं, चाहे ती गल्तीका कारणबाट होस् या धोकाधडीको कारणले गर्दा होस् । ती जोखिमहरूका लागि उत्तरदायी लेखा परीक्षण प्रक्रियाहरू रूपाङ्कन तथा अवलम्बन गर्ने, साथै हाम्रो रायका लागि आधार प्रदान गर्न पर्याप्त र उचित लेखा परीक्षण प्रमाणहरू प्राप्त गर्दछौं । सारभूत गलत आँकडा पत्ता लगाउन नसक्ने जोखिम, गल्तीबाट हुने जोखिमको तुलनामा धोकाधडीको परिणामस्वरूप हुने जाखिम बढी हुन्छ, किनकि धोकाधडीमा सामूहिक सम्बन्ध, जालसाजी, जानाजानी चुक, गलत प्रस्तुति वा आन्तरिक नियन्त्रणको अधिलेखन (Override of Internal Controls) समावेश हुन सक्छ ।
- संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारितामा राय व्यक्त गर्ने उद्देश्यका लागि नभई परिस्थितिअनुरूप उपयुक्त हुने लेखा परीक्षण प्रक्रियाहरू डिजाइन गर्नको लागि संस्थासँग सम्बन्धित आन्तरिक वित्तीय नियन्त्रणको जानकारी लिने गर्दछौं ।
- संस्थाले प्रयोग गरेका लेखा नीतिहरूको औचित्य, लेखा अनुमानको व्यावहारिकता र व्यवस्थापनद्वारा सम्बन्धित खुलासाहरूको मूल्याङ्कन गर्ने गर्दछौं ।
- व्यवस्थापनले कार्यान्वयन गरेको अविच्छन्नताको आधारको उचितताका साथै लेखा परीक्षणका प्रमाणका आधारमा अविच्छन्नताको सारभूत अनिश्चितता माथि शङ्का उत्पन्न गर्ने घटना वा अवस्थाहरू रहे नरहेको यकिन गर्दछौं । पदी सारभूत अनिश्चितता रहेको निष्कर्षमा पुगेको खण्डमा हाम्रो लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा वित्तीय विवरणहरूसँग सम्बन्धित खुलासाहरूमा ध्यान केन्द्रित गर्न आवश्यक पर्ने हुन्छ । यदि त्यस्ता खुलासाहरू अपर्याप्त छन् भने हाम्रो रायमा परिमार्जन गर्नु पर्दछ । हाम्रो निष्कर्ष हाम्रो लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको मितिसम्म प्राप्त लेखा परीक्षण प्रमाणमा आधारित छ । यद्यपी संस्था भविष्यका घटनाहरू वा अवस्थाहरूका कारणले अविच्छन्नताको रूपमा सञ्चालन नभई बन्द हुन पनि सक्नेछ ।
- व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेको लेखा नीतिको सान्दर्भिकता, विश्लेषण र लेखा अनुमानको उपयुक्तताका साथै वित्तीय विवरणको समग्र स्थितिको मूल्याङ्कन गर्ने गर्दछौं ।

हामी सुशासनसँग सम्बन्धित व्यक्तिहरूलाई लेखा परीक्षणको योजना, दायरा र समयको जानकारी गराउनुको साथै महत्वपूर्ण लेखा परीक्षणको निष्कर्ष तथा लेखा परीक्षणको दौरान पहिचान भएका आन्तरिक नियन्त्रणसँग सम्बन्धित कमजोरीहरू पनि जानकारी गराउँदछौं ।

अन्य कानुनी तथा नियामक निकायका आवश्यकतासम्बन्धी प्रतिवेदन हामीबाट गरिएको लेखा परीक्षणका आधारमा देहायबमोजिमको प्रतिवेदन पेस गर्दछौं :

- क) हामीले लेखा परीक्षणको सन्दर्भमा आवश्यक ठानेर सोधिएका तथा प्रतिवेदन जारी गरिएका कुराहरूको जवाफ तथा स्पष्टीकरणहरू सन्तोषजनक रूपमा पायौं ।

A.R.N. Associates

Chartered Accountants

- ख) संस्थाको हिसाब-किताब सहकारी ऐन २०७४ तथा सहकारी नियमावली तथा सहकारी विभागबाट जारी मापदण्डहरूबमोजिम तयार गरिएका छन् । प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरू संस्थाले राखेको हिसाब-किताबहरूसँग दुरुस्त छन् । संस्थाले पालना नगरेको विषयवस्तु प्रारम्भिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।
- ग) संस्थाले आफ्नो श्रेस्ता तथा हिसाब-किताब प्रचलित कानून तथा प्रचलनबमोजिम राखेको छ ।
- घ) संस्थाबाट प्राप्त विवरणहरू लेखा परीक्षणका निमित्त पर्याप्त छन् ।
- ङ) संस्थाबाट प्राप्त जानकारी, हामीलाई दिइएको स्पष्टिकरण र हामीले परीक्षण गरेको श्रेस्ताबाट सञ्चालक समिति अथवा कुनै पदाधिकारीले कानुनी व्यवस्थाहरू विपरीत वा अनियमित कार्य गरेको वा संस्थालाई हानि नोक्सानी गरे गराएको तथा सहकारी विभाग, सहकारी संस्थालाई जारी गरिएको निर्देशनको उलङ्घन गरी संस्था, निक्षेपकर्ता तथा लगानीकर्ताको हित सुरक्षण विपरीत कार्य गरेको जानकारी हुन आएन ।
- च) कर्जा, सापटी तथा लगानीबाट प्राप्त हुने ब्याज सहकारी विभागको निर्देशनअनुसार नगद प्राप्तिमा आधारमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।
- छ) संस्थाले गरेको कारोबार आफ्नो अख्तियारीभित्र रहेको र यी कारोबार सन्तोषजनक रूपमा भएको देखिन्छ ।
- ज) संस्थाको सञ्चालक समिति वा कुनै सञ्चालक वा संस्थाको कुनै कर्मचारीले लेखासम्बन्धी कुनै ऐनविरुद्ध काम गरेको वा संस्थालाई कुनै हानि नोक्सानी वा बेहिसाब गरेको देखिँदैन । यस आर्थिक वर्षमा संस्थाले आन्तरिक लेखाजोखा निरीक्षण गर्दा कर्मचारीबाट भएको आर्थिक लेखाजोखामा हेरफेर भेटिएको र सोबापत प्राप्त रकम सम्बन्धित शीर्षकमा हिसाब मिलान गरी बाँकी रहेको रकम साधारण जगेडा कोषमा राखेको छ ।

एफ.सि.ए. रवि पोखरेल

साभेदार

ए. आर. एन. एसोसिएट्स, चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

UDIN: 260909CA01615g6XhE

मिति: २०८३/०४/२५

स्थान: काठमाडौँ

विक्र बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

वित्तीय अवस्थाको विवरण

२०८३ आषाढ ३२ मसान्त

रकम रु.

विवरण	अनुसूची	यस वर्ष	गत वर्ष
सम्पत्ति			
नगद तथा नगद समान	४.१	९८७,३२२,८१३	५९३,६४१,०९३
नेपाल राष्ट्र बैंडकमा रहेको मौज्दात तथा लिनुपर्ने	४.२	-	-
अन्य व्यापारिक सम्पत्ति	४.३	१,०६२,२२३	१,६२३,४१०
कर्जा तथा सापट	४.४	७,५७४,४४५,३८८	६,८४०,८४६,८९४
धितोपत्रमा लगानी	४.५	१,९४९,६९७,३००	२,४२७,८२३,३००
चालु कर सम्पत्ति	४.६	२६,५०७,२२३	३९,०४९,१२२
लगानी सम्पत्ति	४.७	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरण	४.८	९५,४२२,६४९	१०६,९४५,४८१
अमूर्त सम्पत्ति	४.९	७४२,२८९	१,०५१,०७१
स्थगित आयकर सम्पत्ति	४.१०	१,२०८,७१५	६७८,३५३
अन्य सम्पत्ति	४.११	२४,७९७,७०३	१३,५३६,४४९
जम्मा सम्पत्ति		१०,६६१,२०६,३०४	१०,०२५,१९५,१७२
दायित्व			
निक्षेप दायित्व	४.१२	८,७४९,१९८,२८०	८,०८२,१९५,७२०
बाह्य ऋण तथा सापटी	४.१३	-	-
कर्मचारीको लागि परिभाषित लाभ दायित्व	४.१४	१८,१०१,९६७	२३,२४४,८७३
अन्य व्यापारिक दायित्व	४.१५	६,४५६,००४	५९,७३०,२३३
चालु कर सम्पत्ति दायित्व	४.६	-	-
स्थगित आयकर दायित्व	४.१०	-	-
व्यवस्था	४.१६	-	-
अन्य दायित्व	४.१७	३१,४९८,०३६	३५,४४९,१७७
जम्मा दायित्व		८,८०५,२५४,२८८	८,२००,६२०,००३
इक्विटी			
चुक्ता सेयर पुँजी	४.१८	८०८,२४८,६००	८३९,०१६,५००
जगेडा तथा कोषहरू	४.१९	१,०४७,७०३,४९६	९८५,५५८,६६९
जम्मा इक्विटी		१,८५५,९५२,०९६	१,८२४,५७५,१६९
जम्मा दायित्व र इक्विटी		१०,६६१,२०६,३०४	१०,०२५,१९५,१७२
सम्भावित दायित्व र प्रतिबद्धता	४.२०	-	-
प्रतिसेयर खुद सम्पत्ति मूल्य	रु	२२९।६३	२१७।४७

उपरोक्त मितिमा प्रतिवेदनमा उल्लेखित

माधवप्रसाद पौडेल
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

पुष्पराज बराल
कोषाध्यक्ष

कमल सुवेदी
संयोजक
लेखा सुपरिवेक्षण समिति

प्रेमप्रसाद सापकोटा
अध्यक्ष

एफ.सी.ए. रवि प्रसाद
प्रोप्राइटर
ए. आर. एन. एशोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

मिति: २०८३।०४।२५

स्थान: गैँडाकोट, नवलपरासी

विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

नाफा वा नोक्सानको विवरण

२०८२ श्रावण १ देखि २०८३ आषाढ ३२ मसान्तसम्म

रकम रु.

विवरण	अनुसूची	यस वर्ष	गत वर्ष
ब्याज आम्दानी	४.२१	७१२,०३५,५७०	८६२,६५४,०३६
ब्याज खर्च	४.२२	३६७,०८९,७८३	५०९,७२३,३८२
खुद आम्दानी वा खर्च		३४४,९४५,७८७	३५२,९३०,६५४
अन्य सञ्चालन आम्दानी	४.२३	२२,१४५,११८	२७,३७३,१०४
कुल सञ्चालन आम्दानी		३६७,०९०,९०५	३८०,३०३,७५९
ऋण र अन्य नोक्सानको लागि हानी/(फिर्ता)		१८,५९९,५२८	४,५९९,९४०
खुद सञ्चालन आम्दानी		३४८,४९१,३७७	३७५,७०३,८१९
सञ्चालन खर्च			
कर्मचारी खर्च	४.२४	११२,८२५,५६९	११४,१४७,९००
अन्य सञ्चालन खर्च	४.२५	५०,६७९,८२८	४६,३२२,९६४
गैर वित्तीय सम्पत्तिको परिशोधन/मूल्यह्रास	४.२६	२२,३५३,३५९	२२,५३५,१४५
सञ्चालन नाफा		१६२,६३२,६२१	१९२,७७७,८१०
गैर सञ्चालन आम्दानी	४.२७	२८५,०८२	१,४२३,५०३
गैर सञ्चालन खर्च	४.२८	-	-
आयकर अधिको नाफा		१६२,९१७,७०३	१९४,२०१,३१३
आयकर व्यवस्था	४.२९	२२,६२९,१४५	२१,४२५,३५०
स्थगित आयकर खर्च/(आय)	४.२९	(५३०,३६२)	(१५३,११५)
यस आ.व. को नाफा		१४०,८१८,९२०	१७२,९२९,०७८

उपरोक्त मितिमा प्रतिवेदनमा उल्लेखित

माधवप्रसाद पौडेल
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

पुष्पराज बराल
कोषाध्यक्ष

कमल सुवेदी
संयोजक
लेखा सुपरिवेक्षण समिति

प्रेमप्रसाद सापकोटा
अध्यक्ष

एफ.सी.ए. रवि पोखरेल
प्रोप्राइटर
ए. आर. एन. एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

मिति: २०८३/०४/२५

स्थान: गैडाकोट, नवलपरासी

विक्र बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

नाफा वा नोक्सानको विवरण

२०८२ श्रावण १ देखि २०८३ आषाढ ३२ मसान्तसम्म

रकम रु.

विवरण	अनुसूची	यस वर्ष	गत वर्ष
यस आ.व. को नाफा		१४०,८१८,९२०	१७२,९२९,०७८
क. नाफा र नोक्सानमा पुनर्वर्गीकरण नगरिने बुदाहरू Fair Value मा मापन गरिएका ईक्विटी उपकरणको लगानीमा नाफा/(नोक्सान)			
पूनः मूल्याङ्कन गर्दा खुद नाफा (नोक्सान)			
परिभाषित लाभ योजनामा भएको नाफा/(नोक्सान)		-	
माथिका विषय बस्तुसँग सम्बन्धित आयकर		-	
ख. नाफा तथा नोक्सानका लागि पुनर्वर्गीकरण नगरिने अन्य विस्तृत आम्दानी			
नगद प्रवाह हेजमा नाफा (नोक्सान)			
विनिमय नाफा (नोक्सान) (अन्तर्राष्ट्रिय Operation का वित्तीय सम्पत्ति रूपान्तरण गर्दा)			
परिभाषित लाभ योजनामा भएको नाफा/(नोक्सान)			
ग. इक्विटी विधिबाट लेखाङ्कन गरिएका सम्बद्ध संस्थाको हिस्सा			
आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी			
कुल विस्तृत आम्दानी		१४०,८१८,९२०	१७२,९२९,०७८

उपरोक्त मितिमा प्रतिवेदनमा उल्लेखित

माधवप्रसाद पौडेल
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

पुष्पराज बराल
कोषाध्यक्ष

कमल सुवेदी
संयोजक
लेखा सुपरिवेक्षण समिति

प्रेमप्रसाद सापकोटा
अध्यक्ष

एफ.सी.ए. रवि पोखरेल
प्रोप्राइटर
ए. आर. एन. एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

मिति: २०८३।०८।२५

स्थान: गैडाकोट, नवलपरासी

विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

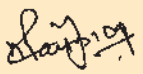
नगद प्रवाह विवरण

२०८३ आषाढ ३२ मसान्त

रकम रु.

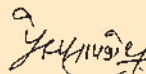
विवरण	यस वर्ष	गत वर्ष
(क) सञ्चालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह		
ब्याज आम्दानी	७१२,०३५,५७०	८६२,६५४,०३६
अन्य सञ्चालन आम्दानी	२२,३१९,५७९	२७,९८०,२८९
ब्याज खर्च	(३६७,०८९,७८३)	(५०९,७२३,३८२)
कर्मचारी खर्च	(९४,७२३,६०२)	(९२,५६९,९७६)
अन्य खर्च भुक्तानी	(५८,१८४,३२४)	(५३,८३५,१४०)
परिचालन सम्पत्ति र दायित्वहरूमा परिवर्तन हुनु अघि सञ्चालन नगद प्रवाह	२१४,३५७,४४०	२३४,५०५,८२७
परिचालन सम्पत्तिमा (वृद्धि) र कमी		
अन्य व्यापारिक सम्पत्ति	५६१,१८७	२,२२७,७५२
कर्जा तथा सापट	(७५२,१९८,०२२)	५२,२२४,०६३
अन्य सम्पत्ति	(११,२६१,२५४)	१,९९७,२७०
परिचालन दायित्वमा (वृद्धि) र कमी		
निक्षेप दायित्व	६६७,००२,५६१	(२६१,२८३,४३५)
अन्य व्यापारिक दायित्व	(५३,२७४,२२८)	२०,५९५,८११
कर्मचारीको लागी परिभाषित लाभ दायित्व	(२३,२४४,८७३)	(१७,९२३,४४८)
अन्य दायित्व	(३,३८५,८१०)	(२,३१४,९१४)
कर तिर्नु अघि सञ्चालन गतिविधिहरूबाट खुद नगद प्रवाह	३८,५५७,००१	३०,०२८,९२६
आय कर भुक्तानी	(१०,०८७,२४६)	(१६,३२६,९०५)
सञ्चालन गतिविधिहरूबाट खुद नगद प्रवाह	२८,४६९,७५४	१३,७०२,०२०
(ख) लगानी गतिविधिहरूबाट नगद प्रवाह		
लगानीमा (वृद्धि) हास	४७८,१२६,०००	(५६५,०००,०००)
अमूर्त सम्पत्ति बिक्री (खरिद)	-	(८१६,०००)
स्थिर सम्पत्ति बिक्री (खरिद)	(३,४७१,९६१)	(७,१५२,४०२)
लगानी गतिविधिबाट नगद प्रवाह	४७४,६५४,०३९	(५७२,९६८,४०२)
(ग) वित्तीय गतिविधिबाट नगद प्रवाह		
सेयर पुँजीमा वृद्धि	(३०,७६७,९००)	(५२,०८२,४००)
जगेडाकोषमा वृद्धि	-	-
जोखिम बेहोर्ने कोषमा समायोजन	-	-
अन्य कोषबाट भुक्तानी समायोजन	(७८,६७४,१७३)	(६७,७४७,२२३)
वित्तीय गतिविधिबाट नगद प्रवाह (ग)	(१०९,४४२,०७३)	(११९,८२९,६२३)
खुद नगद प्रवाह (क) + (ख) + (ग)	३९३,६८१,७२०	(६७९,०९६,००५)
नगद तथा बैङ्कको सुरु मौज्दात	५९३,६४१,०९३	१,२७२,७३७,०९८
नगद तथा बैङ्कको अन्तिम मौज्दात	९८७,३२२,८१३	५९३,६४१,०९३

उपरोक्त मितिमा प्रतिवेदनमा उल्लेखित

माधवप्रसाद पौडेल
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

पुष्पराज बराल
कोषाध्यक्ष

कमल सुवेदी
संयोजक
लेखा सुपरिवेक्षण समिति

प्रेमप्रसाद सापकोटा
अध्यक्ष

एफ.सी.ए. रवि बन्धारी
प्रोप्राइटर
ए. आर. एन. एशोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

मिति: २०८३/०४/२५
स्थान: गैँडाकोट, नवलपरासी

विकू बचत तथा ऋण

इक्विटीमा भएको

२०८२ साल श्रावण १ गतेदेखि

विवरण	पुँजीकोष	नियमनकारी कोष	संचित मुनाफा	जगेडा कोष	शेयर लाभांश कोष	संरक्षित पुँजी फिर्ता कोष	स्थिरीकरण कोष	सहकारी शिक्षा कोष
२०८१/८२								
सुरुको मौज्दात	८९१,०९८,९००	२९,६७४,०७४	-	६८९,६३३,०१५	४५,००२,३५२	२९,८०६,५७२	९,१७३,०३३	४,४४१,१७९
लेखा नीतिमा भएको परिवर्तनको असर								
परिवर्तित मौज्दात	८९१,०९८,९००	२९,६७४,०७४	-	६८९,६३३,०१५	४५,००२,३५२	२९,८०६,५७२	९,१७३,०३३	४,४४१,१७९
चुक्ता पुँजी थप र (फिर्ता)	(५२,०८२,४००)							
बिमाडिकक लाभ (नोक्सान)								
सम्पत्तिमा भएको पुनःमूल्याङ्कन								
कोषमा थप भएको रकम		१३,०३४,०२२						
कोषबाट भएको भुक्तानी तथा खर्च						(२८,२३९,६४९)		(४,४४१,१७९)
विभिन्न कोषको समायोजन				६१,४६४,७९७	(१३,०६६,६९९)	(१,४९०,७५२)	(९,१७३,०३३)	
लाभांश वितरण					(४४,९६९,६७४)			
यस आ. व. को नाफा			१७२,९२९,०७८					
यस आ. व. को नाफा बाँडफाँड			(१७२,९२९,०७८)	४३,२३२,२६९	६७,६३३,८८६	३२,४२४,२०२	४,८३९,२०६	४,८३९,२०६
अन्तिम मौज्दात	८३९,०१६,५००	४२,७०८,०९६	-	७९४,३३०,०८१	५४,६०२,८६३	३२,५००,३७३	४,८३९,२०६	४,८३९,२०६
२०८२/८३								
सुरुको मौज्दात	८३९,०१६,५००	४२,७०८,०९६	-	७९४,३३०,०८१	५४,६०२,८६३	३२,५००,३७३	४,८३९,२०६	४,८३९,२०६
लेखा नीतिमा भएको परिवर्तनको असर								
परिवर्तित मौज्दात	८३९,०१६,५००	४२,७०८,०९६	-	७९४,३३०,०८१	५४,६०२,८६३	३२,५००,३७३	४,८३९,२०६	४,८३९,२०६
चुक्ता पुँजी थप र (फिर्ता)	(३०,७६७,९००)							
बिमाडिकक लाभ (नोक्सान)								
सम्पत्तिमा भएको पुनःमूल्याङ्कन								
कोषमा थप भएको रकम		२,५४९,६४०			४२,८२७,०९०	१०,००१,३०४		८४७,५००
कोषबाट भएको भुक्तानी तथा खर्च					(१७,४२९,९५४)	(४२,५०१,६७७)	(४,८३९,२०६)	(५,६७८,७०६)
विभिन्न कोषको समायोजन				२७,०४६,०२०/४८	(२,५४९,६४०)			
लाभांश वितरण								
यस आ. व. को नाफा			१४०,८१८,९२०					
यस आ. व. को नाफा बाँडफाँड			(१४०,८१८,९२०)	३५,२०४,७३०	५५,०७७,८००	२६,४०३,५४८	३,९३४,१२९	३,९३४,१२९
अन्तिम मौज्दात	८०८,२४८,६००	४५,२४९,७३६	-	८५६,५८०,८३१	५२,५३६,१५९	२६,४०३,५४८	३,९३४,१२९	३,९३४,१२९

माधवप्रसाद पौडेल
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

पुष्पराज बराल
कोषाध्यक्ष

कमल सुवेदी
संयोजक
लेखा सुपरिवेक्षण समिति

मिति: २०८३/०४/२५

स्थान: गैँडाकोट, नवलपरासी

सहकारी संस्था लि.

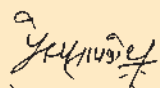
परिवर्तनसम्बन्धी विवरण

२०८३ साल आषाढ ३२ गतेसम्मको

रकम रु.

सहकारी प्रवर्धन कोष	घाटा पूर्ति कोष	अन्य कोषहरू	समुदायिक बिकास कोष	जोखिम व्यवस्थापन कोष	सहकारी बिकास कोष	अन्य कोषहरू	कर्मचारी कल्याण कोष	सदस्य राहत कोष	जम्मा	जम्मा
५९६,९३१	९,११५,१८३	६२,९३५,२७५	९,१७३,०३३	९,१७३,०३३	९,१७३,०३३	३५,४१६,१७६	११,६९९,९४१	२३,७१७,०३५	१,७७१,४७५,७१४	१,७५८,०४२,१५२
५९६,९३१	९,११५,१८३	६२,९३५,२७५	९,१७३,०३३	९,१७३,०३३	९,१७३,०३३	३५,४१६,१७६	११,६९९,९४१	२३,७१७,०३५	१,७७१,४७५,७१४	१,७५८,०४२,१५२
		-				-	-		(५२,०८२,४००)	(६,२१०,३००)
		-				-	-		-	-
		-				-	-		-	-
		२३,२२४,३६६				२३,२२४,३६६	६,१२९,२६६	१७,०९५,१००	३६,२५८,३८८	१०,९९६,११३
		(१३,३२१,०८६)				(१३,३२१,०८६)	(४,२९०,४८६)	(९,०३०,६००)	(४६,००१,९१४)	-५७,१७६,७७३
(५९६,९३१)	(९,११५,१८३)	(४१,०५७,०२०)	(९,१७३,०३३)	(९,१७३,०३३)	(९,१७३,०३३)	(१३,५३७,९२०)	(१३,५३७,९२०)		(१३,०३४,०२२)	७,९२१,९०३
		-				-	-		(४४,९६९,६७४)	-१०१,०६५,७६५
		-				-	-		१७२,९२९,०७८	१५८,९६८,३८४
६४८,४८४	४,८३१,२०६	१४,४९३,६१८	४,८३१,२०६	४,८३१,२०६	४,८३१,२०६	-	-	-	-	-
६४८,४८४	४,८३१,२०६	४६,२७५,१५४	४,८३१,२०६	४,८३१,२०६	४,८३१,२०६	३१,७८१,५३५	-	३१,७८१,५३५	१,८२४,५७५,१६९	१,७७१,४७५,७१४
६४८,४८४	४,८३१,२०६	४६,२७५,१५४	४,८३१,२०६	४,८३१,२०६	४,८३१,२०६	३१,७८१,५३५	-	३१,७८१,५३५	१,८२४,५७५,१६९	१,७७१,४७५,७१४
६४८,४८४	४,८३१,२०६	४६,२७५,१५४	४,८३१,२०६	४,८३१,२०६	४,८३१,२०६	३१,७८१,५३५	-	३१,७८१,५३५	१,८२४,५७५,१६९	१,७७१,४७५,७१४
		-				-	-		(३०,७६७,९००)	(५२,०८२,४००)
		-				-	-		-	-
		-				-	-		-	-
		२५,२३३,०३०				२५,२३३,०३०	५,११८,७९०	२०,११४,२४०	८१,४५०,५६४	३६,२५८,३८८
(६४८,४८४)	(४,८३१,२०६)	(२८,७७७,८८४)	(४,८३१,२०६)	(४,८३१,२०६)	(४,८३१,२०६)	(१४,२१४,२६६)	(५,११८,७९०)	(९,०९५,४७५)	(१८४,६२९,११७)	(४६,००१,९१४)
		-				-	-		२४,५०४,३८०	(१३,०३४,०२२)
		-				-	-		-	(४४,९६९,६७४)
		-				-	-		१४०,८१८,९२०	१७२,९२९,०७८
५२८,०७१	३,९३४,१२९	११,८०२,३८६	३,९३४,१२९	३,९३४,१२९	३,९३४,१२९	-	-	-	-	-
५२८,०७०	३,९३४,१२९	५४,६०२,६८६	३,९३४,१२९	३,९३४,१२९	३,९३४,१२९	४२,८००,३००	-	४२,८००,३००	१,८५४,९५२,०१६	१,८२४,५७५,१६९

उपरोक्त मितिमा प्रतिवेदनमा उल्लेखित

प्रेमप्रसाद सापकोटा
अध्यक्ष

एफ.सी.ए. रवि पाखरेल
प्रोप्राइटरए. आर. एन. एशोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

संस्था सञ्चालनका मौजुदा नीति तथा कार्यविधिहरू

१.	निर्वाचन नियमावली
२.	बचत नीति
३.	ऋण व्यवस्थापन नीति
४.	आर्थिक नीति
५.	मानवीय स्रोत व्यवस्थापन नीति
६.	सुशासन नीति
७.	अन्तर लगानी नीति
८.	भाखा नाघेको ऋण व्यवस्थापन नीति
९.	जोखिम व्यवस्थापन नीति
१०.	बाह्य ऋण सापटी नीति
११.	ऋण अपलेखन नीति
१२.	गल्ती व्यवस्थापन नीति
१३.	सूचना प्रविधि नीति
१४.	सेवा केन्द्र सञ्चालन नीति
१५.	सवारी साधन सञ्चालन तथा व्यवस्थापन नीति
१६.	छात्रवृत्ति सञ्चालन कार्यविधि
१७.	ऋण लगानी कार्यविधि
१८.	सदस्यता प्रदान कार्यविधि
१९.	बैठक सञ्चालन कार्यविधि
२०.	भुक्तानी कार्यविधि
२१.	सदस्य राहत कोष सञ्चालन कार्यविधि
२२.	योजना तथा बजेट कार्यविधि
२३.	वार्षिक साधारण सभा सञ्चालन कार्यविधि
२४.	नयाँ बचत योजना सञ्चालन कार्यविधि
२५.	समीक्षा बैठक सञ्चालन कार्यविधि
२६.	मासिक उत्कृष्ट सदस्य छनौट कार्यविधि
२७.	विकू राष्ट्रिय सहकारिता पुरस्कार सञ्चालन कार्यविधि
२८.	अतिरिक्त समय सेवा सञ्चालन कार्यविधि
२९.	पुराना कागजात विसर्जन कार्यविधि
३०.	मोबाइल टेलर सञ्चालन कार्यविधि

३१.	कोष परिचालन कार्यविधि
३२.	तालिम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि
३३.	सम्पत्ति सामान खरिद तथा बिक्री कार्यविधि
३४.	स्कुल स्कुलमा विकू कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि
३५.	मोबाइल फोन व्यवस्थापन कार्यविधि
३६.	रेमिट कारोबार सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि
३७.	मसलन्द सामग्री खरिदसम्बन्धी कार्यविधि
३८.	सचिवालय सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि
३९.	गैर वित्तीय सेवा सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि
४०.	सुरक्षा सहयोगी व्यवस्थापन कार्यविधि
४१.	टेलर व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि
४२.	सदस्य सेवासम्बन्धी कार्यविधि
४३.	ऋण असुलीसम्बन्धी मार्गनिर्देशिका
४४.	सञ्चालक समिति आचारसंहिता
४५.	कर्मचारी आचारसंहिता
४६.	संस्थागत नीति
४७.	अन्तर लगानी निर्देशिका
४८.	नगद तथा बैङ्क सञ्चालन कार्यविधि
४९.	सम्पत्ति शुद्धीकरण नीति
५०.	पोशाक तथा पहिरन व्यवस्थापन नीति
५१.	विद्युतीय प्रविधि बैठक सञ्चालन कार्यविधि
५२.	एकीकरणसम्बन्धी नीति
५३.	सदस्यता नीति
५४.	महामारीमा ऋण व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि
५५.	राहत तथा सहयोग कार्यविधि
५६.	साधारण सभा सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि
५७.	एकीकृत बचत (निक्षेप) नीति
५८.	सानो नगदी कोष सञ्चालन कार्यविधि
५९.	एटिएम सञ्चालन कार्यविधि
६०.	जगेडा कोष व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि
६१.	पोषिलो पोषण कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि
६२.	खुसी एवम् स्वस्थ सदस्य उपसमिति सञ्चालन कार्यविधि

संस्थामा हाल क्रियाशील विभिन्न उपसमितिहरू

१) ऋण उप-समिति

संयोजक	श्री कालिदाश गौडेल
सदस्य	श्री बलराम उपाध्याय
सदस्य	श्री टिकाराम सापकोटा

२) शिक्षा उप-समिति

संयोजक	श्री लक्ष्मी गौतम
सदस्य	श्री प्रतिभा अर्याल
सदस्य	श्री श्रीधर उपाध्याय
सदस्य	श्री काशिनाथ पोखरेल
सदस्य	श्री यज्ञमुर्ति रिजाल

३) महिला उप-समिति

संयोजक	श्री निर्मला अधिकारी रेग्मी
उप-संयोजक	श्री दुर्गा ढुङ्गाना
सदस्य	श्री मायाकुमारी पोखरेल
सदस्य	श्री एलिशा तामाङ
सदस्य	श्री युगमाया शर्मा
सदस्य	श्री खेमकुमारी थनेत
सदस्य	श्री विष्णुमाया भट्टराई
सदस्य	श्री नन्दकली कँडेल
सदस्य	श्री कमलाकुमारी कँडेल
सदस्य	श्री विष्णुदेवी सापकोटा
सदस्य	श्री लक्ष्मी लोहनी
सदस्य	श्री अनिता गौडेल
सदस्य	श्री पदमा सुवेदी
सदस्य	श्री हरिप्रिया रिजाल
सदस्य	श्री राधा भट्ट
सदस्य	श्री निरा थापा

४) संस्थागत पुँजी वृद्धि उप-समिति

संयोजक	श्री कालिदाश गौडेल
सदस्य	श्री शशिधर कँडेल
सदस्य	श्री छबिलाल सापकोटा
सदस्य	श्री केमान सिंह वि.क.
सदस्य	श्री तिलबहादुर भेडी
सदस्य	श्री केदार पराजुली
सदस्य	श्री बुद्धिप्रसाद सापकोटा
सदस्य	श्री गोकुल भट्ट
सदस्य	श्री घनश्याम पराजुली
सदस्य	श्री सदानन्द उपाध्याय
सदस्य	श्री भूपति भट्टराई
सदस्य	श्री रामजी घिमिरे
सदस्य	श्री दामोदरी अधिकारी
सदस्य	श्री दिपा ढुङ्गाना

५) सदस्यता प्रवर्द्धन उप-समिति

संयोजक	श्री अग्निप्रसाद सापकोटा
सदस्य	श्री एकराज कँडेल
सदस्य	श्री गणेशप्रसाद अधिकारी
सदस्य	श्री वीरेन्द्रनाथ महतो
सदस्य	श्री रुमाकान्त पाण्डे
सदस्य	श्री जामुनराम महतो
सदस्य	श्री चुडामणी कँडेल
सदस्य	श्री भगवान गैरे
सदस्य	श्री होमराज पोखेल
सदस्य	श्री रवीन्द्र पौडेल
सदस्य	श्री अशोक तिवारी
सदस्य	श्री चम्पा मल्ल
सदस्य	श्री इन्दु रिजाल
सदस्य	श्री मोहन भट्टराई
सदस्य	श्री सुरुचि गैरे

६) खुसी एवम् स्वस्थ उप-समिति

संयोजक	श्री लक्ष्मण शर्मा
सदस्य	श्री माधव आचार्य
सदस्य	श्री कमलनारायण श्रेष्ठ
सदस्य	श्री चेतप्रसाद पौडेल
सदस्य	श्री विश्वराज कँडेल
सदस्य	श्री नारायणप्रसाद शर्मा
सदस्य	श्री जीवन पौडेल

७) युवा उप-समिति

संयोजक	श्री शेषकान्त कोइराला
सदस्य	श्री जीवन पौडेल
सदस्य	श्री पूर्णबहादुर भण्डारी
सदस्य	श्री द्रोणप्रसाद पौडेल
सदस्य	श्री प्रकाश ढुङ्गाना
सदस्य	श्री सौगात भुसाल
सदस्य	श्री रामचन्द्र काफ्ले
सदस्य	श्री सीता थनेत
सदस्य	श्री सुरज गुरुङ
सदस्य	श्री कृष्णप्रसाद अधिकारी
सदस्य	श्री नारायणलाल थनेत
सदस्य	श्री बिमर्श पौडेल (दयाराम)
सदस्य	श्री बिमल चापागाई
सदस्य	श्री सरिना पौडेल
सदस्य	श्री पवित्रा पराजुली
सदस्य	श्री रश्मी सापकोटा
सदस्य	श्री टेकनारायण सुवेदी
सदस्य	श्री जीवन पौडेल (जीवलाल शर्मा)

विकू केन्द्रीय सेवाकेन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री दिननाथ त्रिपाठी
उप-संयोजक	: श्री लक्ष्मण चापागाई
सदस्य	: श्री ध्रुवप्रसाद न्युउरे
सदस्य	: श्री महादेवी कट्टेल
सदस्य	: श्री विमल रिजाल
सदस्य	: श्री ईश्वरीप्रसाद घिमिरे
सदस्य	: श्री प्रतिमा गौतम

विकू कालीगण्डकी सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री वामदेव घिमिरे
उप-संयोजक	: श्री यदुनाथ सापकोटा
सदस्य	: श्री राजेश्वर सिग्देल
सदस्य	: श्री राजेन्द्रप्रसाद गौडेल
सदस्य	: श्री निशा सापकोटा
सदस्य	: श्री खिलप्रसाद भुसाल
सदस्य	: श्री मुक्तिकला भण्डारी

विकू भैसाखोरी सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री चन्द्रदत्त जैसी
उप-संयोजक	: श्री विनोदकुमार श्रेष्ठ
सदस्य	: श्री यमकला पाण्डेय
सदस्य	: श्री एकराज रेग्मी
सदस्य	: श्री पार्वती रिजाल
सदस्य	: श्री रूपबहादुर सारु मगर
सदस्य	: श्री सोमनाथ न्यौपाने

विकू हर्कपूर सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री गुरुदत्त चुवाई सूवेदी
उप-संयोजक	: श्री गुरुप्रसाद पौडेल
सदस्य	: श्री तिर्थराज थनेत
सदस्य	: श्री लीला ढुङ्गाना अधिकारी
सदस्य	: श्री सुरेन्द्र ढुङ्गाना क्षेत्री
सदस्य	: श्री मनिराम सापकोटा
सदस्य	: श्री सीता कँडेल

विकू मालपुर मटिकुरी समूह व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री सविना महतो
उप-संयोजक	: श्री श्रीमाया महतो
सदस्य	: श्री कुसुम महतो
सदस्य	: श्री अनिताकुमारी महतो
सदस्य	: श्री लोकेश्वरी महतो
सदस्य	: श्री बुद्धिमाया थापा मगर
सदस्य	: श्री राजमती खोजवार

विकू अमरापुरी सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री महा शर्मा न्यौपाने
उप-संयोजक	: श्री प्रेमप्रसाद सुबेदी
सदस्य	: श्री दिनेश देवकोटा
सदस्य	: श्री श्रीराम पराजुली
सदस्य	: श्री मोतिलाल सापकोटा
सदस्य	: श्री बसन्ती पौडेल
सदस्य	: श्री कल्पना कँडेल पाण्डे

विकू कावासोती सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री हेमराज महतो
उप-संयोजक	: श्री प्रेमनारायण शर्मा
सदस्य	: श्री भोजराज बगाले रेग्मी
सदस्य	: श्री रुद्रप्रसाद सापकोटा
सदस्य	: श्री दिनेशराज भट्टराई
सदस्य	: श्री निर्मला क्षेत्री
सदस्य	: श्री पार्वती भण्डारी

विकू श्रीगणेश सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री वीरबहादुर कुमाल
उप-संयोजक	: श्री निमु गिरी
सदस्य	: श्री दिलबहादुर आले मगर
सदस्य	: श्री चण्डिकला बंशी
सदस्य	: श्री महरजनी कुमारी थनेत
सदस्य	: श्री बाबुराम लम्साल
सदस्य	: श्री राजेशकुमार श्रेष्ठ

विकू रजहर सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री केशरबहादुर क्षेत्री
उप-संयोजक	: श्री शिवप्रसाद शर्मा उपाध्याय
सदस्य	: श्री नारायणी लामिछाने क्षेत्री
सदस्य	: श्री बुद्धिसागर पौडेल
सदस्य	: श्री रुमा सेढाई बस्नेत
सदस्य	: श्री भोजराज पौडेल
सदस्य	: श्री शिवकुमार शर्मा

विकू हिमकिरण सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री भवानीप्रसाद बस्याल
उप-संयोजक	: श्री सीता ढुङ्गाना
सदस्य	: श्री शिवप्रसाद काफ्ले
सदस्य	: श्री हेमराज महतो
सदस्य	: श्री टोपलाल काफ्ले जैसी
सदस्य	: श्री गीताकुमारी महतो
सदस्य	: श्री सरस्वती पौडेल आचार्य

विकू नवलुम्बिनी सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री बसन्तराज गिरी
उप-संयोजक	: श्री चित्रबहादुर घर्ती क्षेत्री
सदस्य	: श्री गिताराम भुषाल
सदस्य	: श्री जीवन थनेत
सदस्य	: श्री धनबहादुर खत्री क्षेत्री
सदस्य	: श्री सुरामती महतो
सदस्य	: श्री प्रेमकुमारी थनेत

विकू चोरमारा सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री देवलाल काफ्ले
उप-संयोजक	: श्री ठाकुरप्रसाद पाण्डे
सदस्य	: श्री जनककुमार के.सी.
सदस्य	: श्री श्यामकुमार प्रधान
सदस्य	: श्री लक्ष्मी न्यौपाने
सदस्य	: श्री राधिका गौतम
सदस्य	: श्री गोपालप्रसाद भुर्तेल

विक्कु मेलमिलाप सेवाकेन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री शम्भुप्रसाद तिवारी
उप-संयोजक	: श्री ओमबहादुर थापा मगर
सदस्य	: श्री टेकप्रसाद रिमाल
सदस्य	: श्री श्रीमाया गुरुङ
सदस्य	: श्री लोकबहादुर सिंजाली मगर
सदस्य	: श्री रुमा सुनारी मगर
सदस्य	: श्री सपना सारु मगर

विक्कु दलदले सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री तेजप्रसाद न्यौपाने
उप-संयोजक	: श्री चोकनारायण भुसाल
सदस्य	: श्री कृष्णा भट्टराई
सदस्य	: श्री श्यामकुमार खरेल
सदस्य	: श्री मुना कोइराला दवाडी
सदस्य	: श्री चन्द्रकान्त गौतम
सदस्य	: श्री यमप्रसाद भुषाल

विक्कु प्रगतिनगर सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री शिवलाल गैरे
उप-संयोजक	: श्री युवानाथ आचार्य
सदस्य	: श्री सुमित्रा आले
सदस्य	: श्री सोविता राना
सदस्य	: श्री रेप्तीकुमार घर्ती मगर
सदस्य	: श्री प्रेमप्रसाद खनाल
सदस्य	: श्री सूर्यप्रसाद आचार्य

विक्कु गरिमा सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री सानु भुषाल
उप-संयोजक	: श्री गौमाया गुरुङ
सदस्य	: श्री भरतकुमार भुजेल
सदस्य	: श्री विन्दु थापा
सदस्य	: श्री यमबहादुर रजाली मगर
सदस्य	: श्री माया खरेल
सदस्य	: श्री हेमराज महतो

विकू नवजागरण सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री प्रेमप्रसाद सापकोटा
उप-संयोजक	: श्री भूमिश्वर सापकोटा
सदस्य	: श्री पिताम्बर सापकोटा
सदस्य	: श्री बुद्धिनाथ घिमिरे
सदस्य	: श्री मिनबहादुर थापा
सदस्य	: श्री निर्मला आचार्य
सदस्य	: श्री माधवी लम्साल

विकू दियालो सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री पूर्णबहादुर श्रेष्ठ
उप-संयोजक	: श्री मौसमलाल गुप्ता
सदस्य	: श्री रबिनकुमार प्रधान
सदस्य	: श्री मानसिंह धामी
सदस्य	: श्री साबित्री ढकाल
सदस्य	: श्री मनसा थैव

विकू जनकल्याण सेवाकेन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री गणेशमान श्रेष्ठ
उप-संयोजक	: श्री महेश्वर भुसाल
सदस्य	: श्री कृष्णबहादुर घर्ती क्षेत्री
सदस्य	: श्री सन्तोषकुमार जोशी
सदस्य	: श्री मतिसरा लोहनी
सदस्य	: श्री अनिता पराजुली
सदस्य	: श्री तिलकुमारी कुमाल

विकू अरूणखोला सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री अर्जुनकुमार श्रेष्ठ
उप-संयोजक	: श्री प्रकाश ढकाल
सदस्य	: श्री मोहन भुसाल
सदस्य	: श्री कृष्णकला पछाई क्षेत्री
सदस्य	: श्री कमला आले
सदस्य	: श्री गोविन्दप्रसाद सुवेदी
सदस्य	: श्री कुलबहादुर सिंजाली

विकू शरदगौरी सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री मनोहरि कँडेल
उप-संयोजक	: श्री उमानन्द कँडेल
सदस्य	: श्री रामचन्द्र देवकोटा
सदस्य	: श्री छबिलाल कँडेल
सदस्य	: श्री लक्ष्मी रिजाल
सदस्य	: श्री नारायणप्रसाद कँडेल
सदस्य	: श्री दुर्गादेवी कँडेल रिजाल

विकू पूजा सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री संगीता आचार्य शर्मा
उप-संयोजक	: श्री बसन्तकुमार देवकोटा
सदस्य	: श्री हरिलाल गिरी
सदस्य	: श्री अस्मिता बस्नेत
सदस्य	: श्री पशुपती उपाध्याय
सदस्य	: श्री प्रकाश शर्मा पौडेल
सदस्य	: श्री काशीनाथ शर्मा

विकू स्वागत सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री रामचन्द्र दुवाडी
उप-संयोजक	: श्री ईश्वरबहादुर घिमिरे
सदस्य	: श्री सिताराम भट्टराई
सदस्य	: श्री सुनिल के.सी.
सदस्य	: श्री यशोदा देवकोटा
सदस्य	: श्री भरत पाण्डे
सदस्य	: श्री बिमा गुरुङ

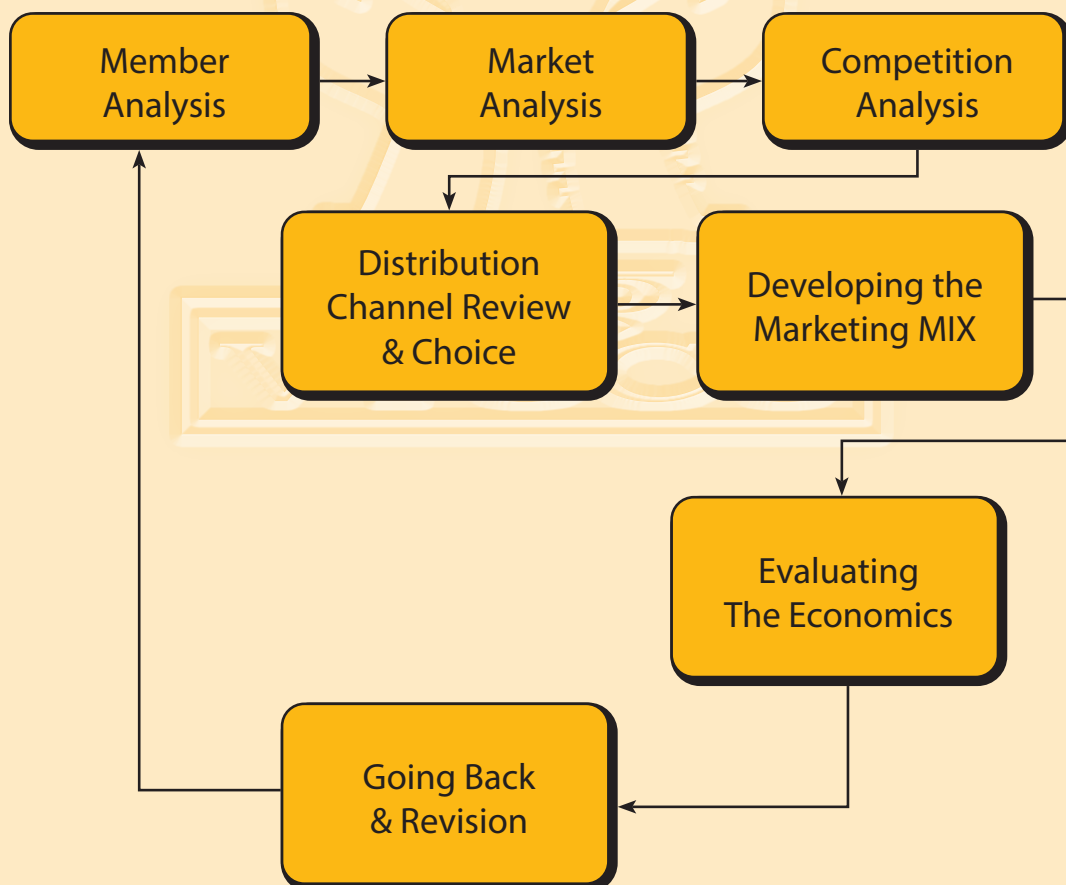
विकू कोल्हुवा सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री अमरबहादुर महतो
उप-संयोजक	: श्री छविलाल नेपाल
सदस्य	: श्री पूर्णकला चौधरी
सदस्य	: श्री खगराज न्यौपाने
सदस्य	: श्री डिल्लीराम थनेत
सदस्य	: श्री हरिबहादुर राई
सदस्य	: श्री गीता भुषाल

विकू शिलान्यास सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति

संयोजक	: श्री ऋषिराम सापकोटा
उप-संयोजक	: श्री लालमणि पौडेल
सदस्य	: श्री किशोरकुमार लम्साल
सदस्य	: श्री हरिप्रसाद सापकोटा
सदस्य	: श्री बिमला कँडेल
सदस्य	: श्री माधवप्रसाद सापकोटा
सदस्य	: श्री मनरूपादेवी सापकोटा चालिसे (गोमा)

Marketing Strategy Development of VYCCU

सहकारीको परिभाषा (Definition of Co-operative)

विभिन्न विचारकहरूले सहकारीलाई विभिन्न किसिमले परिभाषित गरेका छन् । केही प्रख्यात विद्वानहरूले सहकारीको अर्थका सम्बन्धमा दिएका परिभाषाहरू अध्ययनको लागि तल प्रस्तुत गरिन्छ ।

Dr. R. Philips ले भनेका छन्- “सहकारी सङ्गठन एउटा आर्थिक संस्था हो ।” (Co-operative organization is an economic institution.) जुन पूर्णरूपले सत्य होइन । उनी भन्छन्- “सहकारी सङ्घ व्यापारिक प्रयोजनको लागि फर्म वा गृहस्थीको एउटा सङ्घ हो । यो एउटा आर्थिक संस्था पनि हो, जसद्वारा आर्थिक उद्देश्यको खोजीमा आर्थिक क्रियाकलाप सञ्चालन गरिन्छ ।” (the co-operative association is an association of firms or households for business purposes, an economic institutions through which economic activity is conducted in the pursuit of economic objectives.)

Antoine Antonio का अनुसार- “सहकारी ती व्यक्तिहरूको एउटा सङ्घ हो, जसले सामाजिक, आर्थिक र शैक्षिक क्षेत्रका उद्देश्यहरू खोजिरहेका हुन्छन् र ती उद्देश्यहरू परिपूर्तिका लागि एउटा यस्तो व्यवसाय निर्माण गरेका हुन्छन्, जुन प्रजातन्त्र र सामूहिक स्वामित्वको सिद्धान्तअनुसार सञ्चालन हुन्छ ।” (A cooperative is an association of persons pursuing aims of social, economic and educational character and forming for their attainment an enterprise which operates in accordance with the principle of democracy and collective ownership.)

Watkins का शब्दमा- “सहकारी एकता, मितव्ययिता, प्रजातन्त्र, समानता र स्वतन्त्रतामा आधारित सामाजिक सङ्गठनको एउटा प्रणाली हो ।” (Co-operation is a system of social organization based on the principle of unity, economy, democracy, equity and liberty.)

ब्रिटिस सहकारीका प्रख्यात साहित्यकार George Jacob Hollyoake को शब्दमा - “सहकारी कुनै व्यवसायसँग सम्बन्धित सबैका बीच समान सहभागिता र नियन्त्रणको एउटा स्वैच्छिक सम्झौता हो ।” (Cooperation is a voluntary concept with equitable participation and control among all concerned in any enterprise.)

सन् १९९५ मा सम्पन्न अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी महासङ्घ (International Co-operative Alliance) को महाधिवेशनले सहकारीको परिभाषा यसरी दिएको छ- “सहकारी त्यस्ता व्यक्तिहरूको एउटा स्वायत्त सङ्घ हो, जो सामूहिक रूपले र प्रजातान्त्रिक रूपले नियन्त्रित व्यवसायद्वारा आफ्ना साभा, आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक आवश्यकता र आकाङ्क्षाहरू पूर्ति गर्न स्वैच्छिक रूपले आबद्ध भएका हुन्छन् ।” (A co-operative is an autonomous association of persons united voluntarily to meet their common economic, social and cultural needs and aspirations through a jointly and democratically controlled enterprise.)

यसरी माथि उल्लिखित परिभाषाहरूबाट यो स्पष्ट हुन्छ कि सहकारी एउटा यस्तो स्वतन्त्र स्वैच्छिक सङ्गठन हो जसमा धार्मिक, सामाजिक, राजनैतिक, आर्थिक एवम् सांस्कृतिक रूपले विभाजित विभिन्न व्यक्ति वा समुदाय आफ्ना उद्देश्य, इच्छा, आकाङ्क्षा र आवश्यकता परिपूर्तिका लागि आबद्ध भएका हुन्छन् । यस्तो सङ्गठनको उद्देश्य आफ्ना सदस्यहरूको आर्थिक एवम् सामाजिक विकास गर्ने तर्फ परलक्षित भएको हुन्छ । वास्तवमा सहकारी सङ्गठन नाफामुखी (profit oriented) मात्र नभएर सेवामुखी (service oriented) हुन्छ । यस्तो सङ्गठन न त पुँजीवादी हो न समाजवादी, बल्की यी दुईबीचको तटस्थ सङ्गठन हो ।

स्थापनाकालका सदस्यहरू

सदस्यता नं	सदस्यको नाम	ठेगाना
१	ओमप्रसाद सापकोटा	गैंडाकोट-५, नवलपरासी
२	टीकाराम कँडेल (माधव)	गैंडाकोट-५, नवलपरासी
३	एकनाथ रिजाल	गैंडाकोट-५, नवलपरासी
४	लीलाधर रिजाल (स्वर्गीय)	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
५	इन्द्रराजज्योति पौडेल	गैंडाकोट-५, नवलपरासी
६	खेमराज सापकोटा	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
७	शोभाखर कँडेल	गैंडाकोट-७, नवलपरासी
८	नरबहादुर डिस्वा (स्वर्गीय)	गैंडाकोट-९, नवलपरासी
९	अग्निप्रसाद सापकोटा	गैंडाकोट-९, नवलपरासी
१०	रामप्रसाद पौडेल	गैंडाकोट-६, नवलपरासी
११	उर्मिला घिमिरे	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
१२	सीता सापकोटा	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
१३	तारा शर्मा	गैंडाकोट-५, नवलपरासी
१४	नारायण सापकोटा	गैंडाकोट-५, नवलपरासी
१५	भीमप्रसाद शर्मा	गैंडाकोट-५, नवलपरासी
१६	गोपी सापकोटा	गैंडाकोट-५, नवलपरासी
१७	नारायणप्रसाद कँडेल	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
१८	हरिश्चन्द्र चालिसे (स्वर्गीय)	गैंडाकोट-१, नवलपरासी
१९	सूर्यनाथ ढकाल	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
२०	हरिलाल सापकोटा	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
२१	खगराज आचार्य	गैंडाकोट-२, नवलपरासी
२२	टीकाराम कँडेल	गैंडाकोट-५, नवलपरासी
२३	कृष्णप्रसाद कँडेल	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
२४	कमल सुवेदी	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
२५	खिमप्रसाद कँडेल	गैंडाकोट-८, नवलपरासी
२६	विष्णुप्रसाद चापागाईं	गैंडाकोट-७, नवलपरासी

* स.नं. १९ का श्री सूर्यनाथ ढकाल बसाइँसराइ गरी संस्थाको कार्यक्षेत्रभन्दा बाहिर जानुभएकोले हाल सदस्यता कायम नरहेको ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

यस विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
ले यस अवधिमा आफ्ना अत्यन्त आत्मीय एवम्
आदरणीय सेयर सदस्यज्यूहरूलाई गुमाउन
पुगेकोमा हामी अत्यन्त मर्माहत एवम् स्तब्ध भएका
छौं। यसरी असामयिक एवम् अकल्पनीय निधन हुन
गएकोमा सम्पूर्ण दिवङ्गत आत्माको चिरशान्तिको
कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारजनप्रति हार्दिक
समवेदना प्रकट गर्दछौं।

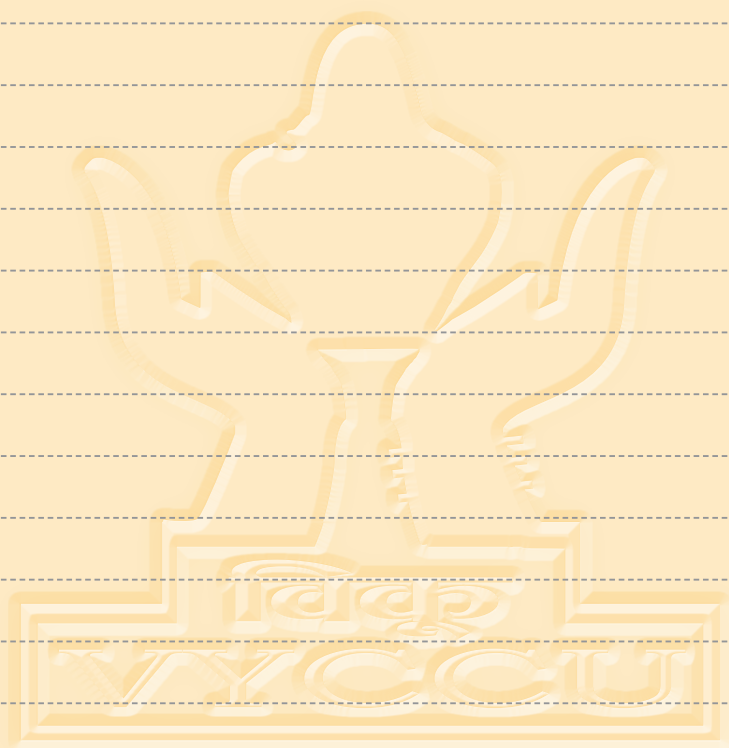
अध्यक्ष

एवम्

विकू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

परिवार

“दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्तिका लागि हामी प्रतिबद्ध छौं”

१ गरिबीको
अन्त्य

२ शून्य
भोकमरी

३ आरोग्यता
तथा कल्याण

४ गुणस्तरीय
शिक्षा

५ लैङ्गिक
समानता

६ सफा पानी
तथा सरसफाई

७ खर्चले घान्न सक्ने
स्वच्छ ऊर्जा

८ मर्यादित काम तथा
आर्थिक वृद्धि

९ उद्योग, नवीन सोच
र पूर्वाधार

१० न्यून
असमानता

११ दिगो सहर
र समुदायहरू

१२ जिम्मेवारपूर्ण
उपभोग तथा उत्पादन

१३ जलवायु सम्बन्धी
कारवाही

१४ जलमुनिको
जीवन

१५ जमिनमाथिको
जीवन

१६ शान्ति न्याय
र सशक्त संस्थाहरू

१७ यी लक्ष्यका लागि
साम्मेदारी

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

विक्र खुसी नारी बचत खाता

सबैको पहिलो योजना

हरेक नारी सदस्यलाई आर्थिक रूपमा आत्मनिर्भर बनाउन

नारीहरूका लागि विशेष सुविधा र
आकर्षक विशेषतासहित तयार गरिएको
एक अद्वितीय बचत खाता

विशेषताहरू :

- ▶ बचत खाताको प्रकार: खुसी नारी बचत खाता
- ▶ खाता खोल्न न्यूनतम रु. ५०० जम्मा गर्नुपर्ने
- ▶ सहभागी सदस्यलाई विक्र खुसी सदस्य परिचय कार्ड प्रदान गरिने
- ▶ सदस्यको जन्मदिनमा संस्थाबाट Birthday Cake वा उपहार उपलब्ध गराइने
- ▶ विद्युतीय सामग्री खरिदका लागि ऋण सुविधा
- ▶ समय-समयमा महिलासम्बन्धी परामर्श तथा स्वास्थ्य जाँच कार्यक्रममा सहभागिता गराइने
- ▶ सहभागी सदस्यका लागि रु. १ लाखसम्मको दुर्घटना बिमा सुविधा
- ▶ संस्थाको सेवा सुविधा प्राप्त गर्नको लागि नियमित बचत गरेको हुनुपर्ने

"विना कन्फर्ट" ऋण प्रक्रिया
Simplified Personal Loan

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
VYCCU Savings and Credit Co-operative Ltd.

078-501364

www.vyccu.org.np

vyccu@vyccu.org.np

मासिक बचत

सबैको पहिलो योजना

संस्थाको विनियम अनुसार
१६ वर्षको उमेर पूरा गरी संस्थाको
कार्यक्षेत्रभित्र स्थायी रूपमा बसोबास गरेका
व्यक्ति यस बचतमा सहभागी हुन सक्छन् ।
जस अन्तर्गत :

- न्यूनतम रु. १००/- बराबरको १ किता शेयर खरिद गर्नुपर्ने ।
- न्यूनतम मासिक रु. २००/- जम्मा गर्नुपर्ने ।
- शेयर सदस्य भएको ३ महिनापछि कुनै पनि कार्य गर्नको लागि ऋण लिन सकिने ।

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
VYCCU Savings and Credit Co-operative Ltd.

078-501364

www.vyccu.org.np

vyccu@vyccu.org.np

VYCCU VIBER COMMUNITY मा आवद्ध भई संस्थाको जानकारीहरु प्राप्त गर्नुहोस्

आजै **JOIN** गरी हाम्रो बारेमा
जानकारी प्राप्त गर्नुहोस् ।

- ✓ उत्पादनहरु
- ✓ सेवाहरु
- ✓ घोषणाहरु
- ✓ र अन्य सेवाहरु ...

सबैको पहिलो रोजाइ

हाम्रो Viber Community Join गर्नका लागि
QR Code scan वा Caption मा दिइएको
Link click गर्नुहोस्

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
VYCCU Savings and Credit Co-operative Ltd.

078-501364

www.vyccu.org.np

vyccu@vyccu.org.np

सबैको पहिलो रोजाइ

सहज सेवा र विश्वासिलो सम्बन्ध हामीलाई मिस्डकल गर्नुहोस्

*दर्ता गरिएको मोबाइल नम्बरको लागि मात्र

ब्यालेन्स सोधपुछ
९८०२९१५५५०

रिचार्ज
९८०२९१५५५१

बिजुली बिल झुक्तानी
९८०२८९००२७

सानेपानी बिल झुक्तानी
९८०२८९००२८

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
VYCCU Savings and Credit Co-operative Ltd.

078-501364

www.vyccu.org.np

vyccu@vyccu.org.np

विक्र युवा उद्यमी ऋण

सबैको पहिलो योजना

हरेक युवालाई उद्यमी र उद्योगी बनाउन

घरमा नै ऋण सुविधा
Loan from Homeऋण लगानी :
७२ घण्टामित्रैयुवा पुस्ताका लागि विशेष लाभ
र सुविधासहित विशेष रूपमा
तयार गरिएको ऋण योजनामुलानी अवधि: १० वर्षसम्म,
त्रैमासिक किस्ता, मासिक ब्याज भुक्तानीमा ४% छुट
सेवा शुल्कमा सत प्रतिशत छुटबचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
VYCCU Savings and Credit Co-operative Ltd.

078-501364

www.vyccu.org.np

vyccu@vyccu.org.np

विक्र युवा सम्वृद्धि बचत खाता

युवाको सपना, हाम्रो साथ

१६ - ४० वर्षसम्मका युवाहरूका लागि

सबैको पहिलो योजना

सुरक्षित बचत,
उज्ज्वल भविष्य

हाम्रा विशेषताहरू

1

खाता खोल्न शुल्क:
निःशुल्क

2

न्यूनतम मौज्जात:
रु. ५०० मात्र

3

मोबाइल एन र ATM:
पहिलो वर्ष
निःशुल्क

4

दुर्घटना बिमा:
रु. १ लाख
(प्रत्येक वर्ष)

5

उद्यमशीलता
तालिम र
अनिमूसीकरणबचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
VYCCU Savings and Credit Co-operative Ltd.

078-501364

www.vyccu.org.np

vyccu@vyccu.org.np

विकू

GREEN LOAN

सबैको पहिलो योजना

कर्जा अवधि:
१ वर्षदेखि ८ वर्ष

कर्जा सीमा:
रु. ८० लाखसम्म

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
VYCCU Savings and Credit Co-operative Ltd.

078-501364

www.vyccu.org.np

vyccu@vyccu.org.np

हरित बचत GREEN SAVINGS

सबैको पहिलो योजना

- हरित बचत योजना (Green Savings Account) वातावरण मैत्री खाता
- कागजविहीन बैकिङ कारोबार
- न्यूनतम रु. १००१- (एक सय) मासिक रकम जम्मा
- मोबाइल बैकिङ र एटिएम सेवा नि:शुल्क
- सदस्यहरूलाई यो सेवा प्रदान गर्दा कुनै शुल्क नलाग्ने
- न्यूनतम रु. १,०००१- (एक हजार) अनिवार्य मौज्जात
- यस खाता सञ्चालनसँगै संस्थाबाट एक वटा कागतीको बिरुवा सदस्यलाई उपलब्ध गराइने

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
VYCCU Savings and Credit Co-operative Ltd.

078-501364

www.vyccu.org.np

vyccu@vyccu.org.np

केन्द्रीय कार्यालय :

गैडाकोट नगरपालिका-८, विजयनगर, नवलपुर

फोन: ०७८-५०१३६४, ५०३१६२, ५०३१०४, ५०३१७०, ५०२६०१

इमेल: vyccu@vyccu.org.np | वेब: www.vyccu.org.np

सेवा केन्द्रहरू :

केन्द्रीय सेवा केन्द्र गैडाकोट-८, नवलपुर फोन: ०७८-५०३१०४	कालीगण्डकी सेवा केन्द्र गैडाकोट-४, नवलपुर फोन: ०७८-५०३१९४	भैसाखोरी सेवा केन्द्र गैडाकोट-१०, नवलपुर फोन: ०७८-४०२२३२	हर्कपुर सेवा केन्द्र गैडाकोट-११, नवलपुर फोन: ०७८-४०३०६४, ४०३०८८	अमरापुरी सेवा केन्द्र गैडाकोट-१६, नवलपुर फोन: ०७८-४१७०६४
कावासोती सेवा केन्द्र कावासोती-३, नवलपुर फोन: ०७८-५४११२२	श्रीगणेश सेवा केन्द्र कावासोती-१६, नवलपुर फोन: ०७८-५१८१६४	रजहर सेवा केन्द्र देवचुली-१६, रजहर फोन: ०७८-५४५३७१	हिमकिरण सेवा केन्द्र कावासोती-१७, नवलपुर फोन: ९८५५०८५००९	नव लुम्बिनी सेवा केन्द्र मध्यविन्दु-१, नवलपुर फोन: ९८५५०८५०१०
घोरमारा सेवा केन्द्र मध्यविन्दु-७, नवलपुर फोन: ०७८-४१०१६४	मेलमिलाप सेवा केन्द्र गैडाकोट-३, नवलपुर फोन: ९८५५०८५०१२	दलदले सेवा केन्द्र दलदले बजार, नवलपुर फोन: ०७८-५४५२७५	प्रगतिनगर सेवा केन्द्र देवचुली-१५, नवलपुर फोन: ०७८-५७५०९२	नवजागरण सेवा केन्द्र गैडाकोट-९, नवलपुर फोन: ०७८-५०२३७६
गरिमा सेवा केन्द्र हृप्सेकोट-१, नवलपुर फोन: ०७८-५९०७६२	दियालो सेवा केन्द्र भरतपुर-३, नारायणगढ फोन: ०५६-५९५१८३	जनकल्याण सेवा केन्द्र दुम्कीवास, नवलपुर फोन: ९८५५०८५०१८	अरूणखोला सेवा केन्द्र मध्यविन्दु-१०, नवलपुर फोन: ०७८-५५५०३८	शरदगौरी सेवा केन्द्र भरतपुर-९, शरदपुर फोन: ०५६-५९०२५३
पूजा सेवा केन्द्र रत्ननगर-१, टाँडी फोन: ०५६-५९३२८२	स्वागत सेवा केन्द्र रत्ननगर-१३, जयमङ्गला, फोन: ०५६-५६३२००	कोल्हुवा सेवा केन्द्र मध्यविन्दु-३, कोल्हुवा फोन: ०७८-४०१०६४	शिलान्यास सेवा केन्द्र गैडाकोट-२, नवलपुर फोन: ०७८-५९०२५९	